

148231

ADAY ÖĞRETMENLERE UYGULANAN TEMELVE
HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMLARININ
YETERLİLİĞİ (SAKARYA İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ebru YÜKSEL

Enstitü Anabilim Dalı: EĞİTİM BİLİMLERİ
Enstitü Bilim Dalı: EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM

Bu tez 16/09/2004 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

Doç. Dr. Recep KAYMAKCAN Yrd. Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI Yrd. Doç. Dr. Murat İSKENDER

ÖNSÖZ

Kalkınmakta olan Türkiye’de yetişmiş ve nitelikli insan gücüne duyulan ihtiyaç her alanda varlığını önemle hissettirmektedir. Yetişmiş insan gücünü hazırlamakla görevli eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin yetiştirilmesi de önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Bilimsel, teknolojik ve toplumsal gelişmelerin hızla değişip, gelişmesi öğretmenlik mesleğinin önemini, öğretmenlerin görev ve sorumluluğunu daha da artırmaktadır. Ancak iyi yetişmiş nitelikli öğretmenlerin ülkenin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştirebileceğinin de bilinmesi gerekir. İşte bu amaçla öğretmenlerin mesleğinde daha başarılı olması ve daha iyi yetişmesi için onlara adaylık döneminde uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının yeterliliğinin değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırma, aday öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan konulara ilişkin beklentileri, sözü edilen programlardaki konuların ve uygulanan eğitim süresinin programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği, bu programların uygulanmasına ihtiyaç olup olmadığı ve ayrıca bu konuda yapılan eğitim yatırımlarının genel sonuçları gibi sorunlara açıklık getirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarından, eğitim yöneticilerinin, eğitim öğretim alanında çalışan tüm elemanların yararlanacağı beklenmektedir.

Araştırmanın yapılışı sırasında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde çalışan değerli öğretim üyelerinin ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumların katkıları olmuştur. Bunlar arasında en büyük pay kuşkusuz araştırmanın her aşamasında, rehberliğinden ve eserlerinden yararlandığı araştırmanın danışmanıdır. Araştırmacı, bu araştırmanın geliştirilmesinde sabır ve anlayışla gösterdiği her türlü rehberlikleri nedeniyle Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI’ ya, tez yazım aşamasında rehberlik ve önerilerinden yararlandığı Yrd. Doç. Dr. Murat İSKENDER’ e , yaptığı rehberlikler nedeniyle Doç. Dr. Recep KAYMAKCAN’ a ve aday öğretmenlere ilişkin bilgileri elde etmede kolaylık ve anlayış gösterdikleri nedeniyle Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri ile elemanlarına, kurs yöneticileri ile öğretim üyelerine ve aday öğretmenlere özellikle teşekkür eder.

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ.....	iv
ÖZET.....	viii
SUMMARY.....	ix
GİRİŞ.....	1
1.ADAYLIK SÜRECİ VE EĞİTİMİ.....	7
1.1.Aday Öğretmenlerin Eğitimi ve Yetiştirilmesine İlişkin Son Yasal Düzenlemeler.....	9
1.1.1.Aday Öğretmenlerin Eğitimi İle İlgili Mevzuatta Yer Alan Genel İlkeler.....	12
1.1.2.Yönetmelik Hükümlerine Göre Merkezi Eğitim Yönetme Kurulu Ve Görevleri.....	13
1.1.3.Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonu ve Görevleri.....	14
1.1.4.Eğitici Personelin Seçimi ve Görevlendirilmesi.....	14
1.1.5.Temel Eğitimin İlkeleri.....	15
1.1.6.Temel Eğitim Programı.....	15
1.1.7.Amaçlar ve Davranışlar.....	15
1.1.8.Temel Eğitim Programı Konuları.....	19
1.1.9.Temel Eğitim Programının Uygulanması.....	21
1.1.10.Hazırlayıcı Eğitimin İlkeleri.....	21
1.1.11.Hazırlayıcı Eğitim Programı.....	21
1.1.12.Amaçlar ve Davranışlar.....	22
1.1.13 Hazırlayıcı Eğitim Programı Konuları.....	23
1.1.14.Hazırlayıcı Eğitim Programının Uygulanması.....	26
1.1.15.Temel ve Hazırlayıcı Eğitimin Değerlendirilmesi.....	26
1.1.16.Adaylığın Kaldırılması.....	27
1.1.1.Adaylık İçinde Göreve Son Verme.....	27
1.2.Problem Cümlesi.....	27
1.2.1.Alt Problemler.....	27
1.3.Araştırmanın Önemi.....	28

1.4.Sayıtlar.....	31
1.5.Sınırlılıklar.....	31
1.6.Tanımlar.....	32
2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	33
3.YÖNTEM.....	39
3.1.Araştırmanın Modeli.....	39
3.2.Araştırmanın Evreni.....	39
3.3.Araştırmanın Örnekleme.....	40
3.4. Uygulama.....	40
3.5.Verilerin Toplanması.....	41
3.6.Verilerin Analizi.....	42
4.BULGULAR VE YORUMLAR.....	43
4.1. Aday Öğretmenlere Uygulanan Anket 1 ve 2'den Elde Edilen Kişisel Bilgiler....	43
4.2. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programında Yer Alan Konulara İlişkin Beklentileri.....	46
4.3. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programındaki Konuların Programda Belirlenen Hedef ve Davranışları Karşılamadaki Yeterliliği.....	57
4.4. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programındaki Konuların Programda Belirlenen Hedef ve Davranışları Karşılamadaki Yeterliliği Konusunda Dersi Veren Öğretmen, Yönetici ve Müfettişlerin Görüşleri.....	70
4.4.1.Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarını Uygulayan Kişilere Düzenlenmiş Olan Anketten Kişisel Bilgiler.....	70
4.5.Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkında Aday Öğretmenlerin ve Programı Uygulayan Görevlilerin Ön Bilgilerinin Olup Olmadığı, Öğrenim Sonrası Bu Eğitimin Uygulanmasının Gerekliliği, Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Konularının Yeterliliği, Programların Uygulama Zamanı, Temel	

Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programı İçin Öngörülen Sürenin Kazandırılması İstlenen Hedef ve Davranışların Gerçekleşmesinde Yeterli Olup Olmadığı Konusunda Aday Öğretmenlerin ve Programı Öğretmenlerin ve Programı Uygulayan Görevlilerin Görüşleri87

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	94
KAYNAKLAR.....	105
EKLER.....	110
ÖZGEÇMİŞ.....	134

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1.1.: Temel Eğitim Programında Yer Alan Ünite Konuları Ve Sürelerine İlişkin Dağılım Tablosu.....	15
Tablo 1.1.2.: Hazırlayıcı Eğitim Programı Ünite Konuları Ve Sürelerine İlişkin Dağılım Tablosu.....	21
Tablo 4.1.1.: Anket 1 ve 2'ye Katılan Aday Öğretmenlerin Görevli Buldukları Okul Türünü Gösteren Tablo.....	43
Tablo 4.1.2.: Anket 1 ve 2 'ye Katılan Aday Öğretmenlerin Cinsiyetlerini Gösteren Tablo.....	43
Tablo 4.1.3.: Anket 1 ve 2 'ye Katılan Aday Öğretmenlerin Yaş Durumlarını Gösteren Tablo.....	44
Tablo 4.1.4.: Anket 1 ve 2 'nin Uygulandığı Aday Öğretmenlerin Branşlarını Gösteren Tablo.....	44
Tablo 4.1.5.: Anket 1 ve 2 'nin Uygulandığı Aday Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türü.....	45
Tablo 4.1.6.: Anket 1 ve 2'nin Uygulandığı Aday Öğretmenlerin Atama Biçimini Gösteren Tablo.....	45
Tablo 4.2.1.: Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket 1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Temel Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablo.....	46
Tablo 4.2.1.: 'in devamı.....	47

Tablo 4.2.1.: 'in devamı.....	48
Tablo 4.2.1.: 'in devamı.....	49
Tablo 4.2.2.: Adaylara Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket 1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Hazırlayıcı Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablo.....	53
Tablo 4.2.2.: 'nin devamı.....	54
Tablo 4.2.2.: 'nin devamı.....	55
Tablo 4.3.1.: Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket 2 Sonucuna Göre Temel Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablo.....	58
Tablo 4.3.1.: 'in devamı	59
Tablo 4.3.1.: 'in devamı.....	60
Tablo 4.3.1.: 'in devamı.....	61
Tablo 4.3.2.: Adaylara Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket 2 Sonucuna Göre Hazırlayıcı Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Geçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablo.....	65
Tablo 4.3.2.: 'nin devamı.....	66
Tablo 4.4.1.: Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayıcılarının Cinsiyetlerini Gösteren Tablo.....	70

Tablo 4.4.2.: Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayıcılarının Yaş Dağılımlarını Gösteren Tablo.....	71
Tablo 4.4.3.: Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayıcılarının Branşlarına Göre Dağılımlarını Gösteren Tablo.....	71
Tablo 4.4.4.: Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayan Kişilerin Mezun Oldukları Okul Türü.....	72
Tablo 4.4.5.: Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Uygulayanların Görev Unvanlarını Gösteren Tablo.....	73
Tablo 4.4.6.: Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Uygulayanların Hizmet Yıllarını Gösteren Tablo.....	73
Tablo 4.4.7.: Uygulanan Temel Eğitim Anket 3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Gösteren Tablo.....	74
Tablo 4.4.7.:'nin devamı.....	75
Tablo 4.4.7.:'nin devamı.....	76
Tablo 4.4.8.: Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarına Ait Adayların Beklenti Düzeyleri ve Beklentilerinin Gerçekleşmelerine İlişkin Ortalamalar.....	76
Tablo 4.4.9.: Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi 3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablo.....	80

Tablo 4.4.9.: 'un devamı.....	81
Tablo 4.4.9.: 'un devamı.....	82
Tablo 4.4.9.: 'un devamı.....	83
Tablo 4.4.10.: Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarını Uygulayanların Görüşlerine İlişkin Ortalamalar.....	83
Tablo 4.5.1.: Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkında Ön Bilgilerinin Olup Olmadığı ve Programın Uygulanmasını Uygun Görüp Görmediklerine İlişkin Görüşlerini Yansıtan Tablo.....	87
Tablo 4.5.2.: Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitime Katılma Nedenine İlişkin Görüşlerini İfade Eden Tablo.....	88
Tablo 4.5.3.: Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı İçin Öngörülen Sürenin Yeterliliğine Ait Görüşlerini İfade Eden Tablo.....	88
Tablo 4.5.4.: Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının Uygulanmasına İlişkin Görüşlerini İfade Eden Tablo.....	89
Tablo 4.5.4.: Uygulanan Temel Eğitim Anketi 3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablo.....	90
Tablo 4.5.4.: 'ün devamı.....	91
Tablo 4.5.4.: 'ün devamı.....	91
Tablo 4.5.4.: 'ün devamı.....	92

ÖZET

Anahtar Kelimeler: Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programları, Hedef ve Davranışlar, Aday Öğretmen

Adaylık eğitimi, eğitim sisteminin temel öğelerinden biri olan öğretmenlere mesleğin başlangıcında uygulanan bir eğitim sürecidir. Bu eğitimin önemli bir kısmını da temel ve hazırlayıcı eğitim oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait adayların beklentilerini, uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların ve sürenin belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği, program hakkında aday öğretmenlerin ön bilgilerinin olup olmadığı ve bu eğitimin gerekliliği, uygulama zamanı konularında aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevlilerin görüşlerini tespit etmektir.

Araştırma evrenini 2003-2004 öğretim yılında Sakarya İlinde adaylık eğitimine tabi tutulan 174 aday öğretmen ile adaylara temel ve hazırlayıcı eğitim programını uygulayan toplam 25 öğretim görevlisi (müfettiş, yönetici, öğretmen) oluşturmaktadır. Araştırma evrenini oluşturan 174 aday öğretmenden 150'si, programı uygulayan görevlilerin tamamı örneklem olarak alınmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda geliştirilen aday öğretmenlerin kişisel bilgileri ile adayların programa ait beklentileri ve davranışlarındaki gerçekleştirmelere ilişkin iki ayrı anket, programı uygulayan görevlilere uygulanan 3. anket kullanılmıştır. Bu bilgilere dayalı olarak yorumlar yapılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait beklentilerinin ve kazandırılması istenen davranışların gerçekleşme düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu, programın adaylar tarafından benimsendiği, aday öğretmenlerin çoğunluğunun program hakkında ön bilgisinin olduğu adaylık eğitime yasal zorunluluktan dolayı katıldıkları, eğitimin adaylar izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılması ya da okulun açık olmadığı günlerde yapılmasının istendiği, temel eğitim için sürenin yeterli olduğu, hazırlayıcı eğitim için ders saatlik sürenin çok olduğu tespit edilmiştir.

SUMMARY

SUFFICIENCY OF FUNDAMENTAL AND PREP PROGRAMMES WHICH IS GIVEN TO TEACHER TRAINEE

KEYWORDS: Fundamental and Prep-training Programme, Goals , Behaviours, Teacher Trainee

Training a teacher trainee, is an educational process which is applied to the teachers who are the indispensable parts of the educational system. The aim of this research is to determine what the elementary school teachers expect from basic and prep-training programmes, whether 60 hour-fundamental, 120 hour prep programmes are enough (in terms of duration) to meet the goals and behaviours which are explained in the programme, whether trainees have preliminaries about these programmes.

Research universe consist of 174 teacher trainee who are expose to training trainee programme in Sakarya in 2003-2004 and 25 people who are in charge of the programme (inspectors, managers, teachers, instructors). 150 teacher trainees out of 174, which constitute the research universe and all the people who are in charge of the programme (inspectors, managers, teachers, instructors) are supposed to be sample group. There are 3 inquires (questionnaire). First one is held to get the expectation level of trainees about fundamental and prep programmes. The other one is organized to know that they get the expected behaviour after the programme.

According to the research findings it is understood that expectations of trainers behaviours which are supposed to be gained after the programmes and the realization level of expected behaviours are high. It is observe that people who are in charge of the programme do their best, it is suitable to apply the basic and preparation programme to the trainees adapt the programme. They join in the programme because of legal obligation. They demand in academic year programme is operating in they request that programme operates. 60 hour duration for fundamental training is seen enough. But 120 hour duration for prep training is counted much.

GİRİŞ

İnsanın var olduğu günden buyana öğretmenlik mesleğinin de mevcut olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çünkü insanoğlu doğduğu günden itibaren öğrenme süreci içerisinde yer almaktadır. Birey birçok bilgi, beceri ve davranışları ilk defa aileden alır. Aile bir anlamda çocuğun ilk öğretmenidir. Amaçlı, planlı, örgütlü olmayan tesadüfi olan bu öğrenmelere informal eğitim, bilgi, beceri ve davranışların amaçlı, planlı, programlı ve belirli bir zaman kesiti içerisinde kazandırılma sürecine ise formal eğitim denilmektedir. Bu eğitim süreci örgün eğitim kurumlarında öğretmen adını verdiğimiz uzmanlar tarafından yerine getirilmektedir (Eskicumalı, 2001: 25).

Eğitim, toplumun ve diğer insanların etkisiyle bir insanın kendi davranışlarında değişimler oluşturma sürecidir. Bu oluşum insanın doğuşundan ölümüne kadar devam etmektedir (Büyükkaragözoğlu ve arkadaşları, 1998: 25). Eğitim aynı zamanda bireyin doğuştan var olan ilgi, istidat ve yeteneklerini geliştirmeyi onu çeşitli bilgi ve becerilerle takviye ederek gelecekteki mesleki rolü içinde hazırlanmayı da amaç edinmektedir. Eğitim örgün ya da örgün olmayan tüm öğrenme ve öğretme etkinliklerini de kapsamaktadır. Genellikle öğrenmenin tanımı “yaşantı ürünü kalıcı izli davranış değişiklikleri” şeklinde yapılmaktadır. Öğretme ise, öğrenmeyi kılavuzlama ve sağlama faaliyeti olarak tanımlanmaktadır. Öğrenme, bireyin kendi deneyimleri ya da yaşantı sonucu kendiliğinden oluşabilir. Ancak öğretimde örgütlü yapılan amaçlı, planlı ve kontrollü faaliyetler söz konusudur. Bu öğretim etkinliklerini formal eğitim kurumlarında sürdüren kişilere de öğretmen adı verilmektedir (Eskicumalı, 2001: 25).

Öğretmenlik statüsü sadece bilgi vermeden ibaret olsaydı bu işi teknolojik araçlarla yerine getirmek ve öğretmen problemini kolayca çözümlenmek mümkün olurdu. Oysa davranış bilimleri bize öğrencinin, öğretmenin tutum ve davranışlarından etkilendiğini, öğretmenin düşünsel tutumu, duygusal tepkileri, çeşitli alışkanlıkları öğrenciyi etkilediğini göstermektedir. Çoğu zaman öğrenci, öğretmenin anlattığı konudan çok, konuya yaklaşımına dikkat etmekte ve olayları yorumlama biçiminden etkilenmektedir (Varış , 1973: 50).

Öğretmenlik mesleğini seçenlerin mesleki formasyonla beraber; beden, zihin ve ahlak, ruh, duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş kişilik ve karaktere sahip, sevecen, hoşgörülü, anlayışlı, sabırlı, yaratıcı, enerjik ve güven verici olmaları gerekmektedir. Ayrıca öğretmenlik etkili iletişim yetenek ve özelliklerine de sahip olmayı gerekli kılmaktadır. Öğretmenin sahip olduğu kişilik özellikleri, tavır ve tutumları, davranışları öğrenciler üzerinde önemli ve kalıcı izler bırakmaktadır. Bu itibarla öğretmen olacak adayların seçilmesinde ve hizmet öncesi yetiştirilmesinde gerekli özen gösterilmelidir (Eskicumalı, 2001: 25).

Çalışmanın Amacı

Çalışmanın genel amacı 2003-2004 eğitim öğretim yılında Sakarya İli sınırları içinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarına atanan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının yeterliliğini tespit etmektir.

Çalışmanın genel amacını gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim programında yer alan konulara ilişkin beklentileri hangi düzeyde bulunmaktadır?
2. Aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği konusunda adayların görüşleri nelerdir?
3. Aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği konusunda dersi veren öğretmen, yönetici ve müfettişlerin görüşleri nelerdir?
4. Temel ve hazırlayıcı eğitim programı hakkında aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevlilerin ön bilgilerinin olup olmadığı, öğrenim sonrası bu eğitimin uygulanmasının gerekliliği, temel ve hazırlayıcı eğitim konularının yeterliliği, programların uygulanma zamanı, temel eğitim programı için öngörülen 60 ders saatlik sürenin, hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin kazandırılması istenen hedef ve davranışların gerçekleşmesinde yeterli olup olmadığı konusunda aday öğretmenlerin ve programı uygulayanların görüşleri nelerdir?

Çalışmanın Konusu ve Önemi

Bu araştırmanın konusunu, 2003-2004 eğitim öğretim yılında Sakarya İli sınırları içinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarına atanan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının yeterliliğinin tespit edilmesi oluşturmaktadır.

Milli Eğitim Temel Kanununda da yer aldığı gibi öğretmenlik Devletin eğitim öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Ayrıca, görevi ve fonksiyonu itibarıyla öğretmenlik toplumda en yüce meslek olarak algılanmakta, tarihte bilginlere verilen önemde bunun bir kanıtı olarak görülmektedir. Pek çok eğitimci öğretmenliği meslek olmanın yanında hem bir sanat hem de bir bilim olarak nitelendirmektedir. Bir konuyu bilmek belli bir alanda birtakım bilgi ve becerilere sahip olmak öğretmenlik için yeterli değildir. Eğer yeterli olsaydı öğretmenlik diye bir meslek olmazdı. Nasıl ne şekilde öğreteceğini öğretme ve öğrenme sürecinin oluşumunu öğretim ilke ve yöntemlerini bilmeyenlerin öğretmenlik konusunda başarılı olmaları beklenemez.

Örgün eğitim kurumları Okulöncesi, İlköğretim, Ortaöğretim ve Yükseköğretimden oluşmaktadır. İlköğretim; Türk Eğitim sisteminin temel taşıdır. Her çocuğu iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kazandırmak onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünde yetiştirerek çocuğu hayata ve üst öğrenime hazırlamak ilk öğretimin görevidir. İlköğretim kurumları resmi ve özel ilköğretim kurumlarından oluşmaktadır. Bu kurumlardaki eğitim zorunlu olup 6-14 yaş arası öğrenim çağını kapsamaktadır ve Devlet Okullarında parasızdır.

Eğitim kurumlarında öğrenciyi en çok etkileyen unsurlardan biri öğretmendir. Bu bakımdan öğretmenin niteliği ve yeterliliği ilköğretimdeki eğitim-öğretim faaliyetlerinin başarıya ulaşmasında en önemli etkidir. Bilgi ve teknolojinin hızla geliştiği küreselleşen bir dünyada görev yapan öğretmenin mevcut gelişme ve değişmeyi de

yakından takip etmesi, araştırmacı niteliğine ve yaşadığı yüzyılın toplum bilincine sahip olması gerekir. Çok yönlü öğrenen bir insan olmak zorunda olan çağımız öğretmeninin eğitimi ve yetiştirilmesi de büyük önem taşımaktadır. Bu bakımdan öğretmenin niteliği ve yeterliliği ilköğretimdeki eğitim-öğretim faaliyetlerinin başarıya ulaşmasında en önemli etkidir.

Öğretmenlik mesleği, 657 sayılı Devlet memurları Kanununa göre eğitim öğretim hizmetleri sınıfında yer almaktadır. Bu yasaya göre öğretmen de memur tanımına girmektedir. Aynı zamanda kariyer ve liyakat sistemine dayalı bir meslek olarak görülmektedir. Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yükümlülük ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğerk özlük işlerini düzenleyen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre öğretmenlerde Okullarda ilk defa aday öğretmen olarak istihdam edilmektedir. Sözü edilen yasaya göre adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan fazla olamaz.

Her ne kadar son yıllarda öğretmen atamalarında hizmet öncesi alınan pedagojik formasyona gereken önem verilmekle beraber, adaylar mesleğe girdiği andan başlayarak öğrenim sırasında edindiği bilgilerin uygulama sırasında yetersiz olduğunu ya da çalıştığı alanda yeterli bilgiye sahip olmadığını veya öğrenimi sırasında edindiği bilgi ve becerilerin hızla değiştiğini gördüğünde (Özyürek,1981: 11) ve adaylık döneminde çeşitli sıkıntılara düştüğünde bu dönemde iyi bir adaylık eğitime ihtiyaç duyacaktır. Bu noktada hizmet içi adaylık eğitiminin önemi de ortaya çıkmaktadır.

Eğitim sistemi içerisinde, eğitim öğretim sürecinin etkililiği ve kalitesini artıran en önemli unsur, iyi yetişmiş nitelikli öğretmendir. Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimlerinin, mesleğin tam anlamıyla yerine getirilmesinde yeterli olmadığı yaygın bir kanıdır. Bu itibarla öğretmenlerin iş başında yetiştirilmesi ayrı bir öneme sahiptir. İş başında eğitim, iş görene görevlerini yerine getirirken verilen eğitimidir. Kişi bir yandan işini yapar, bir yandan da öğrenir (Tutum, 1979: 127).

Milli Eğitim Bakanlığınca öğretmen yetiştirme konusu değişik tarihlerde yapılan Milli Eğitim şuralarında ele alınmış, öğretmen yetiştirme üniversitelere devrinden sonra Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılanmasını müteakip, hizmet içi eğitim kapsamında değerlendirilen öğretmenlerin adaylık eğitimi 1995 yılında çıkarılan “Milli Eğitim Bakanlığının Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelik” hükümlerine göre yürütülmektedir.

Aday öğretmenlerin yetiştirilmeleri ve asli memurluğa geçirilmeleriyle ilgili esas ve usulleri düzenleyen “ Milli Eğitim Bakanlığı Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelik” 30 Ocak 1995 tarih ve 2423 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Sözü edilen tarihten sonra aday öğretmenlere ilgili yönetmelikte yer alan Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programları uygulanmaktadır. Ayrıca bu programların uygulanmasına ilişkin pek çok genelgede Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanmış bulunmaktadır. Yüksek öğretimden geçmiş genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyona sahip aday öğretmenlerin adaylık işlemlerine ilişkin yönetmelikte belirtilen Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının istenen amaca uygun olduğu ve bu amaca hizmet ettiği sürece başarıya ulaşabileceği bir gerçektir. Öyleyse aday öğretmenlerin yeterli düzeyde Temel ve Hazırlayıcı eğitimden geçirilmesi imkanı sağlanmalıdır. Bu da Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programının yeterliliğinin tespiti ile mümkündür. Bu sorunun açıkça ortaya konması ve böylece aday öğretmenlerin, programı uygulayan öğretmen-yönetici ve müfettişlerin “Resmi ve Özel Okullarda görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının yeterliliği hakkındaki görüşleri” araştırmaya değer görülmüştür.

Çalışmanın Metodolojisi

Sakarya İlinde adaylık eğitimine tabi tutulan 174 aday öğretmen ile adaylara temel ve hazırlayıcı eğitim programını uygulayan toplam 25 görevli öğretim üyesi araştırma evrenini oluşturmaktadır. Araştırma için gerekli veriler araştırmanın amaçları doğrultusunda geliştirilen aday öğretmenlere ve programı uygulayan görevlilere ait kişisel bilgilerle, aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim programında yer alan

89 davranışa ait beklenti düzeyleri ve programların uygulanması sonucu adaylarda kazandırılması istenen davranışlardaki gerçekleştirmelere ilişkin SPSS programı yardımıyla beşli derecelendirme özelliğine sahip iki ayrı anket ile temel ve hazırlayıcı eğitim programlarına ait 52 sorudan oluşan ve programı uygulayan görevlilere uygulanan beşli derecelendirme özelliğine sahip diğer 3.anket uygulanmıştır.

Anketlerin uygulanması için Adapazarı Kız Meslek Lisesi Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığı Sakarya Valiliğinden 18.11.2003 tarih ve 32922 sayılı onayla gerekli izin alınarak, örneklemini oluşturan toplam 150 aday öğretmene kursun başlangıcında ve sonunda anket 1 ve anket 2 uygulanmıştır. Programı uygulayan görevli 25 öğretmen, yönetici, müfettişin tamamına anket 3 de uygulanmıştır.

Anket aracılığı ile toplanan veriler bilgisayar aracılığı ile bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Kişisel bilgilere ait sonuçlar, aday öğretmenlerin beklentilerine, aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışların gerçekleşme düzeylerine, programı uygulayanların programın uygulanmasına ait görüşlerine ilişkin sonuçlar tablolar haline getirilerek analiz edilmiş, yüzdeler ve ortalama değerlere dayalı olarak yorumlar yapılmıştır.

1.ADAYLIK SÜRECİ VE EĞİTİMİ

Kurumlardaki görevlilerin hizmet öncesinde aldıkları eğitim teorik bilgileri kapsayan, mesleğe hazırlık aşamasıdır. Bireylerin kurum içinde, görevleri başında verilen eğitimle mesleki yönden yetiştirilmeleri sağlanmaktadır. Bu aşamada bireylere işbaşında verilen eğitimle kurumunu ve mesleğini tanıması, benimsemesi, uyum sağlaması ve deneyim kazandırılması gerçekleştirilmektedir. Sözü edilen bu aşamaya adaylık dönemi, bu dönemde verilen eğitime de adaylık eğitimi denilmektedir.

Göreve yeni atananlar aday memur olarak göreve başlamaktadır. Aday memurların adaylık süresi, eğitimleri ve eğitimlerinin süreleri ve ne şekilde uygulanacağı yasal olarak düzenlenmiştir. İhtiyaç bulunan görevlere başvuruda bulunanlardan yapılan seçme sonucu işe alınıp göreve başlayanlar kurumda bir süre denemeden geçirilmektedir. Bu süreye iş görenin adaylık dönemi adı verilmektedir. Kurumlarda bu dönemi geçirmekte olanlara da memur adayı denir (Devlet Memurları Kanunu (DMK) Mad. 54).

Kuruma alınacak bir iş görenin adaylık sürecinden geçirilmesinin üç temel amacı vardır (Başaran, 1985: 87, 88, 93, 94).

1.Adayın seçme sürecinde yapılmış hataları belirlemek ve düzeltmek. Kurumda yapılan seçme süreci ne kadar iyi olursa olsun bazı durumların, yanlışların gözden kaçma olasılığı vardır. Bireyin kurumu içinde istenen kişi olup olmadığını, belirlemek için onu gerçek iş ortamında tanımak gerekmektedir. Adayın yeterliliğinin, işin ve kurumun özelliklerine göre

yetersiz olması durumunda hatanın düzeltilmesi; adayın görevine son verilerek yapılır.

2.Adayın kuruma ve iş ortamına uyumunu sağlamak. Seçime tabi tutulan aday, ne denli yüksek yeteneklere sahip olursa olsun, kuruma girdiğinde kendisi için yeni olan bu iş ortamına yabancılaşma çekmesi olağandır. Adayın kuruma olan yabancılaşmasının ortadan kaldırılması için adaylık eğitiminden geçirilmesi gerekmektedir.

Adayların yeni iş ortamına uyum eğitimi genel olarak iki amaçla yapılır. Adaya kurumu tanıtmak daha sonra kurumun politik yapısına, kurallarına ve değerlerine adayı alıştırmaktır.

Devlet memurları kanununa göre adayların çalıştıkları kuruma uyumlarının sağlanması için bütün memur adaylarının ortak olarak uygulanan temel eğitim programından geçirilmektedirler. Yine aynı kanuna göre, çalıştığı kurumun hizmet sınıfına uyumunun sağlanması amacıyla hazırlayıcı eğitim programına katılmaları ön görülmektedir. Adayın temel eğitim ve hazırlayıcı eğitim programlarının kendi kurumunca düzenlenmesi gerekmektedir (DMK Mad.55).

3.Adayı iş ortamında değişik görevlerde sınamak. Seçilen adayın bazen atanacağı görevin gerektirdiği yeterlilikten daha üstün ya da daha düşük yeterlilik alanları ile karşılaşabiliriz. Ya da atanacağı görevin gerektirdiği yeterliliklere yeterince sahip olmaya bilir. Bu durumda adayların kurum içinde, kendi alanlarındaki işlerde, değişik görevlerde denenerek, yeterliliklerinin tanınması hem kurum açısından hem de iş gören açısından faydalıdır. Adayın değişik görevlerde denenerek yetiştirilmesi hem zorunlu ve hem de gereklidir. Seçilen adayın kişilik yapısı ve mevcut yetenekleri seçildiği görevin gerektirdiği yeterliliklere uygun değilse, adayın göreve yerleştirilmesi, işin verimliliği, görevin istenen şekilde yürütülmesi ve iş görenin doyumu yönünden sorunlar ortaya çıkmasına neden olabilir (Başaran, 1985: 88).

Eğitim kurumlarındaki adaylık eğitimi, adayların seçme sürecinde yapılan hataların düzeltilmesi ve hizmet öncesi eğitimin yeterince gerçekleştirmediği kuruma uyumu sağlar. Bu amaçla, bireylerin adaylık dönemi, mesleğinde tecrübeli öğretmenler aracılığı ile yönetimin kontrolünde aday öğretmeni usta-çırak ilişkileri içinde yetiştirebileceği biçimde düzenlenmiştir (Açıkalin, 1994: 240).

Kurumlarda, adayların yeni görevlerine alışmasını kolaylaştırma sorumluluğu eğitim birimine ve kurum müdürüne aittir (Ataklı, 1992: 10). Aday öğretmenin adaylık statüsünden asil öğretmenliğe geçişinde yetiştirme görevi ve sorumluluğu, kurumca

görevlendirilen tecrübeli rehber öğretmen, okul yöneticisi ve eğitim birimi tarafından görevlendirilen öğreticiler tarafından gerçekleştirilir.

Adaylık eğitimi dönemi iyi planlandığında, ilgili yönetmelik hükümleri gereğince uygulandığında, bu dönemde yapılan çalışmalar, denemeler ve eğitim, adayın hizmet öncesi aldığı eğitimden daha faydalı olacaktır. Bu dönemdeki eğitim adayı mesleğine, yeni başladığı işine ve görevine hazırlayabilmektedir. Yine aynı dönemde alınan eğitimle adayın kurumuyla özdeşleşmesi ve kurumunu benimsemesi sağlanmaktadır. Bu amaçla bazı kurumlar adaylık dönemi sürecinde iş görenlerin yetiştirmek için yönetmelik ve yönergeler hazırlamışlardır. Ancak, bazı kurumlar içinde bu dönem yalnızca bazı işlemlerin yapılıp gerçekleştirilmesi için bürokratik bir engel oluşturmaktadır (Başaran,1985: 88).

Öğretmen adaylarının, mesleğe başladıktan sonra da öğrenmeyi sürdürmeleri adaylık eğitimi ile devam etmektedir. Adaylık eğitimi toplumsal değişime uyum sağlayabilmenin en etkili aracı olarak görülmektedir. Adaylık eğitimi mesleğin gereği olarak gerek teorik bilgileri tamamlama, gerekse uygulamaya dönük tecrübe edinme imkanı sağlaması bakımından gerekse mesleğin kimliğinin kazanılması ve sonraki hizmet için eğitim faaliyetlerine hazırlaması nedeni ile adaylık eğitimi öğretmenlerin eğitiminde önemli bir yer tutmaktadır.

1.1. Aday Öğretmenlerin Eğitimi Ve Yetiştirilmesine İlişkin Son Yasal

Düzenlemeler

Türk Milli Eğitim Sisteminde öğretmenlik, özel uzmanlık bilgisi ve becerisi, genel kültür ve mesleki formasyon gerektiren bir meslek olarak kabul edilmektedir. Milli Eğitim Temel Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda yapılan son değişikliğe göre öğretmenlik mesleği; adaylık döneminden sonra öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağına ayrılmaktadır. Adaylık dönemini başarı ile tamamlayanlar mesleğe öğretmen olarak atanmaktadırlar (Temel Eğitim Kanunu, 1973: 43).

lke ve kültüre göre saygınlığı değişmekle beraber öğretmenlik doğrudan doğruya insanla uğraşan bir meslek olduğundan kutsal bir meslek olarak görülmüştür. Bu sorumluluğu üzerine alan Milli Eğitim Bakanlığı da son yıllarda özel ve resmi kurumlara ilk defa atanan aday öğretmenlerin yetiştirilmesinde daha hassas davranmakta ve özel programlar uygulamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığında, hizmet içi eğitim içerisinde yer alan aday öğretmenlerin eğitimi ve yetiştirilmesi, son yasal düzenlemelerden önce (30.04.1995 tarihinden önce) temel eğitim (ilk ğretim) birinci kademe öğretmenleri için, “Temel eğitim birinci kademe (ilkokul) ğretmenleri stajyerlik yönetmeliği” hükümlerine göre, ilköğretim okulu ikinci kademe, ortaokul, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumları öğretmenleri için ise “Temel eğitim ikinci kademe orta ğretim ve yaygın eğitim kurumlarında görevli stajyer öğretmenlerin yetiştirilmeleri ve stajyerliklerinin kaldırılmasına ilişkin yönetmelik” hükümlerine göre yürütülüyordu.

Buna göre ilköğretim birinci kademe aday ğretmenlerinin yetiştirilmesinden adayın görevli olduğu okul müdürü, o zamanki uygulamadaki adıyla ilköğretim müdürü ve bölge ilköğretim mfettişisi sorumlu bulunuyordu. Yetiştirme eğitimi, adayın hizmet içindeki çalışmalarının izlenmesi yanında kendisine verilen özel program doğrultusunda adayların mesleki konuları içeren dosya hazırlaması, örnek ders vermesi gibi çalışmaları kapsıyordu.

İlköğretim okulu ikinci kademe, ortaokul, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumları ğretmenlerinin yetiştirilmesinden ise okul müdürü ile rehber ğretmen sorumlu bulunuyordu. Okulun bütün öğretmenleri aday öğretmenin yetiştirilmesinde okul idaresi ve rehber öğretmenin en yakın yardımcılarıdır. Okul müdürlüğünce adayın branşındaki mesleğinde başarılı, tecrübeli ve olumlu davranışlara sahip öğretmenler arasından seçilen rehber ğretmen, zümre öğretmenleri ile okul müdürlüğünün görüşlerini alarak hazırladığı yetiştirme programını müdürün onayından sonra uygulamaktaydı. Adayın yetiştirme programı okulun ve branşının özelliklerine göre planlama, dersin amaçlarının incelenmesi, eğitici kol faaliyetleri, öğretmenler kurulu ve zümre öğretmenler kurulunun görevleri, rehberlik hizmetleri, lme değerlendirme araçları,

ders araç ve gereçleri, okul yönetimi ile ilgili iş ve işlemler, inceleme gezileri, okulun genel işleyişi ile ilgili yönetmeliklerin incelenmesi konularını kapsamaktaydı. Aday öğretmen bu çalışmalara ilk iki ay gözlemci olarak, sonraki üç ayda ise rehber öğretmenin gözetiminde katılmakta ve kalan sürelerde de örnek dersler vermek suretiyle bir yılını tamamlamaktaydı. Aday öğretmenin çalışmalarına ait değerlendirme raporları rehber öğretmen tarafından okul müdürüne verilmekte, başarısız olanların adaylık süreleri en fazla ikinci yıl programı sonuna kadar uzatılmaktaydı (Tebliğler Dergisi, 1981: 2086).

Son yasal düzenlemeye göre, Türk Eğitim Sisteminde adaylık eğitimi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarılan 1983 tarih ve 18090 sayılı “Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelik’ in” 33.maddesine dayanak olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılan “ Milli Eğitim Bakanlığı Aday Memurlarının Yetiştirilmelerine ilişkin Yönetmeliğe” göre yürütülmektedir.

Bilindiği gibi, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 54 üncü maddesinde “...Aday olarak atanmış Devlet Memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz...” denilmektedir. Söz konusu yasaya göre öğretmenlerde eğitim öğretim hizmetleri sınıfında yer alan bir Devlet Memuru olduğundan diğer aday memurlar gibi bir adaylık döneminden geçerler. Adaylık dönemi içinde öğretmenlerin yetiştirilmeleri ve asli memurluğa geçirilmeleriyle ilgili esas ve usuller 30 Ocak 1995 tarih ve 2423 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde yayınlanmıştır. Bu yönetmelik 03.01.1995 gün ve 1205 sayılı Makam onayı ile yürürlüğe konulmuştur. 27 Haziran 1983 gün ve 18090 sayılı resmi gazetede yayınlanan “Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik” ile Milli Eğitim Bakanlığının hizmet özellikleri de dikkate alınarak hazırlanan söz konusu yönetmelik farklı esas ve usullere göre yürütülen ilk ve orta dereceli okul öğretmenleri ile diğer hizmet sınıflarında görevli aday memurların adaylık işlemlerinin aynı esas ve usullere göre yürütülmesini esas almış böylece uygulamayı yönlendirecek mevzuat tek bir yönetmelikte toplanmıştır.

Adaylık eğitimine ilişkin yapılan son düzenlemeden sonra Milli Eğitim Bakanlığınca yönetmelik hükümlerinin uygulanmasına yönelik on iki açıklayıcı genelge çıkarılmıştır.

Uygulamanın ilk yıllarında özel kurumlarda görevli aday öğretmenler ayrı bir yönetmeliğe göre yetiştirme eğitimine tabi tutulup, adaylık işlemleri yürütülürken, yayınlanan son genelge açıklamasına göre özel okullarda görevli aday öğretmenlerin eğitimi resmi kurumlarda görevli aday öğretmenlere uygulanan yetiştirme programı doğrultusunda yürütülmektedir. Özel kurumlarda adaylığı kaldırılan aday öğretmenlerinde ikinci bir adaylık işlemlerine tabi olmayacağı aynı genelgede yer almaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kurumlarda görevlendirilen aday öğretmenler sırasıyla Temel Eğitim, Hazırlayıcı Eğitim ve Uygulamalı Eğitim devrelerini kapsayan adaylık eğitimine tabi tutulurlar. Adaylık eğitimlerinin zamanında yapılmasından adayların görevli buldukları birim amirleri sorumludur. Öğretmenlerin iş başında yetiştirilmesinde ve geliştirilmesinde, ilköğretim müfettişleri birer öğretim lideri durumundadırlar. 1999 tarih ve 2505 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği'nde; "İlk öğretim müfettişleri aday öğretmenlerin rehberlik ve iş başında yetiştirilmesinden sorumludur". hükmü yer almaktadır (MEB, 1999). Yönetmeliğe göre aday öğretmenleri yetiştirme görevi ilk öğretim müfettişlerine verilmiştir. Ancak iş yüklerinin oldukça fazla olması nedeniyle aday öğretmenlerin ihtiyaç duydukları yardım ve rehberliği yapabilmek için yeterince zaman ayıramamaktadırlar ve bu nedenle de eğitim sisteminde aday öğretmenlere uzman olarak mesleki rehberlik görevlerini yeterince gerçekleştirememektedirler.

1.1.1. Aday öğretmenlerin Eğitimi ile ilgili Mevzuatta Yer Alan Genel İlkeler

Aday memurların;

a. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk ilke ve inkılaplarına, Anayasada ifadesini bulan Türk Milliyetçiliğine sadakatla bağlı kalacak, Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını milletin hizmetinde, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak uygulayacak, yurt ve vatandaş sevgisiyle dolu, güler yüzlü, yol gösterici, vatandaşlara daima yardımcı, disiplinli ve bilgili memur olacak şekilde yetiştirilmeleri,

- b.Hizmetin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanarak zaman ve kaynak israfına meydan vermeden hizmetlerin en verimli şekilde yerine getirilmesini sağlayacak yönde yetiştirilmeleri,
- c.Adaylık eğitimlerinin birbirini takip eden bir sıra içinde ve öğretim seviyeleri dikkate alınarak düzenlenip yürütülmesi,
- d.Asli memurluğa atanabilmeleri için adaylık eğitimlerinin her devresini başarıyla tamamlamış olmaları,
- e.Temel ve hazırlayıcı eğitimlerinin Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunca belirlenecek eğitim merkezlerinde, uygulamalı eğitimlerinin ise atandıkları okul ve kurumda yapılması, esastır.

1.1.2 Yönetmelik Hükümlerine Göre Merkezi Eğitim Yönetme Kurulu ve Görevleri

Merkezi Eğitim Yönetme Kurulu Bakanlık Merkez Teşkilatında Müsteşar veya görevlendireceği Müsteşar başkanlığında; Personel Genel Müdürü, Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanı ile Müsteşarca görevlendirilecek yeteri kadar öğretim dairesi amirlerinden oluşur.

Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunun görevleri şunlardır:

- a)Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarını ve bu programların uygulanmasında gerekli araç ve gereçleri ve sınav sorularının konulara göre ağırlık derecelerini belirlemek, sınav çeşidine göre soruları hazırlamak, eğitim yerlerine dağıtılmasını sağlamak,
- b)Eğitici personelin niteliklerini belirlemek,
- c)Her bir eğitim ve bunlarla ilgili sınavların programları çerçevesinde yapılması ve yürütülmesi için gerekli tedbirleri almak,
- d)Eğitim yapılacak yerleri planlamak ve belirlemek,
- e)Diğer kurum ve kuruluşlarla gerekli her türlü işbirliğini sağlamak,
- f)Eğitim faaliyetlerini denetlemek veya denetlenmesini sağlamak,

- h) Her bir eğitim devresinin süresini ayrı ayrı belirlemek,
- ı) Eğitim faaliyetlerinin en etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi bakımından ilgili birimler arasında gerekli iş bölümünü yapmak,
- j) Bakanlık merkez teşkilatı birimlerinin aday memurların yetiştirilmelerine ilişkin esas ve usuller konusundaki tekliflerini değerlendirerek sonuçlandırmak

1.1.3. Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonunu ve Görevleri

Merkez ve taşra teşkilatında eğitim ve sınav işlemlerini yürütmek üzere kurulan komisyonlar; Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunun görevleri ve bu kurulca alınan kararlar doğrultusunda eğitim ve sınavlarla ilgili her türlü iş işlemleri yürütmek, sınav sonuçlarını aday memurlara tebliğ etmek, ilgili birimlere gönderme, sınav sonuçlarına yapılacak itirazları inceleyerek sonuca bağlamak, biçiminde sıralanmaktadır.

1.1.4. Eğitici Personelin Seçimi ve Görevlendirilmesi

Bu personelin seçimi;

- a. En az yüksek öğrenim görmüş olmak,
- b. Branşı ile görevlendirileceği konu arasında uyum bulunan,
- c. Öncelikle yukarıdaki özelliklere sahip ve halen Bakanlığımızda öğretmen veya yönetici olarak görevli,
- d. Diğer kurumlarda görevli, konu hakkında ihtisası ve bilgisi ile tanınmış,
- e. Görevlendireceği konuda akademik kariyere sahip ve öncelikle aynı yerleşim merkezinde görevli personel arasından yapılacaktır. Personel yetersizliği halinde bu eğitimleri yaptırma sorumluluğu verilen kurum amirleri ile eğitim ve sınav yürütme komisyon üyelerine de ders görevi verilecektir. Adaylara temel ve hazırlayıcı eğitim programlarında yer alan eğitimleri verecek ve sınavlarını yapacak olan bu eğitimciler, mahiyetinde görev yapacakları eğitim ve sınav yürütme komisyon üyelerinin görevlendirilmesinde izlenen prosedüre göre görevlendirilecektir.

1.1.5 Temel Eğitimin İlkeleri

Temel eğitimle ilgili ilkeler şunlardır;

- a. Temel Eğitimin hedefi, aday memurlara Devlet memurunun ortak özellikleriyle ilgili temel bilgileri vermektir.
- b. Temel eğitim her sınıf ve kadrodaki memura ortak bir program içinde ve aday memurların öğrenim durumları dikkate alınarak uygulanır.
- c. Temel Eğitimin süresi toplam 60 saatlik programdan aşağı olmamak üzere on günden az, iki aydan çok olamaz.
- d. Temel eğitim için ayrılan süreye dönem sonunda yapılan sınav süreleri dahildir.
- e. Temel eğitim, Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunca belirtilen tarihte başlar.

1.1.6. Temel Eğitim Programı

Tablo 1.1.1. Temel Eğitim Programında Yer Alan Ünite Konuları Ve Sürelerine İlişkin Dağılım Tablosu (Teb. Dergisi, 1995-2423).

<u>ÜNİTELER</u>	<u>SÜRE</u>	<u>%</u>
1.Devlet Teşkilatı, Anayasa ve Kamu Hizmeti	7	12
2.Devlet Memurları ile ilgili Mevzuat	15	25
3.Türkçe Dilbilgisi ve Resmi Yazışma Kuralları	11	20
4.Halkla İlişkiler,	4	6
5.İnsan Hakları,	4	6
6.Tasarruf Tedbirleri ve Hizmette Verimlilik,	4	6
7.Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi,	9	16
8.Milli Güvenlik Bilgisi	2	3
Değerlendirme (sınav)	4	6
	<u>60 saat</u>	<u>100</u>

1.1.7. Amaçlar ve Davranışlar

Amaç:

Devlet Teşkilatı ve Kamu Hizmeti Bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Devlet Teşkilatı ve Kamu Hizmeti İle ilgili kavramları tanımlama,
2. Devletin temel organlarını söyleme,
- 3.Devletin idari yapısını açıklama,
- 4.Kamu hizmetinin niteliklerini söyleme.

Amaç:

Devlet Memurları ile ilgili Mevzuat Bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Devlet memuru ile ilgili temel kavramların tanımını söyleme,
- 2.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi söyleme,
- 3.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını söyleme,
- 4.Devlet memurunun genel haklarını söyleme,
- 5.Devlet memurunun hizmet içi eğitimle yetiştirilmesi ile ilgili hükümleri söyleme,
- 6.Atama ve yer değiştirme ile ilgili hükümleri söyleme,
- 7.İlerleme ve yükselme, sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri söyleme.

Amaç:

Dilbilgisi Kuralları Bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Noktalama işaretlerini söyleme,
- 2.Cümle çeşitlerini söyleme,
- 3.Cümlenin öğelerini söyleme,
- 4.Kip, zaman ve şahısları söyleme,
- 5.Kelime çeşitlerini söyleme

Amaç:

Türk Dilini doğru ve güzel kullanabilme,

Davranışlar:

- 1.Yazılı anlatımda noktalama işaretlerine uyma,
- 2.Kelimeleri doğru telaffuz etme ve yerinde kullanma,
- 3.Konuşmalarda sade ve yalın dil kullanma.

Amaç :

Resmi yazışma ve Dosyalama Kuralları bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Resmi yazışma ve iletişim kurallarını söyleme,
- 2.Resmi yazışma ve iletişim çeşitlerini söyleme,
- 3.Dosyalama ve arşivleme tekniklerini söyleme,
- 4.Gizliliğin önemini söyleme,
- 5.Gizliliğin derecelerini ayırdetme,

Amaç:

Halkla ilişkilerin önemini kavrayabilme,

Davranışlar:

- 1.Halkla ilişkiler kavramını açıklama,
- 2.Halkla ilişkilerin tekniklerini söyleme,
- 3.Halkla ilişkilerde memurun rolünü söyleme,
- 4.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları söyleme.

Amaçlar:

- 1.Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramlar bilgisi,
- 2.İnsan haklarının dayandığı temel ilkeleri açıklayabilme,
- 3.İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme,
- 4.İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeler bilgisi,
- 5.İnsan hakları ihlalleri karşısında haklarını arayabilme,
- 6.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan hakları açısından önemini kavrayabilme,
- 7.Demokrasi, insan hakları ve eğitim ilişkisini açıklayabilme,
- 8.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olma,

Davranışlar:

- 1.Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramlar bilgisi,
- 2.İnsan haklarının dayandığı temel ilkeleri açıklayabilme,
- 3.İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme,
- 4.İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeler bilgisi,
- 5.İnsan hakları ihlalleri karşısında haklarını arayabilme,
- 6.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan hakları açısından önemini kavrayabilme,
- 7.Demokrasi, insan hakları ilişkisini açıklayabilme,

8.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olma.

Amaç:

Tasarrufun toplum kalkınmasındaki önemini kavrayabilme,

Davranışlar:

- 1.Tasarruf konusunda kişinin kendine düşen görevlerini açıklama,
- 2.Tasarrufun ülke ekonomisine verdiği faydaları söyleme,
- 3.Savurganlığın ülke ekonomisine verdiği zararları söyleme,
- 4.Tasarrufla kalkınma arasındaki ilişkili açıklama,
- 5.İnançlarımız ve geleneklerimizdeki tasarruf anlayışının toplum kalkınmasındaki rolünü açıklama.

Amaç:

Tasarruf ilkelerini yerinde uygulayabilme,

Davranışlar:

- 1.İşe başlamadan önce çalışma planı yapma,
- 2.Elektrik, su, yakıt ve benzeri kaynakları yerinde kullanma,
- 3.Kırtasiye araç ve gereçlerini amaca uygun olarak kullanma,
- 4.Haberleşme araçlarını yerinde ve usulüne uygun olarak kullanma,

Amaç:

Atatürk ilkeleri bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Atatürk ilkelerinin adlarını sayma,
- 2.İlkeleri açıklama,
- 3.İlkelerin önemini bilme,

Amaç:

İnkılap tarihi bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Birini dünya savaşı sonuçlarının Osmanlı İmparatorluğu üzerine etkilerini söyleme,
- 2.Atatürk'ün Samsun'a çıkışının önemini söyleme,
- 3.Erzurum ve Sivas kongrelerinin önemini söyleme,
- 4.Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının önemini söyleme,
- 5.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını söyleme,
- 6.Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini söyleme,

- 7.Sosyal alanda yapılan inkılapları söyleme,
- 8.Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları söyleme,
- 9.Siyasi ve hukuki alanda yapılan inkılapları söyleme,

Amaç:

Milli Güvenlik Bilgisinin önemini kavrayabilme,

Davranışlar:

- 1.Türkiye'nin jeopolitik yapı ve önemini söyleme,
- 2.Türkiye'ye yönelik i ve dış tehditleri söyleme,
- 3.Türkiye'ye yönelik i ve dış tehditlere karşı alınabilecek tedbirleri söyleme.

1.1.8. Temel Eğitim Programı Konuları

- 1.T.C Anayasası ve temel eğitim ilkeleri,
- 2.Kamu hizmeti ve devlet kavramları,
- 3.Devlet Teşkilatı,
 - a.Merkezi yönetim,
 - b.Yerinden yönetim,
- 4.Devletin Őekli ve Organları,
 - a.Yasama, b.Yürütme, c.Yargı,
- 5.Anayasa, Kanun, KHK, Bakanlar Kurulu Kararı, Tüzük, Yönetmelik, Yönerge, Genelge, İdari Yargı Kararları, İçtihatı Birleştirme Kararları
- 6.Devlet Memurunun;
 - a.Görev ve sorumlulukları,
 - b.Genel Hak ve Sosyal Yardımları,
 - c.Hizmetiçi Eğitimi,
 - d.Atama ve yer değiştirmesi,
 - e.Müracaat ve Őikayetleri,
 - f.İzinleri,
 - g.Kılık Kıyafeti,
 - h.Disipline riyeti,
 - ı.İlerleme ve yükselmesi.

- 7.Türkçe'nin yapısı ve dünya dilleri arasındaki yeri,
- 8.Kelime çeşitleri,
- 9.Cümle çeşitleri,
- 10.Cümlenin öğeleri,
- 11.Kip, zaman ve şahıs,
- 12.Noktalama işaretleri,
- 13.İmla kuralları,
- 14.Kompozisyon,
- 15.Resmi yazışma ve iletişim kuralları,
- 16.Resmi yazışma ve iletişim çeşitleri,
- 17.Gizlilik, gizlilik dereceleri,
- 18.Evrak dosyalama arşivleme,
- 19.Halkla İlişkiler kavramı,
- 20.Halkla ilişkilerin nitelikleri,
- 21.Halkla ilişkilerin teknikleri,
- 22.Halkla ilişkilerde yararlanılan kaynaklar,
- 23.Halkla ilişkilerdeki meslek kuralları,
- 24.Yönetimin halk tarafından değerlendirilmesi,
- 25.Demokrasi ve İnsan Hakları ile ilgili kavramlar, ilkeler ve evrensel değerler,
- 26.İnsan Hakları Hukukunun Doğuşu Gelişimi ve Oluşumu,
- 27.İnsan Hakları Belgeleri ve Kuruluşları,
- 28.İnsan Hakları Sorunları-İhlaller,
- 29.Eğitim Hakkı, İnsan Hakları Eğitimi Hakkı ve Çocuk Hakları,
- 30.20.y.y.başında Osmanlı İmparatorluğunun durumu,
- 31.Kurtuluş Savaşı,
- 32.Cumhuriyetin ilanı,
- 33.Atatürk ilkeleri,
- 34.Atatürk inkılapları,
- 35.Türkiye'nin jeopolitik konumu,
- 36.Türkiye'ye yönelik iç ve dış tehditler,
- 37.İç ve tehditlere karşı alınabilecek tedbirler.

1.1.9. Temel Eğitim Programının Uygulanması

Temel eğitim programı eğitim ve sınav yürütme komisyonları sorumluluğunda uygulanır. Bu uygulama sonunda aday memurların başarı seviyelerini tespit etmek amacıyla yönetmelikte belirtilen ilke ve yöntemler çerçevesinde temel eğitim sınavı yapılır.

1.1.10. Hazırlayıcı Eğitimin İlkeleri

Hazırlayıcı eğitimin ilkeleri şunlardır;

- a.Hazırlayıcı eğitimin hedefi, aday memurların işgal ettikleri kadro ve görevleri dikkate alınarak bu görevlerin yürütülmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak ve görevlerine uyumlarını sağlamaktır.
- b.Hazırlayıcı eğitim süresi toplam 120 saatlik programdan aşağı olmamak üzere bir aydan az, üç aydan çok olamaz.
- c.Hazırlayıcı eğitim için ayrılan süreye dönem sonunda yapılan sınav süreleri dahildir.
- d.Hazırlayıcı eğitim, temel eğitimin bitiminden sonra başlar.

1.1.11. Hazırlayıcı Eğitim Programı

Tablo 1.1.2. Hazırlayıcı Eğitim Programı Ünite Konuları ve Sürelerine İlişkin Dağılım Tablosu.(Teb. Dergisi, 1995-2423)

<u>ÜNİTELER:</u>	<u>SÜRE</u>	<u>%</u>
1.Türk Milli Eğitim Sistemi,	12	10
2.Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat Yapısı,	12	10
3.Personelin özlük hakları,	24	20
4.Hizmet sınıfları ile ilgili konular,	68	56
a.Eğitim öğretim hizmetleri sınıfı		
Değerlendirme (sınav)	<u>4</u>	<u>4</u>
	120	100

Program 120 ders saatine göre hazırlanmıştır. İlk üç ünite tüm hizmet sınıfları için ortaktır. Diğer konular ise hizmet sınıflarına göre değişmektedir.

1.1.12. Amaçlar ve Davranışlar

Amaç:

Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısını kavrayabilme,

Davranışlar:

- 1.Milli Eğitimin genel amaçlarını söyleme,
- 2.Milli Eğitimin temel ilkelerini söyleme,
- 3.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıma,
- 4.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarının amaçlarını söyleme,

Amaç:

1.Milli Eğitim Bakanlığının teşkilat yapısını kavrayabilme,

Davranışlar:

- 1.Milli Eğitim Bakanlığının görevlerini söyleme,
- 2.Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıma
- 3.Bu birimlerin görevlerini açıklama.
- 4.Bakanlığın taşra teşkilatını tanıma.
- 5.Bakanlığın yurtdışı teşkilatını tanıma,
- 6.Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıma,

Amaç:

Personelin özlük hakları ile ilgili mevzuat bilgisi,

Davranışlar:

- 1.Devlet memurlarının özlük hakları ile ilgili mevzuatı söyleme,
- 2.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını söyleme,
- 3.Devlet memurunun genel haklarını söyleme,
- 4.Atama ve yer değiştirme ile ilgili genel hükümleri söyleme,
- 5.İlerleme, yükselme, sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri söyleme,

Amaç:

Öğretim ilke ve yöntemlerini kavrayabilme,

Davranışlar:

- 1.Öğretimle ilgili yöntem ve tekniklerin özelliklerini söyleme,
- 2.Ders araç ve gereçlerinin özelliklerini söyleme,
- 3.Eğitimde rehberlerin önemini söyleme,
- 4.Öğretim programlarını hazırlama yöntemlerini söyleme,

Amaç:

Eğitim öğretimle ilgili mevzuat bilgisi.

Davranışlar:

- 1.Eğitim öğretimle ilgili mevzuatların adlarını söyleme-yazma,
- 2.Bu mevzuatların personelin göreviyle ilgili hükümlerini söyleme,
- 3.Mevzuatın uygulanmasında dikkat edilecek hususları söyleme.

1.1.13. Hazırlayıcı Eğitim Programı Konuları

- 1.Türk Milli Eğitim Sistemi,
 - a.Genel amaçlar,
 - b.temel İlkeler,
 - c.Örgün eğitim kurumları,
 - d.Yaygın eğitim kurumları,
- 2.Bakanlık merkez teşkilatı,
- 3.Merkez teşkilatı,
 - a.Bakanlık Makamı,
 - b.Talim ve Terbiye Kurulu,
 - c.Ana hizmet birimleri,
 - d.Danışma ve denetim birimleri,
 - e.Yardımcı birimler,
- 4.Taşra Teşkilatı,
 - a.İl Milli Eğitim Müdürlükleri,
 - b.İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri,
- 5.Yurt dışı Teşkilatı,
- 6.Bağlı kuruluşlar,

- a. Milli Eğitim Akademisi,
- b. Yüksek öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü,
- c. Film radyo televizyonla eğitim merkezi,
- 6. Milli Eğitim Bakanlığı'nın diğer Bakanlıklarla olan ilişkileri,
- 7. Devlet memurunun özlük haklarına ait tabi olduğu mevzuat,
 - a. 657 Sayılı Kanunla ilgili hükümler,
 - b. T.C. Emekli Sandığı Kanununun ilgili hükümleri,
- 8. Devlet memurunun genel hakları,
 - a. Uygulamayı isteme hakkı,
 - b. Çekilme,
 - c. Emeklilik,
 - d. Müracaat, şikayet ve dava açma,
 - e. İsnat ve iftiralara karşı koruma,
- 9. Devlet memurluğunda ilerleme ve yükselmeleri,
 - a. Kademe ilerlemesinde şartlar,
 - b. Derece yükselmesinin usul ve şartları,
 - c. İdari görevlere atanma,
 - d. Sınıf değiştirme,
- 10. Atama ve yer değiştirme,
 - a. Atama, ilk atama, açıktan atama,
 - b. yer değiştirme,
 - c. Vekalet,
 - d. İkinci görev,
 - e. Silah altına alınma ve terhis edilenlerin görevlerine dönmeleri ve hizmet değerlendirmesi,
- 11. Çalışma saatleri ve izinler,
 - a. Yıllık izin,
 - b. Mazeret izni,
 - c. Hastalık izni,
 - d. Aylıksız izin,
- 12. Disiplin ve Disiplin cezaları,
 - a. Disiplin amirleri,

b.Disiplin cezaları ve çeşitleri,

Uyarma,

Kınama,

Aylıktan kesme,

Kademe ilerlemesinin durdurulması,

Devlet memurluğundan çıkarma,

13.Siciller,

a.Sicil amirleri,

b.Sicil Raporlarının Doldurulması

c.Olumlu ve olumsuz sicil

d.Ödüllendirme;

1.Teşekkür

2.Taktir

3.Aylıkla ödül

14.Görevden Uzaklaştırma

15.Mali Haklar:

a.Aylık;

1)Dereceler Kademe Aylığı

2)Katsayı ve Gösterge

b.Tazminat ve zamlar

c.Sosyal Haklar ve Yardımlar

1)Tedavi Yardımı

2)Konut edindirme yardımı

3)Aile Yardımı

4)Doğum ve ölüm yardımı

5)Giyecek yardımı

6)Lojman tazminatı

d.Harcırah Kanunu yol masrafı gündelik aile masrafı, yer değiştirme masrafı.

10.Devlet Memurunun Hizmetiçi eğitim yoluyla yetiştirilmesi.

11.Öğretim ilke ve yöntemleri

12.Ders araç ve gereçleri

13.Rehberlik

14. Yıllık, ünite ve günlük plan

15.222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu

16.430 Sayılı Tevhid-i tedrisat kanunu

17.Mili Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticilerin haftalık ders saatleri ve ek ders ücretleri hakkında mevzuat (439 sayılı kanun ve ilgili diğer mevzuat)

18.1702 Sayılı ilk ve orta tedrisat muallimler terfi ve tecziyeleri hakkında kanun

19.4357 sayılı İlkokul öğretmenleri terfi,teklif ve cezalandırılmaları ...hakkında kanun

20.Eğitim Öğretim hizmetleri sınıfı personelini ilgilendiren kanun, yönetmelik ve diğer mevzuat.

1.1.14. Hazırlayıcı Eğitim Programının Uygulanması

Hazırlayıcı eğitim programı eğitim ve sınav yürütme komisyonlarının sorumluluğunda uygulanır. Bu uygulama sonunda aday memurların başarı seviyelerini tespit etmek amacıyla yönetmelikte belirtilen ilke ve yöntemler çerçevesinde hazırlayıcı eğitim sınavı yapılır.

1.1.15. Temel ve Hazırlayıcı Eğitimin Değerlendirilmesi

Temel ve hazırlayıcı eğitim sonunda yapılan sınavlarda sınav kağıtları 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu değerlendirmede 60 ve daha yukarı puan alanlar başarılı sayılırlar. Başarısız sayılan aday memurların sınav kağıtları komisyonca en geç bir gün sonra bir defa daha okunarak değerlendirmeye alınır. Buçuklu puanlar bir üst tam puana tamamlanır.

Aday memurlar, adaylık eğitimlerinin herhangi bir devresinde başarısız olmaları durumunda bir üst eğitim devresine alınmazlar. Eğitim devresinin herhangi birinde başarısız olanlara, başarısız oldukları eğitim devresi bir defadan fazla olmamak üzere

tekrarlattırılır. Bu tekrarlamalar sonunda adaylık süresi iki yılı geçemez (MEB, 1995: 36).

1.1.16. Adaylığın Kaldırılması

Aday memurlar temel ve hazırlayıcı eğitimden sonra uygulamalı eğitimi de başarı ile tamamladıktan sonra adaylığının kaldırılması Milli Eğitim Müdürlüğünün teklifi ve Valinin onayı ile gerçekleştirilir.

1.1.17. Adaylık İçinde Göreve Son Verme

Uzatılan süreleri dahil adaylık eğitiminin her bir devresinde başarısız olanların; disiplin cezası vermeyi gerektirecek veya memuriyette bağdaşmayacak durumları tespit edilenlerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 56 ve 57' nci maddelerine göre adaylık eğitimlerini sürdürdükleri yerlerdeki sicil amirlerinin teklifi üzerine atamaya yetkili amirin onayı ile memuriyetle ilişkileri kesilir.

1.2. Problem Cümlesi

Aday öğretmen, öğretmen, yönetici ve müfettişlerin Resmi ve Özel Okullarda görevli aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının yeterliliği hakkındaki görüşleri (Sakarya İlinde bir araştırma).

1.2.1. Alt Problemler

1. Sakarya İli sınırları içinde yer alan resmi ve özel okullarda görev yapan aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim programlarında yer alan konulara ilişkin beklentileri hangi düzeyde bulunmaktadır?

2. Sakarya İli sınırları içinde yer alan resmi ve özel okullarda görev yapan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği konusunda adayların görüşleri nelerdir?
3. Sakarya İli sınırları içinde yer alan resmi ve özel okullarda görev yapan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği konusunda dersi veren öğretmen, yönetici ve müfettişlerin görüşleri nelerdir?
4. Temel ve hazırlayıcı eğitim programı hakkında aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevlilerin ön bilgilerinin olup olmadığı, öğrenim sonrası bu eğitimin uygulanmasının gerekliliği, temel ve hazırlayıcı eğitim konularının yeterliliği programların uygulama zamanı, temel eğitim ve hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen sürenin kazandırılması istenen hedef ve davranışların gerçekleşmesinde yeterli olup olmadığı konusunda aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevlilerin görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Kalkınma süreci içinde bulunan Türkiye de istenen kalkınma düzeyine ulaşılması, doğal kaynaklar, sermaye ve insan gücünün meydana getirdiği ekonomik gücün verimli bir şekilde kullanılmasına bağlıdır. Kalkınma ihtiyacının gerektirdiği nitelikte ve sayıda insan yetiştirme görevi eğitim kurumlarına düşmektedir(Özgüven, 1974: 3). Türkiye'nin kalkınabilmesi eğitim sisteminin temeli olan okulların gelecekteki ülke sorunları ile uğraşacak yeni kuşakları istenen nitelikte yetiştirilmesiyle mümkündür. Öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara çözümler buldurmak sürekli ve düzenli öğrenme yolları kazandırmak yarının kuşaklarını yetiştirecek olan okulların ve öğretmenlerin görevi olmalıdır (Başaran, 1977: 14).

Eğitim kurumlarındaki başarı ya da başarısızlık durumu, eğitimcileri, ana-babaları, psikologları, sosyologları hatta ekonomistleri uzaktan yakından herkesi

ilgilendirmektedir. Çünkü okul başarısı, öğrencinin kendi yönünden olduğu kadar toplum yönünden de önemlidir. Bireyin Okul başarısı onun ruh sağlığını etkilemektedir. Okullarda başarılı olan bireylerin yaşamında da başarılı olmaları beklenmektedir. Başarı hemen her toplumda ilgi toplamakta, çeşitli alanlarda seçim için önemli bir ölçüt olarak kullanılmaktadır (Kepçeoğlu, 1973: 20). Bu başarıyı sağlayacak olan her öğretmenin bir adaylık dönemi olduğuna göre aday öğretmenlerin de mesleki alanda yeterli düzeyde yetiştirilmesi gerekmektedir. Öğretmenlerdeki mesleki yetersizlik sonucu okullardaki başarısızlık artacağından toplum hem insan gücü, hem de ekonomik yatırım açısından zararlı sonuçlarla karşı karşıya kalacaktır. Öğretmenlerin hizmet alanı göz önüne alındığında bu daha da önemli bir kayıp olarak görülmektedir. Bu da eğitimin verimsiz bir yatırım haline dönüşmesine, yetişmiş insan gücünü karşılamadaki gecikmelere yol açmaktadır.

Ülkemizde öğretmen ihtiyacının fazla olması sebebiyle aday öğretmenler eğitim kurumlarında bağımsız olarak derse girmekte ve hizmet içinde bir çok problemlerle karşılaşmaktadırlar. Aday öğretmenlerin mesleğin başlangıcında karşılaştıkları sorunların bilimsel çalışmalarla belirlenmesi, sorunların çözümü ve öğretim hedeflerinin gerçekleştirilmesi açısından önemlidir. Yapılacak araştırmalarla ortaya konulacak önerilerin mesleğin icrasında yeterli olamayan aday öğretmenlerin mesleki gelişimine katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezindeki kayıtların internetten izlenmesi sonucu, Türkiye’de araştırmayla ilgili olarak, öğretmenlikte stajyerlik uygulaması ve yöneticinin rolü, stajyer öğretmenlerin meslekle ilgili sorunları ve çözüm yolları, ortaöğretim kurumlarında görevli aday öğretmenlerin yetiştirilmesinde klinik denetim yaklaşımı, göreve yeni başlayan öğretmenlerin mesleğe uyum sorunları, aday öğretmenlerin hizmet içinde yetiştirme sorunları, aday öğretmenlerin yetiştirilmelerine ilişkin yönetmelikte öngörülen uygulamalı eğitimin değerlendirilmesi, aday öğretmenleri yetiştirmek için düzenlenen adaylık eğitiminden en iyi sonuçları alabilmek ve amaçları en üst düzeyde gerçekleştirmek için karşılaşılan sorunlar, aday öğretmenlerin ilköğretim kurumlarında yaptıkları stajlarda görülen eksiklikler, ilköğretim yöneticilerinin aday öğretmenleri işbaşında yetiştirmedeki rolü ve yetiştirme uygulamaları konularında yapılan

araştırmalarla ilgili gerekli açıklamalar ilgili araştırmalar başlığı altında özetlenmiştir. Ancak, Sakarya İline özgü olan ve ülkeyi kapsamayan ve genelleme özelliği taşımayan bu araştırma, konuya ilgi çekme ve eğilme yönünden ve ayrıca adaylık eğitiminde önemli bir yer tutan temel ve hazırlayıcı eğitimin uygulamaya dönük olarak incelenip araştırılması büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırmada, Sakarya İli sınırları içinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarına atanan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının yeterliliğinin tespit edilmesi ve irdelenmesi söz konusudur.

Aday ğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim programında yer alan konulara ilişkin beklentileri hangi düzeyde bulunmaktadır?

Aday ğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği konusunda adayların görüşleri nelerdir?

Aday ğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamadaki yeterliliği konusunda dersi veren ğretmen, yönetici ve müfettişlerin görüşleri nelerdir?

Temel ve hazırlayıcı eğitim programı hakkında aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevlilerin n bilgilerinin olup olmadığı, öğrenim sonrası bu eğitimin uygulanmasının gerekliliği, temel ve hazırlayıcı eğitim konularının yeterliliği, programların uygulama zamanı, temel eğitim programı için öngörülen 60 ders saatlik sürenin, hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin kazandırılması istenen hedef ve davranışların gerçekleşmesinde yeterli olup olmadığı konusunda aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevlilerin görüşleri nelerdir?

Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının ğretmen adaylarının Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun olarak yetiştirilmesindeki katkısı ve nemi? Temel

Eğitimin, aday öğretmenlere Devlet Memurlarının ortak özellikleriyle ilgili temel bilgileri vermedeki yeterliliği? Hazırlayıcı Eğitimin aday öğretmenlerin görevlerini yürütebilmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmada görevlerine uyum sağlamadaki yeterliliği? Konuları araştırma kapsamı içinde yer almıştır.

Resmi ve özel okullarda görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programının hedefler, içerik, süre ve uygulama yönünden öğretmenlik mesleğindeki başarıya olan katkısının ne olduğunun bilinmesi önemli bir konudur. Ortaya çıkacak sonuçlar hem adaylar hem de onlardan yararlanacak olan kurumlar açısından da büyük önem taşımaktadır. Araştırma sonuçlarının aday öğretmenleri yetiştirmek için düzenlenecek adaylık eğitimi programlarının yeniden geliştirilmesinde kullanılabileceği ümit edilmektedir.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırma için geliştirilen aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programının Yeterliliği ile ilgili veri toplama aracı amaca uygundur.

İlk defa Resmi ve Özel Okullarda öğretmen olarak atananlar aday öğretmendir. Öğretmenlik Devletin eğitim-öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel ihtisas mesleğidir.Farklı adaylara farklı yerlerde ve farklı zamanlarda uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programları eşdeğerdedir.

Resmi kayıtlardan alınan bilgiler, gerçeği doğru olarak verecek niteliktedir. Üzerinde araştırma yapılan örneklem grup, araştırma evrenini temsil etme özelliğine sahiptir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1.Sakarya İli Adapazarı merkez, İlçeler, İlçelere bağlı belde ve köylerde bulunan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday (stajyer) öğretmenleri,

2.Sakarya İli sınırları içerisinde görev yapan ve Temel, Hazırlayıcı Eğitim Kurslarında görevli ilköğretim müfettişleri, okul yöneticileri, öğretmenleri

3.2003-2004 Eğitim ve öğretim yılı ile sınırlandırılmıştır

1.6. Tanımlar

Aday memur: Milli Eğitim Bakanlığı Aday memurlarının yetiştirilmesine ilişkin yönetmelikle belirlenen temel, hazırlayıcı ve uygulamalı eğitimlere tabi tutulmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatındaki görevlere ilk defa Devlet memuru olarak atananlar.

Asli memur: Adaylık süresi içinde temel hazırlayıcı ve uygulamalı eğitimlerin hepsinde başarılı olan ve bu süre sonunda olumlu sicil alarak adaylığı kaldırılanlar.

Adaylık eğitimi: Aday memurların yetiştirilmesi amacıyla düzenlenen temel, hazırlayıcı ve uygulamalı eğitim devrelerini içine alan eğitim.

Temel eğitim: Aday memurlara devlet memurlarının ortak özellik ve nitelikleriyle ilgili konularda verilen eğitim.

Hazırlayıcı eğitim: Aday memurlara atandıkları hizmet sınıfı ve görevleriyle ilgili olarak verilen eğitim.

Uygulamalı eğitim: Aday memurlara atandıkları hizmet sınıfı ve görevleriyle ilgili olarak yaptırılan staj.

Değerlendirme: Temel ve Hazırlayıcı eğitim dönemleri sonunda yapılacak sınavlar ile uygulamalı eğitim sonundaki bilgi ve beceri seviyesini ölçme işlemi.

Eğitim Programı: Öğrencilerde istendik ve kalıcı izli davranış değişiklikleri oluşturmaya yönelik hedeflerin belirlenmesi, eğitim durumlarının işe koşulması, ölçme değerlendirme, dönüt verme ve dönütle ilgili çalışmaların yapılması süreçlerinin tümünü içine alan toplumsal hayata bağlı ve onu geliştirici düzenlemelerin sistematik kurgusudur.

Frekans: Tekrar sıklığı sıklık ya da görülme sıklığı anlamına gelen istatistiksel terim.

Öğretim Programı: Bir derste ulaşılabilecek hedef davranışları, bu hedef davranışları gerçekleştirmek için düzenlenecek eğitim durumlarını ve söz konusu hedef davranışların öğrencilerde kazanırlık derecelerini gösteren değerlendirme çalışmalarını kapsayan zaman içerisinde geliştirilebilir çok yönlü öğelerin oluşturduğu bütün.

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu kısımda Türkiye’de yapılan ve araştırmayla ilgisi kurulan araştırmalar kısaca açıklanmaya çalışılmıştır.

Afşin (1988) tarafından hazırlanan “Stajyer Öğretmenlerin Meslekle İlgili Sorunları ve Çözüm Yolları” adlı araştırmada, stajyer öğretmenlerin akademik çalışmalarda öğrencilerle, velilerle, yöneticilerle ve öğretmen arkadaşları ile yaşadıkları sorunlar incelenmiştir. Bu çalışmada araştırmacı, hazırladığı anketi 1987-1988 Öğretim yılında Ankara İlinde çalışan 30 lise ve dengi okuldaki stajyer öğretmene uygulamıştır. Anketten elde edilen verilerin aritmetik ortalamalı ile ortalamalar arasındaki farkın test edilmesinde “t” testi temel alınmıştır. Araştırma verilerinin analizi sonucunda; belirlenen sorun alanlarda stajyer öğretmenlerin büyük oranda sorunlarının bulunmadığı, öğrencilerle ilgili sorunlarda en fazla % 38’lik bir oranla öğrenci başarısının değerlendirilmesinde; yöneticilerle ilgili sorunlar da % 34’lük oranı geçmediği saptanmıştır. Branşlara bağlı olarak yaşadıkları sorunlarda önemli bir farklılık bulunmamıştır.

Ağaoğlu (1993)’ nun hazırladığı “Ortaöğretim kurumlarında Görevli Aday Öğretmenlerin Yetiştirilmesinde Klinik Denetim Yaklaşımı” adlı deneysel araştırma modelinde Türk Eğitim Sistemi’nde aday öğretmenlerin yetiştirilmesinde bir yetiştirme süreci olan klinik denetim yaklaşımının etkililiğini belirlemeyi amaçlamıştır. 1993-1994 Öğretim yılında göreve başlayan 20 aday öğretmen araştırma grubunu oluşturmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test puanları arasındaki farklılıklar için “Varyansları Eşit Olan Bağımsız İki Örnek İçin Student t Testi”nden kontrol grubunun ön test- son test puanları ile deney gruplarının ön test ve son test arasındaki farklılıklar için “Eşlerarası Farkın Kontrolü İçin t Testi” yöntemlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, deney grubu ile kontrol grubu olan aday öğretmenlerin hazır bulunuşluk düzeyi ve başarı durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Deney grubu ile kontrol gurubunun araştırmanın uygulama çalışmaları sonundaki başarı durumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulguları göre ortaöğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin yetiştirilmesinde mevcut

uygulama ile klinik denetim uygulamasının etkililik düzeylerinin farklı olduğu sonucuna ulaşılmış, rehber öğretmen ile arasında işbirliğine dayalı bir ortaklık ilişkisinin kurulduğu klinik denetim uygulamasının adaylık eğitimi sürecinde daha etkili olduğu görülmüştür.

Korkmaz (1999), “Göreve Yeni Başlayan Öğretmenlerin Mesleğe Uyum Sorunları” adlı araştırmasında, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin mesleğe uyum sağlama konusu ile ilgili olarak karşılaştıkları sorunları algılarına dayalı olarak ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma Afyon İli merkez ve ilçelerindeki ilköğretim okulları birinci kademesinde 1997-1998 öğretim yılında aday olan öğretmenler ile sınırlı tutulmuştur. Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre; öğretmen-öğrenci ilişkilerinde, okul çevre ilişkilerinde köylerde ve kasabalarda görev yapan öğretmenlerin şehirlerde görev yapanlara oranla daha fazla sorun yaşadıkları, öğretmen sayısının üç ile beş arasında olduğu okullar sorunların en yoğun olarak yaşandığı okullar olduğu ortaya çıkmıştır.

Kocadağ (2001) tarafından “Aday öğretmenlerin hizmet içinde yetiştirme sorunları (Yozgat İli örneği)”adlı bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullara atanan aday öğretmenlerin bugünkü uygulama ile hizmet içinde yetiştirilmelerinde karşılaşılan sorunlar Yozgat İli ölçeğinde araştırılmıştır. Araştırma için Yozgat İlinde 1999-2000 öğretim yılında göreve başlayan 310 aday öğretmen ve 45 öğretici gruba anket uygulanmış, okullara ilk defa atanan aday öğretmenlerin mevcut uygulama ile hizmet içinde yetiştirilmelerinde karşılaşılan sorunlar hakkındaki görüşleri ortaya konularak bu görüşler arasında görev, cinsiyet, ve çalışılan kurum değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Hizmet içi programlarında yetiştirme sorunları bu tezde ele alınmıştır.

Araştırma sonucunda adayların hizmet içi eğitimin yalnız adaylığının kaldırılması için yapılan rutin bir eğitim programı olduğunu düşündükleri, aday öğretmenlerin bugünkü uygulama ile hizmet içinde yetiştirilmelerinde karşılaşılan sorunların programa katılma biçiminde, programın içeriğinde, öğretici kadronun seçiminde, eğitim yapılan binaların fiziki imkanlarının sağlanmasında, programın uygulanmasında ve değerlendirme yöntemlerinde daha çok ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Solak (1999), “Aday Öğretmenlerin Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelikte Öngörülen Uygulamalı Eğitimin Değerlendirilmesi” adlı araştırmasında aday öğretmenlere uygulanan uygulamalı eğitimin gereklilik ve uygulama düzeyini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmacı anket formunu, MEB Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmeliğin maddelerini soru haline getirerek oluşturmuş ve 1998-1999 öğretim yılında Malatya İlindeki aday öğretmenlere, okul müdürlerine ve ilköğretim müfettişlerine uygulamıştır. Araştırma sonucunda elde edinilen bulgulara göre; denekler, uygulamalı eğitim sırasında yıllık plan, ünite planı ve günlük planın verilmesine ilişkin olarak hem gereklilik hem de uygulama boyutuna çok düzeyde katılmışlardır. Denekler “Okulun bulunduğu çevrenin ve bu çevredeki kuruluşların eğitim faaliyetleri ve ders araçlarının gerçekleştirilmesi yönünden incelenmesi, inceleme gezilerinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi, öğrenci rehberlik hizmetleri, atölye ve laboratuvarların yönetimine ilişkin konular maddelerinin gerekliliğine çok düzeyde katılırlarken, uygulama boyutuna az düzeyde katılmışlardır. İlgili yönetmelikte belirlenen diğer on sekiz soru ifadesindeki maddelere denekler, gerekliliğine çok düzeyde katılırken, uygulama boyutuna orta düzeyde katıldıkları ortaya çıkmıştır.

Yıldırım (1997) tarafından “Aday öğretmenleri yetiştirmek için düzenlenen adaylık eğitiminden en iyi sonuçları alabilmek ve amaçları en üst düzeyde gerçekleştirmek için karşılaşılan sorunların neler olduğu” araştırılmaktadır.

Araştırma için 1995-1996 öğretim yılında Kahramanmaraş İli sınırları dahilinde adaylık eğitimine tabi tutulan 130 öğretmene aday öğretmenlerin yetiştirilmesi amacıyla düzenlenen adaylık eğitim programının uygulanmasında karşılaşılan sorunları ortaya çıkarıcı bir anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda aday öğretmenlerin uygulanan adaylık eğitimi programını mesleğe hazırlamada etkili bulmadıkları, derslerin amaçlarının açık ve net olarak belirlenmediği, programın öğretim ilke ve yöntemlerini kavrayabilme amacını gerçekleştirmediği, aday öğretmenlere yeterli düzeyde bir şey

kazandırmadığı, planların öğretilmesine, idari işlemlerin nasıl yapılacağına açıklanmasına, öğretim yöntemlerine yer verilmesi gerektiği, aday öğretmenlerin programdaki dersleri yeterince uygun bulmadıkları, dersin işlenişinde düz anlatım yönteminin kullanıldığı, diğer yöntemlere yer verilmediği, programın uygulandığı sınıfların ve mevcutların uygun olmadığı, aday öğretmenlerin derslere ekin olarak yeterince katılmadıkları, araç kullanılmadığı, branşların dikkate alınmadığı, branşların dikkate alınmadığı, Programın üç hafta olması gerektiği; programın öğretim yılı sonunda uygulanmış olmasını adayların faydalı bulmadıkları, programın öğretim yılı sonunda uygulanmış olmasını adayların faydalı bulmadıkları, programın hazırlanmasında adayların görüşlerinin alınmasının önemli olacağı, aday öğretmenlerin sosyal ihtiyaçlarının karşılanmadığı, adayların sorunlarıyla ilgilenilmediği, öğretici kadronun seçiminin iyi yapılmadığı tespit edilmiştir.

Üte (1990) tarafından “Öğretmenlikte Stajyerlik Uygulaması ve Yöneticinin Rolü” adlı bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada temel eğitim ikinci kademe, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarına atanan öğretmenlerin stajyerlik dönemlerinde yetişmelerini etkileyen müdür ve rehber öğretmenlerin yönetsel tutum ve davranışları ile eğitim ortamından kaynaklanan bazı sorunları araştırılmaktadır.

Araştırma için Elazığ sınırları içinde temel eğitim ikince kademe, ortaöğretim ve yaygın eğitim okulları olmak üzere 65 okulda görevli 65 müdür 180 rehber öğretmen ve 200 stajyer öğretmen olmak üzere toplam 445 kişiye ayrı ayrı anket uygulanmış, stajyerlik uygulamasına ait literatür taranmış, okul müdürleri, rehber ve stajyer öğretmenlerin görüşlerine göre okul ortamı, mevcut koşullar, kurallar ve değerlendirme ölçütleri doğrultusunda araştırma yapılmıştır. Elazığ İli sınırları içerisindeki temel eğitim ikinci kademe ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında stajyerlik eğitimi programının başarı ile uygulandığı, beklentilerin gerçekleştirildiği bu başarının, yoğun ders yükü, ön eğitimden geçmemiş ve aynı branşta rehber öğretmen bulma güçlüğü ve araç gereç yetersizliğine rağmen yönetmeliğin öngördüğü şekilde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Mehmetoğlu (2002) tarafından “Aday Öğretmenlerin İlköğretim Kurumlarında Yaptıkları Stajlarda Görülen Eksiklikler (Sakarya İli Örneği) adlı bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada Sakarya Üniversitesi Hendek Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği, Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi ve Türkçe Öğretmenliği bölümlerinde okuyan aday öğretmenlerin ilköğretim kurumlarında yaptıkları staj faaliyetleri ile öğretmenlik mesleğine ne denli hazırlandıkları araştırılmıştır. Araştırma için 2001-2002 eğitim öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Hendek Eğitim Fakültesi son sınıfta okuyan 245 öğrenci ile Sakarya İlinde görev yapan rastgele seçilmiş ilköğretim kurumlarındaki 94 öğretmene iki ayrı anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, aday öğretmenlerin stajlara başlamadan uygulama öğretim elemanı tarafından uygulama okulları ve staj faaliyetleri hakkında gerekli bilgi ve yönlendirmenin verilmediği, uygulama okullarının da aday öğretmenlere okulu tanıtıcı bir toplantı yapmadıkları, aday öğretmenlerin çoğunlukla kendi uygulama öğretmenleri ile bağlantı kurdukları, uygulama öğretmenlerinin staj faaliyetleri, etkinlikleri, gözlem formları hakkında uygulama öğretim elemanları tarafından bilgilendirilmedikleri, uygulama öğretmenlerinin kendileri hakkında doldurdıkları gözlem formlarını aday öğretmenlerin birlikte değerlendirme şansı bulamadıklarını ve objektif değerlendirme yapılmadığını düşündükleri, staj faaliyetleri hakkında aday öğretmenlerin uygulama öğretim elemanları ile görüşemedikleri ve değerlendiremedikleri, uygulama okullarında aday öğretmenlerin sayılarının fazla olduğundan dersler ve okulun işleyişi, ders dışı çalışmalar hakkında gerekli bilgiyi edinemedikleri, uygulama öğretmenlerine göre adayların derse hakim oldukları, aday öğretmenlerin staj sonunda kendilerini öğretmenlik mesleğine hazır hissettikleri, uygulama okulları ile eğitim fakültelerinin daha sağlıklı işbirliği yapmalarının aksaklıkları olumlu yönde etkileyeceği tespit edilmiştir.

Hamarat (2002) tarafından “İlköğretim Yöneticilerinin Aday Öğretmenleri İşbaşında Yetiştirmedeki Rolü ve Yetiştirme Uygulamaları” (Yozgat İli Örneği), adlı bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada resmi ilköğretim okullarında görevli okul yöneticilerinin aday öğretmenleri yetiştirme uygulamaları, okul yöneticilerinin ve aday öğretmenlerin

görüşleri ortaya çıkarılarak, bu görüşler arasında anlamlı farklılık olup olmadığı incelenip araştırılmıştır. Yöneticilerin cinsiyetleri, vekil veya kadrolu olmaları, kadrolu ise sınavla veya sınavsız atanmaları, yaşları, yöneticilik kıdemleri, yönetim alanında eğitim alıp almadıkları, görev yaptıkları yerleşim yerleri değişkenleri bakımından aday öğretmenleri işbaşında yetiştirme uygulamaları açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır.

Araştırma için 2001-2002 öğretim yılında Yozgat Merkez ve Yozgat İline bağlı Akdağmadeni, Aydıncık, Boğazlıyan, Çandır, Çayıralan, Çekerek, Kadışehri, Saraykent, Sarıkaya, Sorgun, Şefaati, Yenifakılı ve Yerköy İlçelerindeki Milli Eğitim bakanlığına bağlı resmi ilköğretim okulda görev yapan 226 yönetici ile bu okullarda 2001-2002 öğretim yılında aday öğretmen olarak görev yapan 354 aday öğretmene 2 ayrı anket uygulanmıştır, araştırma problemi aday öğretmenlerin okula ve çevreye uyum sağlama konusunda yetiştirme, eğitim-öğretim işleri konusunda yetiştirme, personel hizmetleri konusunda yetiştirme, okul yönetimi konusunda yetiştirme ve mesleki konularda yetiştirme olmak üzere beş boyutta araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, bütün boyutlardaki uygulama ve davranışların yöneticiler tarafından grupların görüşlerine göre “genellikle” gösterildiği, bütün boyutlara ilişkin görüşlerde aday öğretmen ve yöneticiler arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu tespit edilmiştir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı eğitim programından adayların beklenti düzeyi ve programın sonunda beklentilerin gerçekleşme derecesi bakımından yeterliliği ve bu programı uygulamış olan yöneticilerin, müfettişlerin ve öğretmenlerin program hakkındaki görüşleri alınarak yürütülen bu araştırma, tarama modeline göre yapılmış, betimsel bir çalışmadır.

Bu model çerçevesinde Sakarya İli sınırları içerisinde yer alan ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerin ve programı uygulayan görevli ilköğretim müfettişlerinin, yöneticilerin ve öğretmenlerin görüş ve önerileri, var olan duruma dayalı bir biçimde ortaya konulmaya çalışılmıştır.

3.2. Evren

Bu araştırmanın evrenini 2003-2004 öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Sakarya İli sınırları içerisinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenler, adaylara kurs veren müfettiş, yönetici ve öğretmenler oluşturmaktadır. Evren olarak Sakarya İli sınırları içerisinde yer alan resmi ve özel İlköğretim Okullarında görev yapan aday öğretmenlerin seçilme nedeni Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının bu öğretmenlere uygulanmış olmasıdır. Araştırma evrenine ilköğretim müfettişleri, yöneticiler ve öğretmenlerin dahil edilme nedeni de temel ve hazırlayıcı eğitimde görev yapmış olmalarıdır.

3.3. Örneklem

Bu araştırmanın örneklemine, 2003-2004 öğretim yılı başında Sakarya İlindeki resmi ve özel İlköğretim okullarında görevlendirilip de temel ve hazırlayıcı eğitim kursu alan aday öğretmenler ile bu adaylara kurs veren müfettiş, yönetici ve öğretmenler oluşturmaktadır.

2003-2004 Öğretim yılı başında Sakarya İlindeki Resmi İlköğretim Okullarına aday öğretmen olarak 147 aday öğretmen atanmış, Özel İlköğretim Okullarında ise 27 öğretmen görevlendirilmiştir.

Örneklem gruba 2003-2004 öğretim yılı başında Sakarya ilindeki resmi ilköğretim Okullarına atanan aday öğretmenlerden 130 aday öğretmen alınmıştır. Bu sayı,2003-2004 öğretim yılı başında Sakarya İlindeki resmi ilköğretim okullarına atanan aday öğretmenlerin % 88 'ni oluşturmaktadır. Önceki öğretim yıllarında atanan aday öğretmenler bu sayıya dahil edilmemiştir. Ayrıca Sakarya İlindeki Özel İlköğretim Okullarında görevli aday öğretmenlerden 20 aday öğretmen örneklem kapsamına alınmıştır. Bu sayı da toplam sayının % 74'nü oluşturmaktadır. Önceki öğretim yıllarında özel ilköğretim kurumlarında görevlendirilen aday öğretmenler bu sayıya dahil değildir. Resmi ve özel ilköğretim okullarında görevli toplam 150 aday öğretmen ve programı uygulayan görevlilerin (müfettiş, yönetici ve öğretmenlerin) tamamı örneklem grubu oluşturmaktadır. Bu sayıda toplam sayının % 80.6' sını oluşturmaktadır

3.4. Uygulama

Araştırmacının uygulamaya hazır hale getirmiş olduğu anketlerin uygulanması için Adapazarı Kız Meslek Lisesi Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığıyla Sakarya Valiliğinden 18.11.2003 tarih ve 32922 sayılı onayla gerekli izin alınmıştır.2003-2004 Öğretim yılında Adapazarı Merkez, Karasu, Geyve, Hendek ve Akyazı İlçelerinde yapılan Temel Eğitim Programına ait kursun başlangıcında kursa iştirak eden ve araştırma örneklemine oluşturan toplam 150 aday öğretmene anket-1 uygulanmış, anketin kurallarına uygun olarak doldurulmuş olduğu görülmüştür. Anket-

2 ise Hazırlayıcı Eğitim Programına ilişkin kursun bitimine yakın aynı örneklem grupta yer alan 150 aday öğretmene uygulanmış, ayrıca anket-3 de kurslarda görevli olan toplam 25 öğretmen, yönetici ve müfettişin tamamına uygulanmış, anketlerin kurallarına uygun bir şekilde doldurulmuş oldukları görülmüştür.

Toplanan anket formları, kodlamaya geçilmeden önce teker teker kontrol edilmiş, bu kontrol sırasında 150. aday öğretmene uygulanan (% 81) anket-1 ve anket-2'nin tamamının ve kurslarda görevli olan 25 öğretim görevlisine uygulanan anket-3'ün kurallarına uygun olarak doldurulduğu tespit edilmiştir.

Anketlerin birinci bölümünde yer alan değişkenler ile ikinci ve üçüncü bölümde yer alan değişkenler bilgi formlarına işlenmiştir.

3.5. Verilerin Toplanması

Araştırmanın temel verilerini öğretmen eğitimi ve yetiştirilmesine ilişkin yayınlanmış olan kaynakların taranması yoluyla elde edilen bilgilerin yanında, 2003-2004 öğretim yılında Sakarya İlindeki resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenleri ile aday öğretmenlerin katıldıkları temel ve hazırlayıcı eğitim kurslarında görev yapan müfettiş, yönetici ve öğretmenlere uygulanan anket-1, anket-2, anket-3 uygulamalarından elde edilen bulgular oluşturmaktadır.

Araştırma probleminin çözümü için araştırmacı tarafından ikisi aday öğretmenlere, diğeri programda görev alan yetkililere uygulanmak üzere üç anket geliştirilmiştir.

Bilgi toplama aracı olarak hazırlanan anketlerde; katılımcıların kişisel bilgilerinin yer aldığı birinci bölüm; aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı programından beklenti düzeylerini ve beklentilere ilişkin gerçekleşme düzeylerini ölçen ikinci bölüm ve adayların programa ait görüşlerini içeren üçüncü bölüm yer almaktadır.

Aday öğretmenlere uygulanan Anket 1 ve anket 2'de altı maddeden oluşan kişisel bilgi bölümü, anket 1'de altmış sorudan oluşan ve temel eğitime ait beklenti düzeyini ve

ayrıca yirmi dokuz sorudan oluşan hazırlayıcı eğitime ilişkin beklenti düzeyini hiç, az, orta, genellikle ve tam seçenekleriyle ölçen bölüm ile anket 2’de temel eğitimin gerçekleşme düzeyini aynı derecelendirme ile ölçen altmış soru ve hazırlayıcı eğitimin gerçekleşme düzeyini derecelendirme ile ölçen yirmi dokuz soru bulunmaktadır. Ayrıca anket 2’de son bölüm olarak temel ve hazırlayıcı eğitimin uygulanması, süresi ve ön bilgi düzeyine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Temel ve Hazırlayıcı Eğitim programını uygulayanlara düzenlenmiş olan anket 3’de birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde derecelendirme seçenekleriyle ölçen temel eğitimle ilgili yirmi dört soru, üçüncü bölümde hazırlayıcı eğitimle ilgili yirmi sekiz soru bulunmaktadır.

Anketlerin geçerliliklerini sağlamak için, ankette yer alan her maddenin incelenmekte olan konuyla ilişkili olmasına ve bütün konuyu kapsamasına dikkat edilmiştir. Bu çalışmalardan sonra anket formları danışman öğretim üyesiyle birlikte gözden geçirilerek gerekli düzenlemeler yapılarak uygulamaya hazır hale getirilmiştir(Ek 1-Ek2-Ek3).

Veri toplama araçlarının aday öğretmenlere uygulanması, yönetici, müfettişlere uygulanması amacıyla gerekli izinler alınmıştır. Veri toplama araçları araştırmacı tarafından belirlenen kurs merkezlerine ve ilgili uygulayıcılara dağıtılmış daha sonra toplanmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Anket aracılığı ile toplanan veriler bilgisayara SPSS paket programı yardımıyla işlenmiş bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Kişisel bilgilere ait sonuçlar, aday öğretmenlerin beklentilerine, aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışların gerçekleşme düzeylerine, programı uygulayanların programın uygulanmasına ait görüşlerine ilişkin sonuçlar tablolar haline getirilerek analiz edilmiş, davranışlara ilişkin beklenti ve gerçekleştirmelere ait yüzdellik ve ortalama değerlere dayalı olarak yorumlar yapılmıştır.

4.BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde veriler SPSS programından yararlanılarak işlenmiş olup sorulara verilen cevapların frekanslarına ve tespit edilen alt problemlere göre tablolar hazırlanmıştır.

4.1. Aday Öğretmenlere Uygulanan Anket 1 ve 2'den Elde Edilen Kişisel Bilgiler

Tablo 4.1.1. Anket 1 ve 2'e Katılan Aday Öğretmenlerin Görevli Buldukları Okul Türünü Gösteren Tablo

Okul Türü	Frekans	%
Resmi	130	86,7
Özel	20	13,3
Toplam	150	150

Tablo 4.1.2. Anket 1 ve 2'e Katılan Aday Öğretmenlerinin Cinsiyetlerini Gösteren Tablo

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	63	42
Kadın	87	58
Toplam	150	100

Anket 1 ve 2'ye katılan Sakarya İlinde görevli 150 aday öğretmenden % 86.7 sinin resmi ilköğretim okullarında, % 13.3 nün ise özel ilköğretim okullarında görevli oldukları, bunlardan % 58'nin kadın, % 42 sinin ise erkek olduğu, aday öğretmenlerin çoğunluğunun resmi ilköğretim okullarında görevli oldukları ve çoğunluğunun da kadın olduğu yukarıya çıkarılmış bulunan tabloların incelenmesinden anlaşılmaktadır. Yaklaşık olarak her 10 aday öğretmenden 6'sı kadın , 4'ü ise erkektir.

Elde edilen bulgular, Sakarya İlinde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerin cinsiyet durumlarına ilişkin yapılabilecek çeşitli araştırmalara veri oluşturabilir.

Tablo 4.1.3. Anket 1 ve 2'e Katılan Aday Öğretmenlerin Yaş Durumlarını Gösteren Tablo

Yaş	Frekans	%
21	9	6
22	43	28,7
23	38	25,3
24	25	16,7
25 ve üzeri	35	23,3

Tablo 4.1.4. Anket 1 ve 2'nin Uygulandığı Aday Öğretmenlerin Branşlarına Ait Tablo

Branş	Frekans	%
Sınıf	22	14,7
Türkçe	48	32,7
Matematik	10	6,7
Sosyal	1	0,7
Fen	16	10,7
Beden	18	12
Resim	2	1,3
İş Eğitimi	2	1,3
Müzik	2	1,3
Din Kültürü	1	0,7
Yabancı Dil	17	11,3
Bilgisayar	2	1,3
Okul Öncesi	9	6
Toplam	150	100

Anket 1 ve 2'ye katılan 150 aday öğretmenden 9 tanesi 21 yaş grubunda yer alırken, 43 tanesi 22 yaş grubunda, 38 tanesi 23 yaş grubunda, 25 tanesi 24 yaş grubunda, 35 tanesi ise 25 ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır. Bu sayıların toplam katılımcılar içindeki oranı sırasıyla % 6 , % 28.7 , %25.3 , % 16.7 , % 23.3 tür. 150 Aday

öğretmenin yaklaşık yarısı 22 ve 23 yaş grubunda yer alırken, 22-23-24 yaş grubunda bulunan aday öğretmenlerin genel toplam içerisindeki oranı % 70.7'ye ulaşmaktadır. Bu rakamlar bize ankete katılan aday öğretmenlerin mesleğe birkaç yaş daha geç başladığını göstermektedir. Branş olarak 150 aday öğretmenin % 32.7'nin Türkçe, % 14.7'nin Sınıf öğretmeni, % 12'nin Beden Eğitimi, % 11.3'nün Yabancı Dil, % 10.7'nin Fen Bilgisi, % 6.7'nin Matematik, % 6'nın Okulöncesi Eğitimi öğretmeni olduğu, Resim, İş Eğitimi, Müzik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Bilgisayar, Sosyal Bilgiler branşındaki aday öğretmenlerin ise % 2'nin altında bir orana sahip olduğu, branş olarak çoğunluğunun Türkçe, Sınıf öğretmeni, Beden Eğitimi ve Yabancı Dil öğretmeni olduğu görülmektedir.

Tablo 4.1.5. Anket 1 ve 2'nin Uygulandığı Adayların Mezun Olduğu Okul Türü

Adayların Mezun olduğu Okul türü	Frekans	%
Eğitim Fak.	119	79.3
Diğer Fak ve Yük. Ok.	29	19,3
Yüksek Lisans	2	1,3
Toplam	150	100

Tablo 4.1.6. Anket 1 ve 2'nin Uygulandığı Adayların Atama Biçimine Ait Tablo

Atama Biçimi	Frekans	%
İlk atama	149	99.3
Kurumlar arası nakil	1	0.7
Toplam	150	100

Yukarıdaki tabloların incelenmesinden de anlaşılacağı gibi 150 aday öğretmenin 119 tanesi Eğitim Fakültesi mezunu, 29 tanesi Diğer Fakülte ve Yüksek Okullardan mezun durumda, 2 tanesi de yüksek lisans mezunudur. Genel toplam içerisinde diğer Fakülte ve Yüksek okulları bitirenlerin oranı % 19.3 iken, Eğitim Fakültesi mezunu olanlar % 79.3, Yüksek lisans mezunu olanlar da ise % 1.3'dür.

4.2. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programında Yer Alan Konulara İlişkin Beklentileri

Sözü edilen bu alt probleme ilişkin araştırma sonucu elde edilen bulgular tablolar halinde ve bu tabloların yorumu yapılarak sunulmuştur.

Tablo 4.2.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket -1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Temel Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablo.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECEŚİ (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
1.Devlet Teşkilatı kamu hizmetine ait kavramları tanıyabilme	1	0.7	13	8.7	40	26.7	44	29.3	52	34.7	3.8
2.Devletin temel organlarını tanıma	1	0.7	14	9.3	29	19.3	59	39.3	47	31.3	3.9
3.Devletin idari yapısını açıklayabilme	2	1.3	12	8	41	27.3	52	34.7	43	28.7	3.8
4.Kamu hizmetinin niteliklerini bilme	1	0.7	11	7.3	46	30.7	40	26.7	52	34.7	3.8
5.Devlet memuru ile ilgili temel kavramları tanımlayabilme	3	2	16	10.7	35	23.3	41	27.3	55	36.7	3.8
6.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme	3	2	18	12	50	33.3	33	22	46	30.7	3.6
7.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını bilme	1	0.7	7	4.7	32	21.3	29	19.3	80	53.3	4.4
8.Devlet memurunun genel haklarını bilme	1	0.7	11	7.3	31	20.7	32	21.3	75	50	4.1
9.Devlet memurunun hizmetiçi eğitimle ilgili hükümlerini bilme	3	2	17	11.3	33	22	43	28.7	54	36	3.8
10.Atama ve yer değiştirme ile ilgili hükümleri bilme	3	2	16	10.7	27	18	31	20.7	73	48.7	4
11.İlerleme ve yükselme,sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri bilme	4	2.7	19	12.7	25	16.7	33	22	69	46	3.9
12.Noktalama işaretlerini bilme	9	6	12	8	17	11.3	39	26	73	48.7	4
13.Cümle çeşitlerini bilme	11	7.3	10	6.7	15	10	43	28.7	71	47.3	4
14.Cümlelerin öğelerini bilme	12	8	11	7.3	16	10.7	34	22.7	77	51.3	4
15.Kip,zaman ve şahısları bilme	13	8.7	11	7.3	22	14.7	32	21.3	72	48	3.9
16.Kelime çeşitlerini bilme	12	8	10	6.7	21	14	33	22	74	49.3	3.9
17.Resmi yazışma ve iletişim kurallarını bilme	1	0.7	8	5.3	27	18	44	29.3	70	46.7	4.1
18.Resmi yazışma ve iletişim çeşitlerini bilme	-	-	11	7.3	33	22	38	25.3	68	45.3	4

Tablo 4.2.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket -1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Temel Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AIT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECESE (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
19.Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme	-	-	22	14.7	42	28	46	30.7	40	26.7	3.6
20.Gizliliğin önemini bilme	1	0.7	9	6	34	22.7	41	27.3	65	43.3	4
21.Gizlilik derecelerini ayırt edebilme	3	2	8	5.3	45	30	48	32	46	30.7	3.8
22.Halkla ilişkiler kavramını açıklayabilme	2	1.3	15	10	30	20	55	36.7	48	32	3.8
23.Halkla ilişkilerin tekniklerini bilme	2	1.3	22	14.7	33	22	46	30.7	47	31.3	3.7
24.Halkla ilişkilerde memurun rolünü bilme	3	2	24	16	33	22	50	33.3	40	26.7	3.6
25.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları bilme	4	2.7	27	18	53	35.3	40	26.7	26	17.3	3.3
26.Tasarruf konusunda kişinin kendine düşen görevlerini açıklayabilme	10	6.7	17	11.8	34	22.7	33	22	56	37.3	3.7
27.Tasarrufun Ülke ekonomisine verdiği faydaları bilme	4	2.7	15	10	20	13.3	47	31.3	64	42.7	4
28.Savurganlığın ülke ekonomisine verdiği zararları bilme	5	3.3	14	9.3	22	14.7	43	28.7	66	44	4
29.Tasarrufla kalkınma arasındaki ilişkiyi açıklayabilme	4	2.7	9	6	30	20	43	28.7	64	42.7	4
30.İnançlarımız ve geleneklerimizdeki tasarrufun toplum kalkınmasındaki rolünü bilme	3	2	11	7.3	28	18.7	44	29.3	64	42.7	4
31.İşe başlamadan önce çalışma planı yapabilme	3	2	6	4	17	11.3	55	36.7	69	46	4.2
32.Elektrik, su, yakıt, zaman vb. kaynakları yerinde kullanabilme	9	6	13	8.7	25	16.7	43	28.7	60	40	3.8

Tablo 4.2.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket - 1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Temel Eğitim Programına Ait beklenti Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AIT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECESESİ (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
33.Kırtasiye,araç ve gereçlerini amaca uygun olarak kullanabilme	9	6	12	8	19	12.7	43	28.7	67	44.7	3.9
34.Haberleşme araçlarını yerinde usulüne uygun olarak kullanabilme	10	6.7	6	4	23	15.3	48	32	63	42	3.9
35.Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme	8	5.3	7	4.7	9	6	16	10.7	110	73.3	4.4
36.Atatürk ilkelerini açıklayabilme	5	3.3	8	5.3	7	4.7	23	15.3	107	71.3	4.4
37.Atatürk ilkelerinin önemini bilme	6	4	7	4.7	6	4	22	14.7	108	72.5	4.4
38.1.Dünya savaşı sonuçlarının Osmanlı üzerine etkilerini bilme	4	2.7	12	8	15	10	40	26.7	79	52.7	4.1
39.Atatürk'ün Samsun'a çıkışının önemini bilme	4	2.7	9	6	15	10	45	30	76	50.7	4.2
40.Erzurum ve Sivas kongrelerinin önemini bilme	4	2.7	7	4.7	17	11.3	38	25.3	84	56	4.2
41.T.B.M.M.açılışının önemini bilme	4	2.7	5	3.3	12	8	29	19.3	100	66.7	4.4
42.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını bilme	4	2.7	4	2.7	14	9.3	32	21.3	96	64	4.4
43.Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini bilme	4	2.7	5	3.3	15	10	38	25.3	88	58.7	4.3
44.Sosyal alanda yapılan inkılapları bilme	4	2.7	5	3.3	15	10	52	34.7	74	49.3	4.2
45.Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları bilme	4	2.7	4	2.7	15	10	53	35.3	74	49.3	4.2
46.Siyasi ve hukuki alanda yapılan inkılapları bilme	3	2	6	4	19	12.7	56	37.3	66	44	4.1
47.Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramları bilme	3	2	9	6	19	12.7	48	32	71	47.3	4.1

Tablo 4.2.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket-1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Temel Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECESESİ (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
48.İnsan haklarının dayandığı temel ilkeleri açıklayabilme	3	2	9	6	23	15.3	61	40.7	54	36	4
49.İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme	5	3.3	20	13.3	30	20	54	36	41	27.3	3.7
50.İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeleri bilme	5	3.3	17	11.3	43	28.7	43	28.7	42	28	3.6
51.İnsan hakları ihlalleri karşısında haklarını arayabilme	5	3.3	11	7.3	31	20.7	45	30	58	38.7	3.9
52.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan haklarındaki önemini bilme	4	2.7	6	4	23	15.3	41	27.3	76	50.7	4.1
53.Demokrasi,insan hakları ve eğitim ilişkisini açıklayabilme	3	2	8	5.3	25	16.7	44	29.3	70	46.7	4.1
54.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olabilme	3	2	4	2.7	15	10	27	18	101	67.3	4.4
55.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	3	2	1	0.7	13	8.7	28	18.7	105	70	4.5
56.Genel kültüre katkıda bulunabilme	2	1.3	5	3.3	16	10.7	45	30	82	54.7	4.3
57.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	1	0.7	6	4	13	8.7	36	24	94	62.7	4.4
58.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	2	1.3	5	3.3	10	6.7	35	23.3	98	65.3	4.4
59.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye,çalışmaya motive edebilme	2	1.3	3	2	10	6.7	42	28	93	62	4.4
60.Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	0.7	2	1.3	20	13.3	28	18.7	99	66	4.4

Örnekleme grubu oluşturan aday öğretmenlere uygulanan Temel Eğitim-1 anket sonuçlarının daha önceki sayfalarda sunulduğu tablolar üzerinde yapılan incelemeden de anlaşılacağı gibi Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen altmış adet davranış maddesine ilişkin beklentiler, sözü edilen aday öğretmenlerden derecelendirilerek sorulup tespit edilmiştir.

Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait aday öğretmenlerden hiç düzeyinde beklentisi olanların % 0.7 ile 8.7 arasında; az düzeyde beklentisi olanların % 0.7 ile 18 arasında; orta düzeyde beklentisi olanların % 4 ile 35.3 arasında; genellikle düzeyinde beklentisi olanların % 10.7 ile 40.7 arasında; tam düzeyinde beklentisi olanların ise % 17.3 ile 72.5 arasında değiştiği, sonuç olarak aday öğretmenlerden beklentileri tam ve genelde düzeyde olanların toplamının % 44 'ün üzerinde olduğu, orta düzeyde olanların % 35.3'ün altında, az ve hiç düzeyinde olanların ise % 18'in altında bulunduğu, aday öğretmenlerin kazandırılması istenen altmış davranış maddesinden otuz yedi maddesine ilişkin genellikle ve tam düzeyinde beklentilerinin olduğu, tek bir davranış maddesiyle ilgili tüm aday öğretmenlerin az veya daha üst düzeyde beklentilerinin olduğu görülmektedir. Tüm aday öğretmenler tarafından az veya daha üst düzeyde beklentisi olunan davranış maddesi olarak işaret ettikleri davranış maddesinin ise "Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme" olduğu anlaşılmıştır.

Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan beklenti düzeyi en yüksek olanları sıralayacak olursak ;

- 1.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilmesi,
- 2.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme,
- 3.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme,
- 4.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive edebilme,
- 5.Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme,
- 6.Devlet Memurunun görev ve sorumluluklarını bilme,
- 7.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olabilme,

- 8.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını bilme,
- 9.T.B.M.M. açılışının önemini bilme,
- 10.Atatürk ilkelerini açıklayabilme,
- 11.Atatürk ilkelerinin önemini bilme,
- 12.Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme,
- 13.Genel kültüre katkıda bulunabilme,
- 14.Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini bilme, şeklinde sıralanabilir.

Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan beklenti düzeyi en düşük olanları sıralayacak olursak;

- 1.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları bilme,
- 2.Halkla ilişkilerde memurun rolünü bilme,
- 3.Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme,
- 4.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme,
- 5.İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeleri bilme,
- 6.İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme,
- 7.Halkla ilişkilerin tekniklerini bilme,
- 8.Tasarruf konusunda kişinin kendine düşen görevlerini açıklayabilme, biçiminde sıralanabilir.

Yapılan araştırma sonucu elde edilen verilere göre, aday öğretmenlerin Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ilişkin beklentileri orta ve daha üst derecelerin üzerinde bulunmuştur.

Beklenti düzeyi yüksek olan davranışların öğretmenlik mesleğinin özüne dönük geçmişe ve tarihe sahip çıkma karakteri taşıması önceliğin bu niteliklere verilmiş olması dikkat çekici ve anlamlı bulunmuştur. Elde edilen verilere göre katılımcı aday öğretmenlerin, uygulanan temel eğitim programının, öğretmenlik mesleğinin ülke ve toplum kalkınması ile insan yetiştirme yönünden çok önemli olduğuna, mesleğin sevdirilmesi ve çalışma motivasyonunun sağlanmasına, Devlet Memurunun görev ve sorumluluklarına, kurtuluş savaşı ve sonuçları, T.B.M.M. açılışının önemine, Atatürk

ilkeleri ve Cumhuriyetin ilanına ait süreçle ilgili beklentilerinin yüksek düzeyde olması, adayların mensubu olduğu öğretmenlik mesleğinin önem ve değerini takdir ettiğini, görev ve sorumluluklarını bilinçli bir şekilde yerine getirmek istediğini, tarihi anlamda bugüne nasıl geldiği konusunda ilgi ve alakasının üst düzeyde olduğunu, Devletimizin ve Cumhuriyetin kurucusu büyük önder Atatürk'ün ilkelerine sahip çıktığını göstermektedir. Bu da Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel eğitim programının ilke ve hedefleriyle örtüşmektedir. Aday öğretmenlerin uygulanan Temel Eğitim Programına ilişkin beklentilerinin üst düzeyde olduğu, orta, genellikle ve tam düzeyde beklentilerinin %79.3 seviyesinin üzerinde bulunması, böyle bir derecede beklentiye sahip bulunan bir eğitim programının ise mevcut standartlara göre yeterli ve olumlu sayılabileceği anlaşılmaktadır.

Ayrıca Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait beklenti düzeylerine ilişkin ortalamanın da 4.2 (dereceleme 1-5 arası olduğundan) gibi yüksek düzeyde çıkmış olması da bunu doğrulamaktadır.

Yapılan araştırma sonucu elde edilen verilere göre Sakarya sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan temel eğitim programında yer alan konulara ilişkin beklentilerinin üst düzeyde olduğu, söz konusu programın da bu anlamda yeterli ve olumlu olduğu görülmüştür.

Tablo 4.2.2. Adaylara Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket -1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Hazırlayıcı Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablo.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECEŚİ (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
1.Milli Eğitimin genel amaçlarını bilme	-	-	4	2.7	28	18.7	45	30	73	48.7	4.2
2.Milli Eğitimin temel ilkelerini bilme	-	-	6	4	28	18.7	44	29.3	72	48	4.2
3.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıyabilme	1	0.7	5	3.3	26	17.3	47	31.3	71	47.3	4.2
4.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarının amaçlarını bilme	1	0.7	9	6	20	13.3	64	42.7	56	37.3	4.1
5.Milli Eğitim Bakanlığının görevlerini bilme	1	0.7	10	6.7	31	20.7	62	41.3	46	30.7	3.9
6.Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıyabilme	2	1.3	19	12.7	44	29.3	50	33.3	35	23.3	3.6
7.Bakanlık teşkilatı birimlerinin görevlerini açıklayabilme	5	3.3	16	10.7	49	32.7	46	30.7	34	22.7	3.5
8.Bakanlığın taşra teşkilatını tanıyabilme	7	4.7	19	12.7	41	27.3	50	33.3	33	22	3.5
9.Bakanlığın yurtdışı teşkilatını tanıyabilme	10	6.7	26	17.3	48	32	33	22	33	22	3.3
10.Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme	5	3.3	21	14	37	24.7	47	31.3	40	26.7	3.6
11.Devlet Memurlarının özlük hakları ile ilgili mevzuatı bilme	4	2.7	11	7.3	26	17.3	36	24	73	48.7	4
12.Devlet Memurunun görev sorumluluklarını bilme	2	1.3	3	2	29	19.3	40	26.7	76	50.7	4.2
13.Devlet memurunun genel haklarını bilme	2	1.3	7	4.7	26	17.3	35	23.3	80	53.3	4.2
14.Atama ve yer değiştirme ile ilgili genel hükümleri bilme	3	2	4	2.7	29	19.3	29	19.3	85	56.7	4.2
15.Mevzuattaki yükselme,sicil ve disipline ait hükümleri bilme	4	2.7	9	6	26	17.3	35	23.3	76	50.7	4.1
16.Öğretime ait yöntem-tekniklerin özelliklerini bilme	2	1.3	5	3.3	21	14	43	28.7	79	52.7	4.2

Tablo 4.2.2.Adaylara Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket -1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Hazırlayıcı Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANİŞLARA AIT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECEŚİ (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
17.Ders araç ve gereçlerinin özelliklerini bilme	2	1.3	3	2	17	11.3	47	31.3	81	54	4.3
18.Eğitimde rehberlerin önemini bilme	1	0.7	4	2.7	12	8	46	30.7	87	58	4.4
19.Öğretim programlarını hazırlama yöntemlerini bilme	1	0.7	4	2.7	27	18	49	32.7	69	46	4.2
20.Eğitim öğretimle ilgili mevzuatların adlarını bilme	3	2	8	5.3	34	22.7	59	39.3	46	30.7	3.9
21.Mevzuatlarda personelin görevine ait hükümleri bilme	2	1.3	10	6.7	42	28	43	28.7	53	35.3	3.9
22.Mevzuatın uygulanmasında dikkat edilecekleri bilme	2	1.3	10	6.7	38	25.3	53	35.3	47	31.3	3.8
23.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan ,vatan sevgisiyle dolu,güler yüzlü,vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme	2	1.3	2	1.3	16	10.7	44	29.3	86	57.3	4.4
24.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	1	0.7	-	-	12	8	35	23.3	102	68	4.5

Tablo 4.2.2 Adaylara Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket -1 Sonucuna Göre Aday Öğretmenlerin Hazırlayıcı Eğitim Programına Ait Beklenti Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AIT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	KATILMA DERECEŚİ (BEKLENTİ)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
25.Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya , mesleğe uyuma ,verimli olmaya katkıda bulunma	1	0.7	3	2	12	8	40	26.7	94	62.7	4.4
26.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	2	1.3	6	4	13	8.7	41	27.3	88	58.7	4.3
27.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenlerin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	0.7	3	2	13	8.7	35	23.3	98	65.3	4.5
28.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive etme	1	0.7	4	2	11	7.3	35	23.3	99	66	4.5
29.Türk Millî Eğitimimizin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	0.7	3	2	14	9.3	36	24	96	64	4.4

Örneklem grubu oluşturan aday öğretmenlere uygulanan Hazırlayıcı Eğitim-1 anket sonuçlarının daha önceki sayfalarda sunulduğu tablolar üzerinde yapılan incelemeden de anlaşılacağı gibi Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen yirmi dokuz adet davranış maddesine ilişkin beklentiler, sözü edilen aday öğretmenlerden derecelendirilerek sorulup tespit edilmiştir.

Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait aday öğretmenlerden hiç düzeyinde beklentisi olanların % 0.7 ile 6.7 arasında; az düzeyde beklentisi olanların % 1.3 ile 17.3 arasında; orta düzeyde beklentisi olanların % 7.3 ile 32.7 arasında; genellikle düzeyinde beklentisi olanların % 19.3 ile 42.7 arasında; tam düzeyinde beklentisi olanların ise % 22 ile 66 arasında değiştiği, sonuç olarak aday öğretmenlerden beklentileri tam ve genel düzeyde olanların toplamının % 44' ün üzerinde olduğu, orta düzeyde olanların % 32.7'nin altında, az ve hiç düzeyinde olanların ise % 17.3'nin altında bulunduğu, aday öğretmenlerin

kazandırılması istenen yirmi dokuz davranış maddesinden yirmi maddesine ilişkin genellikle ve tam düzeyinde beklentilerinin olduğu, iki davranış maddesinde ise az ve daha yukarı düzeyde beklentilerinin olduğu görülmektedir.

Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan beklenti düzeyi en yüksek olanları sıralayacak olursak ;

- 1.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme,
- 2.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive etme,
- 3.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme,
- 4.Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme,
- 5.Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya, mesleğe uyuma, verimli olmaya katkıda bulunma,
- 6.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme,
- 7.Eğitimde rehberlerin önemini bilme,
- 8.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme,
- 9.Atama ve yer değiştirme ile ilgili genel hükümleri bilme,
- 10.Ders araç ve gereçlerinin özelliklerini bilme,
- 11.Devlet Memurunun genel haklarını bilme,
- 12.Öğretime ait yöntem ve tekniklerin özelliklerini bilme, şeklinde sıralanabilir.

Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan beklenti düzeyi en düşük olanları sıralayacak olursak;

- 1.Bakanlığın yurt dışı teşkilatını tanıyabilme,
- 2.Bakanlık teşkilatı birimlerinin görevlerini açıklayabilme,
- 3.Bakanlığın taşra teşkilatını tanıyabilme,
- 4.Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıyabilme,
- 5.Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme.

Beklenti düzeyi yüksek olan davranışların duygusal nitelikte öğretmenlik mesleğinin özüne, öğretmenlerin kişilik yapısına, öğretmenin ve devletin görev ve sorumluluklarına dönük karakteri taşıması önceliğin bu niteliklere verilmiş olması dikkat çekici ve anlamlı bulunmuştur. Azda olsa ankete katılanların 1/15 kadarı Milli Eğitim Bakanlığının yurtdışı teşkilatını tanıyabilme davranışını kazanmak istemiyor. Daha sonra Bakanlık teşkilatı, Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme davranışlarını aday öğretmenlerin düşük düzeyde de olsa kazanmak istemediği ortaya çıkmaktadır. Hazırlayıcı Eğitim Programında en üst düzeydeki beklentinin temel eğitim programındaki anketin uygulamasında ortaya çıkan aynı davranışlara ilişkin maddelerde yoğunlaşmış olması bu davranışları kazanmanın çok önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Aday öğretmenlerin uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Programına ilişkin beklentilerinin üst düzeyde olduğu, orta, genellikle ve tam düzeyde beklentilerinin % 76 seviyesinde bulunması, böyle bir derecede beklentiye sahip bulunan bir eğitim programının ise mevcut standartlara göre yeterli ve olumlu sayılabileceği anlaşılmaktadır. Ayrıca Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait beklenti düzeylerine ilişkin ortalamanın da 4.0 (dereceleme 1-5 arası olduğundan) gibi yüksek düzeyde çıkmış olması da bunu doğrulamaktadır. Yapılan araştırma sonucu verilerine göre Sakarya sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan hazırlayıcı eğitim programında yer alan konulara ilişkin beklentilerinin üst düzeyde olduğu, söz konusu programın da bu anlamda yeterli ve olumlu olduğu, görülmüştür. Ayrıca Hazırlayıcı Eğitimdeki beklentilerin Temel Eğitimdeki beklenti düzeyi ile paralellik taşıdığı gözlenmiştir.

4.3. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programındaki Konuların Programda Belirlenen Hedef Ve Davranışları Karşılamadaki Yeterliliği

Araştırmaya ait bu alt problemle ilgili bulgular önce tablolar biçiminde daha sonra ise bunların yorumu yapılarak sunulmuştur.

Tablo 4.3.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket -2 Sonucuna Göre Temel Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablo.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	GERÇEKLEŞME DERECEŚİ (ALGILAMA)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
1.Devlet Teşkilatı kamu hizmetine ait kavramları tanımlayabilme	-	-	6	3,8	46	30,7	69	46	29	19,3	3,8
2.Devletin temel organlarını tanıma	-	-	7	4,7	39	26	75	50	29	19,3	3,8
3.Devletin idari yapısını açıklayabilme	-	-	6	4	47	31,3	76	50,7	21	14	3,7
4.Kamu hizmetinin niteliklerini bilme	-	-	5	3,3	45	30	74	49,3	26	17,3	3,8
5.Devlet memuru ile ilgili temel kavramları tanımlayabilme	-	-	6	4	32	21,3	71	52	34	22,7	3,9
6.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme	-	-	11	7,3	46	30,7	63	42	30	20	3,7
7.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını bilme	-	-	4	2,7	13	8,7	76	50,7	57	38	4,2
8.Devlet memurunun genel haklarını bilme	1	0,7	2	1,3	29	19,3	74	49,3	44	29,3	4
9.Devlet memurunun hizmetiçi eğitimle ilgili hükümlerini bilme	2	1,3	6	4	41	27,3	71	47,3	30	20	3,8
10.Atama ve yer değiştirme ile ilgili hükümleri bilme	2	1,3	8	5,3	35	23,3	71	47,3	34	22,7	3,8
11.İlerleme ve yükselme, sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri bilme	-	-	4	2,7	34	22,8	62	41,6	49	32,9	4
12.Noktalama işaretlerini bilme	3	2	8	5,3	14	9,3	52	34,7	73	48,7	4,2
13.Cümle çeşitlerini bilme	4	2,7	10	6,7	19	12,7	41	27,3	76	50,7	4,1
14.Cümlenin öğelerini bilme	3	2	10	6,7	12	8	44	29,3	81	54	4,2
15.Kip,zaman ve şahısları bilme	3	2	9	6	27	18	40	26,7	71	47,3	4,1
16.Kelime çeşitlerini bilme	2	1,3	7	4,7	25	16,7	43	28,7	73	48,7	4,1
17.Resmi yazışma ve iletişim kurallarını bilme	1	0,7	3	2	29	19,3	67	44,7	50	33,3	4
18.Resmi yazışma ve iletişim çeşitlerini bilme	-	-	8	5,3	35	23,3	68	45,3	39	26	3,9

Tablo 4.3.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket -2 Sonucuna Göre Temel Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	GERÇEKLEŞME DERECEŚİ (ALGILAMA)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
19.Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme	6	4	10	6,7	59	39.3	54	36	21	14	3.4
20.Gizliliğin önemini bilme	2	1.3	6	4	20	13.3	63	42	59	39.3	4.1
21.Gizlilik derecelerini ayırt edebilme	3	2	8	5.3	32	21.3	64	42.7	43	28.7	3.9
22.Halkla ilişkiler kavramını açıklayabilme	5	3.3	4	2.7	34	22.7	65	43.3	42	28	3.9
23.Halkla ilişkilerin tekniklerini bilme	4	2.7	8	5.3	50	33.3	61	40.7	27	18	3.6
24.Halkla ilişkilerde memurun rolünü bilme	4	2.7	11	7.3	46	30.7	62	41.3	27	18	3.6
25.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları bilme	2	1.3	18	12	58	38.7	57	38	15	10	3.4
26.Tasarruf konusunda kişinin kendine düşen görevlerini açıklayabilme	1	0.7	4	2.7	28	18.7	60	40	57	38	4.1
27.Tasarrufun Ülke ekonomisine verdiği faydaları bilme	1	0.7	6	4	20	13.3	46	30.7	77	51.3	4.2
28.Savurganlığın ülke ekonomisine verdiği zararları bilme	1	0.7	8	5.3	16	10.7	49	32.7	76	50.7	4.2
29.Tasarrufla kalkınma arasındaki ilişkiyi açıklayabilme	1	0.7	4	2.7	18	12	50	33.3	77	51.3	4.3
30.İnançlarımız ve geleneklerimizdeki tasarrufun toplum kalkınmasındaki rolünü bilme	2	1.3	5	3.3	25	16.7	49	32.7	69	46	4.1
31.İşe başlamadan önce çalışma planı yapabilme	1	0.7	4	2.7	21	14	59	39.3	65	43.3	4.2
32.Elektrik, su,yakıt,zaman vb.kaynakları yerinde kullanabilme	1	0.7	4	2.7	18	12	57	38	70	46.7	4.2

Tablo 4.3.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket -2 Sonucuna Göre Temel Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	GERÇEKLEŞME DERECEŚİ (ALGILAMA)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
33.Kırtasiye,araç ve gereçlerini amaca uygun olarak kullanabilme	-	-	7	4.7	21	14	44	29.3	78	52	4.2
34.Haberleşme araçlarını yerinde usulüne uygun olarak kullanabilme	2	1.3	5	3.3	20	13.3	47	31.3	76	50.7	4.2
35.Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme	-	-	4	2.7	5	3.3	31	20.7	110	73.3	4.6
36.Atatürk ilkelerini açıklayabilme	1	0.7	-	-	7	4.7	31	20.7	111	74	4.6
37.Atatürk ilkelerinin önemini bilme	1	0.7	2	1.3	9	6	30	20	108	72	4.6
38.I.Dünya savaşı sonuçlarının Osmanlı üzerine etkilerini bilme	1	0.7	1	0.7	14	9.3	47	31.3	87	58	4.4
39.Atatürk'ün Samsun'a çıkışının önemini bilme	1	0.7	4	2.7	11	7.3	42	28	92	61.3	4.4
40.Erzurum ve Sivas kongrelerinin önemini bilme	1	0.7	5	3.3	15	10	42	28	87	58	4.3
41.T.B.M.M.açılışının önemini bilme	2	1.3	3	2	7	4.7	33	22	105	70	4.5
42.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını bilme	2	1.3	3	2	8	5.3	36	24	101	67.3	4.5
43.Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini bilme	1	0.7	3	2	11	7.3	37	24.7	98	65.3	4.5
44.Sosyal alanda yapılan inkılapları bilme	-	-	4	2.7	14	9.3	43	28.7	89	59.3	4.4
45.Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları bilme	-	-	3	2	14	9.3	39	26	94	62.7	4.4
46.Siyasi ve hukuki alanda yapılan inkılapları bilme	-	-	2	1.3	15	10	60	40	73	48.7	4.3
47.Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramları bilme	1	0.7	2	1.3	21	14	57	38	69	46	4.2

Tablo 4.3.1. Adaylara Uygulanan Temel Eğitim Anket -2 Sonucuna Göre Temel Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	GERÇEKLEŞME DERECEŚİ (ALGILAMA)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
48.İnsan haklarının dayandığı temel ilkeleri açıklayabilme	1	0.7	5	3.3	22	14.7	64	42.7	58	38.7	4.1
49.İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme	3	2	8	5.4	32	21.5	66	44.3	40	26.8	3.8
50.İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeleri bilme	4	2.7	10	6.7	41	27.3	56	37.3	39	26	3.7
51.İnsan hakları ihlalleri karşısında haklarını arayabilme	3	2	10	6.7	36	24	63	42	38	25.3	3.8
52.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan haklarındaki önemini bilme	-	-	6	4	25	16.7	55	36.7	64	42.7	4.1
53.Demokrasi, insan hakları ve eğitim ilişkisini açıklayabilme	1	0.7	3	2	23	15.3	58	38.7	65	43.3	4.2
54.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörölü olabilme	-	-	7	4.7	9	6	37	24.7	97	64.7	4.4
55.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	-	-	3	2	17	11.4	29	19.5	100	67.1	4.5
56.Genel kültüre katkıda bulunabilme	1	0.7	6	4	21	14	46	30.7	76	50.7	4.2
57.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	-	-	5	3.3	22	14.7	36	24	87	58	4.3
58.Ülkeyi eğitimin ve öğretimin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	0.7	4	2.7	12	8	37	24.7	96	64	4.4
59.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive edebilme	1	0.7	4	2.7	14	9.3	41	27.3	90	60	4.4
60.Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	0.7	4	2.7	10	6.7	52	34.7	83	55.3	4.4

Aday öğretmenlere uygulanan Temel Eğitim – 2 anket sonuçları daha önceki sayfalarda tablolar halinde sunulmuştur. Söz konusu tablolar üzerinde yapılan incelemelerden de anlaşılacağı gibi temel eğitim programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen altmış adet davranış maddesinin gerçekleşmesine ilişkin sonuçlar aday öğretmenlerden derecelendirilerek sorulup tespit edilmiştir.

Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların aday öğretmenlerde hiç düzeyinde gerçekleşmesinin % 0.7 ile 4 arasında; az düzeyde gerçekleşmesi % 0.7 ile 12 arasında; orta düzeyde gerçekleşmesi % 3.3 ile 39.3 arasında; genellikle düzeyinde gerçekleşmesi % 20 ile 52 arasında; tam düzeyde gerçekleşmesinin ise % 10 ile 74 arasında değiştiği, sonuç olarak aday öğretmenlerin davranışlarındaki gerçekleşmenin tam ve genel düzeyde olanların toplamının % 48'in üzerinde olduğu, orta düzeyde olanların % 39.3'ün altında, az ve hiç düzeyinde gerçekleşmelerin ise % 4'ün altında bulunduğu, aday öğretmenlere kazandırılması istenen altmış davranış maddesinden kırk iki maddesine ilişkin genellikle ve tam düzeyde gerçekleşmenin söz konusu olduğu, on sekiz davranış maddesinin ise tüm aday öğretmenler tarafından gerçekleştirildiğinin beyan edildiği, görülmektedir. Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlerde kazandırılması istenen davranışlardan hepsinin gerçekleştirildiği belirtilen davranışlar şöyle sıralanabilir.

- 1.Devlet teşkilatı kamu hizmetine ait kavramları tanımlayabilme,
- 2.Devletin temel organlarını tanıma,
- 3.Devletin idari yapısını açıklayabilme,
- 4.Kamu hizmetinin niteliklerini bilme,
- 5.Devlet memuru ile ilgili temel kavramları tanımlayabilme,
- 6.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme,
- 7.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını bilme,
- 8.İlerleme ve yükselme, sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri bilme,
- 9.Resmi yazışma ve iletişim çeşitlerini bilme,
- 10.Kırtasiye araç ve gereçlerini amaca uygun olarak kullanabilme,
- 11.Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme,
- 12.Sosyal alanda yapılan inkılapları bilme,
- 13.Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları bilme,
- 14.Siyasi ve hukuki alanda yapılan inkılapları bilme,
- 15.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan haklarındaki önemini bilme,
- 16.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olabilme,
- 17.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme,

18.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme.

Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan en yüksek düzeyde gerçekleşmiş olanları sıralayacak olursak ;

1. Atatürk ilkelerini açıklayabilme,
 - 2.Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme,
 - 3.Atatürk ilkelerinin önemini bilme,
 4. T.B.M.M.' nin açılışının önemini bilme,
 - 5.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını bilme,
 - 6.Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini bilme
 - 7.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme,
 - 8.Öğretmenlik mesleğini sevdirme, çalışmaya motive edebilme,
 - 9.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme,
 - 10.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olabilme,
 - 11.Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme,
 - 12.Atatürk'ün Samsun'a çıkışının önemini bilme,
 - 13.1.Dünya Savaşı sonuçlarının Osmanlı üzerine etkilerini bilme,
 - 14.Sosyal alanda yapılan inkılapları bilme,
 - 15.Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları bilme,
- şeklinde sıralanabilir.

Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan gerçekleşme düzeyi en düşük olanları sıralayacak olursak;

- 1.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları bilme,
2. Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme,
3. Halkla ilişkilerde memurun rolünü bilme,
4. Halkla ilişkilerin tekniklerini bilme,
- 5.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme,
- 6.İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeleri bilme,
- 7.Devletin idari yapısını açıklayabilme,

biçiminde sıralanabilir.

Yapılan araştırma sonucu elde edilen verilere göre, aday öğretmenlerde Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların gerçekleşme düzeyleri orta ve daha üst derecelerin üzerinde bulunmuştur. Gerçekleşme düzeyi yüksek olan davranışların duygusal nitelikte öğretmenlik mesleğinin özüne dönük geçmişe ve tarihe sahip çıkma, devletin görev ve sorumluluğuna ilişkin karakteri taşıması da dikkat çekici ve anlamlı bulunmuştur. Gerçekleşme düzeyi düşük olan davranış maddeleri ise Halkla ilişkiler konusuna dönük konulara ait bulunmaktadır. Temel Eğitim Programının aday öğretmenlere uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların gerçekleşmesinin üst düzeyde olduğu, orta, genellikle ve tam düzeyde gerçekleşmenin % 86.7 seviyesinin üzerinde bulunması, böyle bir derecede gerçekleşmeye sahip bulunan bir eğitim programının ise mevcut standartlara göre yeterli ve olumlu sayılabileceği ayrıca programı uygulayan görevlilerinde üzerlerine düşen görevleri layıkıyla yaptıkları anlaşılmaktadır. Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait gerçekleşme düzeylerine ilişkin ortalamaların da 4.1 (dereceleme 1-5 arası olduğundan) gibi yüksek düzeyde çıkmış olması da bunu doğrulamaktadır. Ayrıca uygulanan program sonucunda aday öğretmenlerin yapılan değerlendirme sınavındaki başarılarının olumlu ve yüksek düzeyde bulunması da sözü edilen davranışların adaylarda gerçekleştiği anlamını vermektedir. Bu da Temel Eğitim Programının aday öğretmenlerce benimsendiği, ihtiyaçlarını karşıladığı, onların mesleğe daha iyi hazırlanmasına yardımcı olduğu, eksiklerini tamamladığı teorik düzeyde de olsa onlarda bilgi birikimi sağladığı, adayların mesleki bilgilerinin daha üst düzeye çıkarıldığı, mevcut birikiminde öğretmenlerin mesleki başarılarına yansıtacağı anlaşılmaktadır. Yapılan araştırma sonucu verilerine göre Sakarya sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerde Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan temel eğitim programında yer alan konulara ilişkin davranışların üst düzeyde gerçekleşmiş olduğu, söz konusu programdaki konuların belirlenen hedef ve davranışları karşılamada yeterli ve olumlu olduğu görülmüştür.

Tablo 4.3.2. Adaylara Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket -2 Sonucuna Göre Hazırlayıcı Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablo.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	GERÇEKLEŞME DERECEİ (ALGILAMA)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
1.Millî Eğitimin genel amaçlarını bilme	-	-	2	1.3	21	14.1	71	47.7	55	36.7	4.2
2.Millî Eğitimin temel ilkelerini bilme	-	-	-	-	12	8	74	49.3	64	42.7	4.3
3.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıyabilme	-	-	5	3.3	9	6	69	46	67	44.7	4.3
4.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarının amaçlarını bilme	-	-	4	2.7	24	16	71	47.3	51	34	4.1
5.Millî Eğitim Bakanlığının görevlerini bilme	-	-	2	1.3	25	16.7	78	52	45	30	4.1
6.Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıyabilme	2	1.3	6	4	39	26	72	48	31	20.7	3.8
7.Bakanlık teşkilatı birimlerinin görevlerini açıklayabilme	1	0.7	9	6	52	34.9	59	39.6	28	18.8	3.6
8.Bakanlığın taşra teşkilatını tanıyabilme	3	2	11	7.3	47	31.3	57	38	32	21.3	3.6
9.Bakanlığın yurtdışı teşkilatını tanıyabilme	7	4.7	17	11.3	50	33.3	56	37.3	20	13.3	3.4
10.Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme	-	-	12	8	48	32	61	40.7	29	19.3	3.7
11.Devlet Memurlarının özlük hakları ile ilgili mevzuatı bilme	-	-	4	2.7	21	14	80	53.3	45	30	4.1
12.Devlet Memurunun görev sorumluluklarını bilme	1	0.7	-	-	17	11.3	71	47.3	61	40.7	4.2
13.Devlet memurunun genel haklarını bilme	1	0.7	1	0.7	13	8.7	84	56	51	34	4.2
14.Atama ve yer değiştirme ile ilgili genel hükümleri bilme	2	1.3	3	2	19	12.7	78	52	48	32	4.1
15.Mevzuattaki yükselme, sicil ve disipline ait hükümleri bilme	-	-	3	2	33	22	74	49.3	40	26.7	4
16.Öğretime ait yöntem-tekniklerin özelliklerini bilme	1	0.7	1	0.7	20	13.3	63	42	65	43.3	4.2

Tablo 4.3.2. Adaylara uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anket -2 Sonucuna Göre Hazırlayıcı Eğitim Programının Uygulanmasıyla Aday Öğretmenlere Kazandırılması İstenen Davranışların Gerçekleşme Düzeylerini Gösteren Tablonun Devamı.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	GERÇEKLEŞME DERECEŚİ (ALGILAMA)										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
17.Ders araç ve gereçlerinin özelliklerini bilme	1	0.7	5	3.3	11	7.3	68	45.3	53	35.3	4.2
18.Eğitimde rehberlerin önemini bilme	1	0.7	3	2	16	10.7	50	33.3	80	53.3	4.3
19.Öğretim programlarını hazırlama yöntemlerini bilme	2	1.3	6	4	21	14	68	45.3	53	35.3	4
20.Eğitim öğretimle ilgili mevzuatların adlarını bilme	2	1.3	3	2	34	22.7	75	50	36	24	3.9
21.Mevzuatlarda personelin görevine ait hükümleri bilme	1	0.7	9	6	39	26	68	45.3	33	22	3.8
22.Mevzuatın uygulanmasında dikkat edilecekleri bilme	1	0.7	7	4.7	38	25.3	69	46	35	23.3	3.8
23.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan ,vatan sevgisiyle dolu,güler yüzlü,vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme	-	-	5	3.3	14	9.3	57	38	74	49.3	4.3
24.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	1	0.7	5	3.3	13	8.7	38	25.3	93	62	4.4
25.Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya, mesleğe uyuma,verimli olmaya katkıda bulunma	-	-	3	2	19	12.7	48	32	80	53.3	4.3
26.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	-	-	6	4	16	10.7	51	34	77	51.3	4.3
27.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	0.7	6	4	16	10.7	36	24	91	60.7	4.4
28.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive etme	2	1.3	5	3,3	12	8	36	24	95	63.3	4.4
29.Türk Millî Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	2	1.3	3	2	13	8.7	40	26.7	92	61.3	4.4

Daha önceki sayfalarda tablolar halinde sunulmuş bulunan aday öğretmenlere uygulanan hazırlayıcı eğitim – 2 anket sonuçları üzerinde yapılan incelemelerden de anlaşılacağı gibi hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen yirmi dokuz adet davranış maddesinin gerçekleşmesine ilişkin sonuçlar aday öğretmenlerden derecelendirilerek sorulup tespit edilmiş ve yorumlanmıştır.

Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların aday öğretmenlerde hiç düzeyinde gerçekleşmesinin % 0.7 ile 4.7 arasında; az düzeyde gerçekleşmesi % 0.7 ile 11.3 arasında; orta düzeyde gerçekleşmesi % 6 ile 34.9 arasında; genellikle düzeyinde gerçekleşmesi % 24 ile 56 arasında; tam düzeyde gerçekleşmesinin ise % 13.3 ile 63.3 arasında değiştiği, sonuç olarak aday öğretmenlerin davranışlarındaki gerçekleşmenin tam ve genel düzeyde olanların toplamının % 51.6' nin üzerinde olduğu, orta düzeyde olanların % 34.9'ün altında, az ve hiç düzeyinde gerçekleşmelerin ise % 11.3'ün altında bulunduğu, aday öğretmenlere kazandırılması istenen yirmi dokuz davranış maddesinden yirmi bir maddesine ilişkin genellikle ve tam düzeyde gerçekleşmenin söz konusu olduğu, sekiz maddenin orta düzeyde gerçekleştiği, bunlardan on bir davranış maddesinin ise az ve üzeri düzeyde gerçekleştiğinin tüm aday öğretmenler tarafından beyan edildiği, görülmektedir. Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlerde kazandırılması istenen davranışlardan hepsinin gerçekleştiği belirtilen davranışlar şöyle sıralanabilir.

- 1.Milli Eğitimin genel amaçlarını bilme,
- 2.Milli Eğitimin temel ilkelerini bilme,
- 3.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıyabilme,
- 4.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarının amaçlarını bilme,
- 5.Milli Eğitim Bakanlığının görevlerini bilme,
- 6.Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme,
- 7.Devlet memurlarının özlük hakları ile ilgili mevzuatı bilme,
- 8.Mevzuattaki yükselme, sicil ve disipline ait hükümleri bilme,
- 9.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü,vatandaşa yardımcı olan,disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme

- 10.Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya, mesleğe uyuma, verimli olmaya katkıda bulunma,
- 11.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme, gibi.

Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan en yüksek düzeyde gerçekleşmiş olanları sıralayacak olursak ;

- 1.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme,
- 2.Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive etme,
- 3.Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme,
- 4.Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme,
- 5.Milli Eğitimin temel ilkelerini bilme,
- 6.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıyabilme,
- 7.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan, disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme
- 8.Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya, mesleğe uyuma, verimli olmaya katkıda bulunma,
9. Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme,
- 10.Eğitimde rehberlerin önemini bilme, şeklinde sıralanabilir.

Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan gerçekleşme düzeyi en düşük olanları sıralayacak olursak;

- 1.Bakanlığın yurt dışı teşkilatını tanıyabilme,
- 2.Bakanlık teşkilatı birimlerinin görevlerini açıklayabilme,
- 3.Bakanlığın taşra teşkilatını tanıyabilme,
4. Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme,
- 5.Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıyabilme,
- 6.Mevzuatlarda personelin görevine ait hükümleri bilme,

7.Mevzuatın uygulanmasında dikkat edilecekleri bilme, biçimin de sıralanabilir.

Yapılan araştırma sonucu elde edilen verilere göre aday öğretmenlerde Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların gerçekleşme düzeyleri genelde orta ve daha üst derecelerin üzerinde bulunmuştur. Gerçekleşme düzeyi yüksek olan davranışların duygusal nitelikte öğretmenlik mesleğinin özüne dönük, öğretmenlerin kişilik yapısına, öğretmenin ve devletin görev ve sorumluluklarına dönük karakter taşıması da dikkat çekici ve anlamlı bulunmuştur. Gerçekleşme düzeyi düşük olan davranış maddeleri ise Bakanlık teşkilatı konusuna dönük konulara ait bulunmaktadır.

Hazırlayıcı Eğitim Programının aday öğretmenlere uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların gerçekleşmesinin üst düzeyde olduğu, orta, genellikle ve tam düzeyde gerçekleşmenin % 83.9 seviyesinin üzerinde bulunması, böyle bir derecede gerçekleşmeye sahip bulunan bir eğitim programının ise mevcut standartlara göre yeterli ve olumlu sayılabileceği ayrıca programı uygulayan görevlilerinde üzerlerine düşen görevleri layıkıyla yaptıkları anlaşılmaktadır. Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait gerçekleşme düzeylerine ilişkin ortalamanın da 4.0 (dereceleme 1-5 arası olduğundan) gibi yüksek düzeyde çıkmış olması da bunu doğrulamaktadır. Ayrıca uygulanan program sonucunda aday öğretmenlerin yapılan değerlendirme sınavındaki başarılarının olumlu ve yüksek düzeyde bulunması da sözü edilen davranışların adaylarda gerçekleştiği anlamını vermektedir. Bu da Hazırlayıcı Eğitim Programının aday öğretmenlerce benimsendiği, ihtiyaçlarını karşıladığı, onların mesleğe daha iyi hazırlanmasına yardımcı olduğu, eksiklerini tamamladığı teorik düzeyde de olsa onlarda bilgi birikimi sağladığı, adayların mesleki bilgilerinin daha üst düzeye çıkarıldığı, mevcut birikiminde öğretmenlerin mesleki başarılarına yansıtacağı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan beklenti düzeyi en yüksek ve en düşük olanlarla, temel ve hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlardan en yüksek ve en düşük düzeyde

gerçekleşmiş olanların benzerlik göstermesi, aday öğretmenlere kazandırılması istenen davranışlara ilişkin beklentilerinin gerçekleşmiş olduğu ve uygulanan programın beklentileri karşıladığı, programın aday öğretmenlerin beklentilerine uygun olduğu, program ilkelerinin gerçeğe uygun olduğu, bu anlamda programdaki konuların belirlenen hedef ve davranışları karşıladığı, araştırma sonuçlarıyla ortaya konmuştur. Yapılan araştırma sonucu verilerine göre Sakarya sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerde Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan hazırlayıcı eğitim programında yer alan konulara ilişkin davranışların üst düzeyde gerçekleşmiş olduğu, söz konusu programdaki konuların belirlenen hedef ve davranışları karşılamada yeterli ve olumlu olduğu görülmüştür.

4.4. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programındaki Konuların Programda Belirlenen Hedef Ve Davranışları Karşılamadaki Yeterliliği Konusunda Dersi Veren Öğretmen, Yönetici Ve Müfettişlerin Görüşleri

Söz konusu alt problemle ilgili olarak önce araştırma grubunu oluşturan programın uygulanmasındaki görevlilerin kişisel bilgilerine yer verilmiş daha sonra alt probleme ilişkin tablolar halinde sunulan bulgular ortaya konularak yorumlanmıştır.

4.4.1. Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarını Uygulayan Kişilere Düzenlenmiş Olan Anketten Kişisel Bilgiler

Tablo 4.4.1. Ankete katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayıcılarının Cinsiyetlerini Gösteren Tablo

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	21	84
Bayan	4	16
Toplam	25	100

Tablo 4.4.2. Ankete katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayıcılarının Yaş Dağılımını Gösteren Tablo

Görevlilerin Yaşı	Frekans	%
22-29	1	4
30-39	3	12
40 ve üzeri	21	84
Toplam	25	100

Tablo 4.4.3. Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Uygulayıcılarını Branşlarına Göre Dağılımını Gösteren Tablo

Branş	Frekans	%
Sınıf öğretmeni	8	32
Türkçe	3	12
Matematik	1	4
İş Eğitimi	1	4
Biyoloji	2	8
Edebiyat	3	12
Tarih	7	28
Toplam	25	100

Tablo 4.4.4. Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Uygulaya Kişilerin Mezun Oldukları Okul Türü.

Programı uygulayanların mezun olduğu okul türü	Frekans	%
Eğitim Fakültesi	4	16
Diğer Fakülte ve Yük.Ok.	7	28
Eğitim Enstitüsü	4	16
Lisans	9	36
Yüksek Lisans	1	4
Toplam	25	100

Araştırma grubunu oluşturan adaylara temel ve hazırlayıcı eğitim programlarını uygulayan 25 görevlinin % 84'nün erkek, % 16'nın bayan olduğu, bunların çoğunluğunun (% 84) 40 ve üzeri yaşta bulunduğu, branş olarak % 32'nin sınıf öğretmeni, % 28'nin tarih, % 24 Edebiyat ve Türkçe, % 8'nin Biyoloji, % 4'nün Matematik, % 4 İş Eğitimi branşlarında oldukları, % 36'nın Lisans, % 28'nin Diğer Fakülte ve Yüksek Okullardan, % 16'nın Eğitim Fakültesi, % 16'nın Eğitim Enstitüsü, % 4'nün Yüksek Lisans mezunu oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 4.4.5. Ankete Katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Uygulayanların Görev Ünvanlarını Gösteren Tablo .

Programı uygulayanların görev Ünvanı	Frekans	%
Öğretmen	6	24
Yönetici	10	40
Müfettiş	9	36
Toplam	25	100

Tablo 4.4.6. Ankete katılan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Uygulayanların Hizmet Yıllarını Gösteren Tablo .

Programı uygulayanların hizmet yılı	Frekans	%
0-5 yıl	1	4
6-10 yıl	2	8
11-15 yıl	2	8
16-20 yıl	1	4
20 yıl ve üzeri	19	76
Toplam	25	100

Programı uygulayanların % 40'nın yönetici, % 36'nın müfettiş, % 24'nün öğretmen olduğu, bunların % 76'nın 20 yıl ve üzeri hizmet yılına sahip olduğu, % 8'i 11-15 yıl, % 8 'i 6-10 yıl ,% 4'nün ise 16-20 ve 0-5 yıl hizmeti olduğu görülmektedir.

Söz konusu program aday öğretmenlerin sayıları dikkate alınarak 2003-2004 öğretim yılında Sakarya İlinde Adapazarı, Hendek, Akyazı, Geyve ve Karasu merkezde olmak üzere beş ayrı yerde uygulanmıştır. Aday öğretmenlere temel ve hazırlayıcı eğitim programını uygulamak üzere belirlenen görevliler İl Milli Eğitim Müdürlüğünce tespit edilerek Valilik onayı ile görevlendirilmiştir. Görevlendirmelerde konulara uygun branşta bulunanlar ve alanında deneyimi olanlar tercih edilmiştir.

Tablo 4.4.7. Uygulanan Temel Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Gösteren Tablo.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
1. Adayların okulda aldığı mesleki formasyonla bulunduğu görevi yürütebileceğini düşünüyor musunuz?	1	4	6	24	4	16	13	52	1	4	3.2
2. Temel Eğitim Programı hakkında bilginiz var mı?	-	-	-	-	3	12	6	24	16	64	4.5
3. Programda yer alan Devlet Teşkilatı, Anayasa ve Kamu hizmeti konuları aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	5	20	14	56	4	16	3.8
4. Devlet Memurları ile ilgili mevzuat konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	1	4	4	16	16	64	4	16	3.9
5. Türkçe, Dilbilgisi ve Resmî Yazışma kuralları konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	4	16	13	52	6	24	3.9
6. Halkla ilişkiler konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	5	20	13	52	6	24	3.7
7. İnsan hakları konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	9	36	11	44	3	12	3.6
8. Tasarruf tedbirleri ve Hizmette verimlilik konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	11	44	8	32	3	12	3.4

Tablo 4.4.7. Uygulanan Temel Eğitim Anketi -3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Gösteren Tablonun Devamı

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
9. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi konuları aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	-	-	6	24	12	48	7	28	4
10. Milli Güvenlik konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	1	4	11	44	10	40	3	12	3.6
11. Programda yer alan konular aday öğretmenlere Devlet Memurlarının ortak özellikleriyle ilgili temel bilgileri verebiliyor mu?	-	-	1	4	6	24	15	60	3	12	3.8
12. Programda yer alan konular Programın amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesini sağlıyor mu?	-	-	1	4	8	32	12	48	4	16	3.7
13. Program adayların öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve sevgisini artırıyor, onları çalışmaya motive edebiliyor mu?	-	-	3	12	7	28	11	44	4	16	3.6
14. Temel Eğitim Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebiliyor mu?	-	-	5	20	3	12	13	52	4	16	3.6
15. Temel Eğitim adayların genel kültürüne katkıda bulunabiliyor mu?	-	-	4	16	7	28	11	44	3	12	3.5
16. Temel Eğitim adayların kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	7	28	14	56	2	8	3.6
17. Temel Eğitim Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	3	12	17	68	3	12	3.8

Tablo 4.4.7. Uygulanan Temel Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Gösteren Tablonun Devamı.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Tam		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
18. Temel Eğitim , Türk Milli Eğitimin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	9	36	11	44	3	12	3.6
19. Temel Eğitim, adayların Atatürk İlike ve İnkılaplarına ve Atatürk Milliyetçiliğine bağlı kalarak Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun olarak uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunuyor mu?	-	-	1	4	7	28	13	52	4	16	3.8
20. Temel Eğitim adaylara hizmetin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanarak zaman ve kaynak israfına meydan vermeden hizmetlerin en verimli şekilde yerine getirilmesini sağlayacak yönde yetişmelerine hizmet edebiliyor mu?	-	-	3	12	7	28	14	56	1	4	3.5
21. Temel Eğitim Programında yer alan konular Programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet edebiliyor mu?	-	-	2	8	6	24	17	68	-	-	3.6

Tablo 4.4.8. Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarına Ait Adayların Beklenti Düzeyleri ve Beklentilerinin Gerçekleşmelerine İlişkin Ortalamalar

1. Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait adayların beklenti düzeylerine ilişkin ortalama :4.2
2. Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait adayların beklenti düzeylerine ilişkin ortalama :4.0
3. Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu adaylarda kazandırılması istenen davranışlara ait gerçekleşme düzeylerine ilişkin ortalama :4.1
4. Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanması sonucu adaylarda kazandırılması istenen davranışlara ait gerçekleşme düzeylerine ilişkin ortalama :4.0

Araştırma bulgularına göre programı uygulamakla görevli bulunanlardan, % 4'ü hiç düzeyinde, % 24'ü az, % 72 'de orta, genellikle ve çok düzeyde adayların okulda aldığı mesleki formasyonla bulunduğu görevi yürütebileceğini düşündüklerini; yani çok az olan % 4'lük bir kısmı aday öğretmenlerin okulda aldığı mesleki formasyonla bulunduğu görevi yürütemeyeceğini, diğerlerinin ise adayların buldukları görevlerini az ya da daha üst düzeyde yürütebileceklerini ifade etmektedirler.

Görevlilerin % 12'si orta düzeyde, % 24 'ü genellikle, % 64'ü çok düzeyinde temel eğitim programı hakkında bilgisinin olduğunu belirtmektedirler. Yani program hakkında bilgisi olmayan herhangi bir görevlinin olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Temel eğitim programının aday öğretmenlere uygulanması sonucu programdaki konuların ve programın, programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına az düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin % 4 ile % 20 arasında, orta düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin % 12 ile %44 arasında, genellikle katkıda bulunuyor diyenlerin % 24 ile 68 arasında, çok katkıda bulunuyor diyenlerin % 4 ile % 64 arasında değiştiği; sonuç olarak uygulanan programın ve konuların ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının % 84 olduğu, az diyenlerin ise % 16'nın altında olduğu, tüm görevlilerin programın ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına katkıda bulunduğunu söyledikleri, program katkıda bulunmuyor diye söyleyenin olmadığı görülmektedir.

Netice itibariyle, temel eğitim programında yer alan konuların programda belirlenen ilkelerle, hedef ve davranışların karşılanmasına az ve daha üst düzeyde katkıda bulunduğu programı uygulayan görevliler tarafından ifade edilmiştir.

Temel eğitim programında yer alan konular programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet edebiliyor mu? Sorusuna görevlilerin % 68'i genellikle, % 24'ü orta derecede, % 8'i ise az derecede hizmet ettiği şeklinde cevap vermiştir. Ancak hiçbir görevli tam olarak programda yer alan konuların programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ettiğini söyleyememiştir.

Temel eğitim programının uygulanması sonucu programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasına en yüksek düzeyde katkıda bulunan konuları sıralayacak olursak;

1. Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi konuları,
 2. Devlet Memurlarıyla ilgili mevzuat konusu,
 3. Türkçe, dilbilgisi ve resmi yazışma kuralları konusu,
 4. Devlet teşkilatı, Anayasa ve kamu hizmeti konuları,
 5. Halkla ilişkiler konusu,
 6. İnsan hakları konusu,
 7. Milli güvenlik konusu,
- biçiminde sıralanabilir.

Temel eğitim programı uygulamasının aday öğretmenlere katkıda buldukları diğer hususları en üst düzeyden başlayarak sıralayacak olursak;

1. Devlet memurlarının ortak özellikleriyle ilgili temel bilgilere,
 2. Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna,
 3. Atatürk ilke ve inkılaplarına ve Atatürk milliyetçiliğine bağlı kalarak yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun olarak uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya,
 4. Programın amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesi,
- şeklinde sıralanabilir.

Temel eğitim programının uygulanması sonucu programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasına en düşük düzeyde katkıda bulunan konu ise, tasarruf tedbirleri ve hizmette verimlilik konusudur. Temel eğitim programının en düşük düzeyde aday öğretmenlerin hangi hususlarına katkıda bulunduğu ise ;

1. Aday öğretmenlerin genel kültürüne,
2. Hizmetin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanarak zaman ve kaynak israfına meydan vermeden hizmetlerin en verimli şekilde yerine getirilmesini sağlayacak yönde

yetişmelerine, katkıda bulunma biçiminde sıralanabilir. Adaylara uygulanan programın ve konuların ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının % 84 olması, az diyenlerin ise % 16'nın altında bulunması, tüm görevlilerin programın ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına katkıda bulunduğunu söylemeleri, program katkıda bulunmuyor diye söyleyenin bulunmaması, mevcut programın standartlara göre yeterli ve olumlu olduğunu göstermektedir.

Ayrıca programı uygulayanların temel eğitim programının uygulanmasına ait görüşlerine ilişkin ortalamasının da 3.5 (dereceleme 1-5 arası olduğundan) gibi bir düzeyde çıkmış olması da bunu doğrulamaktadır.

Yapılan araştırma sonucu bulgularına göre, Sakarya İli sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlere uygulanan temel eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamada yeterli olduğunun dersi veren öğretmen, yönetici ve müfettişler tarafından ifade edildiği görülmüştür.

Tablo 4.4.9. Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablo

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
1.Hazırlayıcı Eğitim Programı hakkında bilginiz var mı?	-	-	2	8	2	8	8	32	13	52	4.2
2.Programda yer alan Türk Milli Eğitim Sistemi konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	3	12	19	76	1	4	3.7
3.Programda yer alan Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat yapısına ait konu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	1	4	8	32	15	60	1	4	3.6
4.Programda yer alan Personelin özlük hakları konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	6	24	8	32	8	32	3.8
5.Programda yer alan öğretim ilke ve yöntemleri konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	6	24	14	56	3	12	3.7
6.Programda yer alan ders araç ve gereçleri konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	5	20	5	20	13	52	2	8	3.4
7.Programda yer alan Eğitimde rehberlik konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	6	24	10	40	6	24	3.7

Tablo 4.4.9. Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablonun Devamı

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
8.Programda yer alan Yıllık ve günlük plan konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	4	16	15	60	4	16	3.8
9.Programda yer alan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	1	4	9	36	9	36	6	24	3.8
10.Programda yer alan 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	8	32	8	32	6	24	3.6
11.Programda yer alan Öğretmen ve yöneticilerin Haftalık ders saatleri ve ek ders ücretleri hakkındaki mevzuat konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	4	16	3	12	14	56	4	16	3.7
12.Programda yer alan 1702 sayılı İlk ve Orta Tedrisat Muallimler Terfi ve Tecziyeleri Hakkındaki Kanun konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	4	16	14	56	4	16	3.7

Tablo 4.4.9. Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablonun Devamı.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az ..		Orta		Genellikle		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
13.Programda yer alan 4357 sayılı İlkokul öğretmenleri Terfi, taltif ve cezalandırılmaları Hakkındaki kanun konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	1	4	7	28	13	52	4	16	3.8
14.Programda yer alan Eğitim öğretmen hizmetleri sınıfı personelini ilgilendiren Yasa yönetmelik ve diğer mevzuat konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	4	16	17	68	2	8	3.7
15.Hazırlayıcı Eğitim Programı adayların öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve sevgisini artırıyor, onları çalışmaya motive edebiliyor mu?	1	4	2	8	7	28	12	48	3	12	3.5
16.Hazırlayıcı Eğitim Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebiliyor mu?	1	4	1	4	7	28	13	52	3	12	3.6
17.Hazırlayıcı Eğitim adayların Atatürk ilke ve inkılaplarına ve Atatürk milliyetçiliğine bağlı kalarak Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun olarak uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabiliyor mu?	1	4	2	8	4	16	15	60	3	12	3.6

Tablo 4.4.9.Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablonun Devamı.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ										Ortalama
	Hiç		Az		Orta		Genellikle		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
18.Hazırlayıcı Eğitim adayların kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunuyor mu?	-	-	3	12	5	20	15	60	2	8	3.6
19.Hazırlayıcı Eğitim Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna katkıda bulunuyor mu?	-	-	2	8	4	16	14	56	5	20	3.8
20.Hazırlayıcı Eğitim Türk Milli Eğitim amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabiliyor mu?	-	-	2	8	6	24	14	56	5	20	3.7
21.Hazırlayıcı Eğitim adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya mesleğe uyuma verimli olmaya katkıda bulunabiliyor mu?	-	-	2	8	3	12	18	72	2	8	3.8
22.Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan konular programın amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesini sağlıyor mu?	-	-	3	12	7	28	12	48	3	12	3.6
23.Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan konular Programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ediyor mu?	1	4	2	8	4	16	17	68	1	4	3.6

Tablo 4.4.10. Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarını Uygulayanların Görüşlerine İlişkin Ortalamalar:

- 1.Programı uygulayanların Temel Eğitim Programının uygulanmasına ait görüşlerine ilişkin ortalama : 3.5
- 2.Programı uygulayanların Hazırlayıcı Eğitim Programının uygulanmasına ait görüşlerine ilişkin ortalama : 3.6

Temel ve hazırlayıcı eğitim programlarını aday öğretmenlere uygulayan görevlilere uygulanan hazırlayıcı eğitim anketi-3' ün uygulanması sonucu elde edilen bulgular yukarıda ve daha önceki sayfalarda tablolar halinde sunulmuş ve daha sonra ise

bulguların yorumu yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre görevlilerin % 8'i az düzeyde, % 8'i orta düzeyde, % 32'i genellikle, % 52'i çok düzeyinde hazırlayıcı eğitim programı hakkında bilgisinin olduğunu belirtmektedirler. Bu sonuca göre program hakkında bilgisi olmayan herhangi bir görevlinin olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Hazırlayıcı eğitim programının aday öğretmenlere uygulanması sonucu programdaki konuların, programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına az düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin % 4 ile % 20 arasında, orta düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin % 8 ile % 36 arasında, genellikle katkıda bulunuyor diyenlerin % 32 ile 76 arasında, çok katkıda bulunuyor diyenlerin % 4 ile % 32 arasında değiştiği; sonuç olarak uygulanan programın ve konuların ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının % 80 olduğu, az diyenlerin ise % 20'nin altında olduğu, tüm görevlilerin programın ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına katkıda bulunduğunu söyledikleri, program katkıda bulunmuyor diye söyleyenin olmadığı görülmektedir.

Hazırlayıcı eğitim programının adayların öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve sevgisini artırıyor, onları çalışmaya motive edebiliyor mu? Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebiliyor mu? Atatürk ilke ve inkılaplarına ve Atatürk milliyetçiliğine bağlı kalarak yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun olarak uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunuyor mu? Sorularına görevlilerin verdikleri cevapların hiç düzeyinde katkıda bulunuyor diyenlerin % 4 düzeyinde, az düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin % 4 ile % 8 arasında, orta düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin % 16 ile % 28 arasında, genellikle katkıda bulunuyor diyenlerin %48 ile % 60 arasında, çok katkıda bulunuyor diyenlerin % 12 düzeyinde olduğu; Hazırlayıcı eğitim adayların, kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunuyor mu? Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna katkıda bulunuyor mu? Türk Milli Eğitimi amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunuyor mu? Hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya mesleğe uyuma, verimli olmaya katkıda bulunuyor mu? Sorularına ise verdikleri cevapların az düzeyinde katkıda bulunuyor diyenlerin % 8 ile 12 arasında, orta düzeyde katkıda

bulunuyor diyenlerin %12 ile 24 arasında, genellikle katkıda bulunuyor diyenlerin % 56 ile 72 arasında, çok katkıda bulunuyor diyenlerin % 8 ile % 20 arasında olduğu ve katkıda bulunmadığını söyleyenlerin olmadığı, netice itibariyle, hazırlayıcı eğitim programında yer alan konuların programda belirlenen ilkelerle, hedef ve davranışların karşılanmasına az ve daha üst düzeyde katkıda bulunduğu programı uygulayan görevliler tarafından ifade edilmiştir.

Hazırlayıcı eğitim programında yer alan konular programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ediyor mu? Sorusuna görevlilerin % 4'ü hiç katkıda bulunmadığını, %8 az derecede, % 16'sı orta derecede, % 68'i genellikle, % 4'ü çok hizmet ettiği şeklinde cevap vermiştir. Ayrıca, "Hazırlayıcı eğitim programında yer alan konuların programın amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesini sağlıyor mu?" Sorusuna görevlilerin % 12'si az derecede, % 28 orta derecede, % 48'i genellikle, % 12'si çok derecede gerçekleşmesini sağladığını söylemiştir.

Hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasına en yüksek düzeyde katkıda bulunan konuları sıralayacak olursak;

1. Personelin özlük hakları konusu,
2. Yıllık ve günlük plan konusu,
3. 222 Sayılı İlköğretim ve eğitim kanunu konusu,
4. 4357 Sayılı İlkokul öğretmenleri Terfi, taltif ve cezalandırılmaları hakkındaki kanun konusu, biçiminde sıralanabilir.

Hazırlayıcı eğitim programı uygulamasının aday öğretmenlere katkıda buldukları diğer hususları en üst düzeyden başlayarak sıralayacak olursak;

1. Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna,
2. Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya mesleğe uyuma verimli olmaya,
3. Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye ,
şeklinde sıralanabilir.

Hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasına en düşük düzeyde katkıda bulunan konu ise, programda yer alan ders araç ve gereçleri konusudur. Hazırlayıcı eğitim programının en düşük düzeyde aday öğretmenlerin hangi hususlarına katkıda bulunduğu ise ;

1.Adayların öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve sevgisini artırması ve onları çalışmaya motive edebilmesine, katkıda bulunma biçiminde ifade edilebilir.

Programı uygulayan görevlilerin tespitlerine göre, katkı düzeyi yüksek olan konuların

1.Personelin özlük hakları konusu,

2.Yıllık ve günlük plan konusu,

3. 222 Sayılı İlköğretim ve eğitim kanunu konusu,

4. 4357 Sayılı İlkokul öğretmenleri Terfi, taltif ve cezalandırılmaları hakkındaki kanun, gibi konular olmuştur.

Adaylara uygulanan programın ve konuların ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının % 88'in üzerinde olması, az diyenlerin ise % 12'nin altında bulunması, tüm görevlilerin programın ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına katkıda bulunduğunu söylemeleri, mevcut programın standartlara göre yeterli ve olumlu olduğunu göstermektedir.

Ayrıca programı uygulayanların hazırlayıcı eğitim programının uygulanmasına ait görüşlerine ilişkin ortalamasının da 3.6 (dereceleme 1-5 arası olduğundan) gibi bir düzeyde çıkmış olması bunu doğrulamaktadır.

Yapılan araştırma sonucu verilerine göre, Sakarya İli sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamada yeterli olduğunun dersi veren öğretmen, yönetici ve müfettişler tarafından ifade edildiği görülmüştür.

4. 5. Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkında Aday Öğretmenlerin Ve Programı Uygulayan Görevlilerin Ön Bilgilerinin Olup Olmadığı, Öğrenim Sonrası Bu Eğitimin Uygulanmasının Gerekliliği, Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Konularının Yeterliliği, Programların Uygulama Zamanı, Temel Eğitim Ve Hazırlayıcı Eğitim Programı İçin Öngörülen Sürenin, Kazandırılması İstenen Hedef Ve Davranışların Gerçekleşmesinde Yeterli Olup Olmadığı Konusunda Aday Öğretmenlerin Ve Programı Uygulayan Görevlilerin Görüşleri

Aday öğretmenlere uygulanan anket-2 ve programları uygulayan görevlilere uygulanan anket-3 sonucu elde edilen bulgular önce tablolar halinde sunulmuş, daha sonra yorumu yapılmıştır.

Tablo 4.5.1. Aday Öğretmenlerin Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkında Ön Bilgilerinin Olup Olmadığı ve Programın Uygulanmasını Uygun Görüp Görmediklerine İlişkin Görüşlerini Yansıtan Tablo.

TEMEL VE HAZIRLAYICI EĞİTİME İLİŞKİN ADAYLARA SORULAN DİĞER SORULAR	ADAY ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ			
	Evet		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%
1. Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkında bir ön bilginiz var mı?	111	74	39	26
2. Öğrenim sonrası Temel ve Hazırlayıcı Eğitimin uygulanmasını uygun görüyor musunuz?	95	63.3	55	36.7

Tablo 4.5.2.Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitime Katılma Nedenine İlişkin Görüşlerini İfade Eden Tablo.

TEMEL VE HAZIRLAYICI EĞİTİME İLİŞKİN ADAYLARA SORULAN DİĞER SORULAR	ADAYLARIN EĞİTİME KATILMA NEDENİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ			
	Yasal zorunluluk olduğundan		Faydalı olacağına inandığımdan	
	Frekans	%	Frekans	%
3.Temel ve Hazırlayıcı Eğitime katılma nedeniniz?	102	68	48	32

Tablo 4.5.3.Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı İçin Öngörülen Sürenin Yeterliliğine Ait Görüşlerini İfade Eden Tablo.

TEMEL VE HAZIRLAYICI EĞİTİME İLİŞKİN ADAYLARA SORULAN DİĞER SORULAR	ADAYLARIN EĞİTİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ						
	Yetersiz		Yeterli		Çok		Ortalama
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
4.Temel Eğitim Programı için öngörülen 60 ders saatlik süre sizce;	6	4	72	48	72	48	2.4
5.Hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik süre sizce;	4	2.7	47	31.3	99	66	2.6

Araştırma bulgularına göre adayların % 48'i temel eğitim programı için öngörülen 60 ders saatlik sürenin yeterli olduğunu, aynı oran da aday öğretmenin de bu sürenin çok olduğunu,%4'lük kısmı da yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu da genelde temel eğitim programı için öngörülen sürenin yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Hazırlayıcı eğitim programı için ise % 66'sı öngörülen 120 ders saatlik sürenin çok olduğunu,% 31'de yeterli olduğunu ,% 2.7'si de yetersiz olduğunu söylemişlerdir. Bu sonuçta hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin aday öğretmenlerce çok olduğunu ifade edildiğini göstermektedir.

Tablo 4.5.4. Aday Öğretmenlerin Temel Ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının Uygulanmasına İlişkin Görüşlerini İfade Eden Tablo.

TEMEL VE HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN ADAYLARA SORULAN DİĞER SORULAR	Adaylar izini sayılarak öğretim yılı içinde yapılmalı		Öğretim yılı içindeki tatil günlerinde yapılmalı		Okulun açık olmadığı Eylül ve Haziran aylarındaki günlerde yapılmalı	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
6.Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının uygulanması sizce;	93	62	28	18.7	29	19.3

Araştırma kapsamında bulunan aday öğretmenlere temel ve hazırlayıcı eğitime ilişkin diğer sorular başlığı altında altı soru yöneltilmiş ve bu sorulara verilen cevaplar tablolar halinde daha önceki sayfalarda ve yukarıda sunulmuştur. Bu tabloların incelenmesinden de anlaşılacağı gibi aday öğretmenlerin % 74'ü temel ve hazırlayıcı eğitim programı hakkında ön bilgilerinin olduğunu % 26'nın ise ön bilgilerinin olmadığını, öğrenim sonrası temel ve hazırlayıcı eğitimin uygulanmasını % 63.3'nün uygun gördüğü, % 36.7'si ise uygun görmediğini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlarda adayların yaklaşık 3/4 nün, yani çoğunluğunun programa ilişkin bilgilerinin olduğunu, yine adayların çoğunluğu programın uygulanmasını uygun gördüklerini söylemişlerdir. Ayrıca, adayların % 68'i yasal zorunluluk olduğundan,% 32'si faydalı olacağına inandığından temel ve hazırlayıcı eğitime katıldıklarını ifade etmişlerdir. Alınan bu sonuçta aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitime yasal zorunluluktan dolayı katıldıklarını ortaya koymaktadır.

Ayrıca, aday öğretmenlerin % 62'nin programın adaylar izinli sayılarak öğretim yılı içerisinde yapılmasını istedikleri, % 19.3'de okulun açık olmadığı Eylül ve Haziran aylarındaki günlerde yapılmasını, % 18.7'de öğretim yılı içindeki tatil günlerinde yapılmasını istediklerini beyan etmektedirler. Adayların görevli oldukları okullarındaki görevlerinden ayrı tutularak sadece temel ve hazırlayıcı eğitim programına sürenin ayrılmasını istedikleri ve programında bu şekilde uygulanmasını istedikleri ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4.5.5. Uygulanan Temel Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablo.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ			
	Evet		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%
24.Temel Eğitim Programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	14	56	11	44

Önceki sayfada sunulan tablodan da anlaşılacağı gibi temel eğitim programını uygulayan görevlilerden % 56'sı programdaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini, % 44'ü ise konulara ilave yapılmaması gerektiğini görüş olarak ifade etmişlerdir. Alınan bu sonuca göre mevcut konulara ilave yapılması gerekmektedir. Temel eğitim programında yer alan konular programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet edebiliyor mu? Sorusuna görevlilerin % 68'i genellikle,% 24'ü orta derecede,% 8'i ise az derecede hizmet ettiği şeklinde cevap vermiş olması. Hiçbir görevlinin tam olarak programda yer alan konuların programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ettiğini söyleyememiş olması da bunu doğrulamaktadır.

Tablo 4.5.5.Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablonun Devamı

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ					
	Evet		Hayır		Fikrim yok	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
26.Öğrenim sonrası Temel ve Hazırlayıcı Eğitimin adaylara uygulanmasını uygun görüyor musunuz?	20	80	5	20	-	-
27.Hazırlayıcı Eğitim Programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	12	48	13	52	-	-

Yukarıda görülen tablodan da anlaşılacağı gibi temel ve hazırlayıcı eğitim programını uygulayan görevlilerden % 80'i temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının adaylara uygulanmasını uygun gördüklerini, % 20'si ise her iki programın da uygulanmasını uygun görmediklerini dile getirmişlerdir. Hazırlayıcı eğitim programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini, % 48'i konulara ilave yapılması gerektiğini, % 52'si ise mevcut konulara ilave yapılmasını uygun görmediklerini görüş olarak ifade etmişlerdir. Alınan bu sonuca göre mevcut konulara ilave yapılması gerekmemektedir.

Tablo 4.5.5. Uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Yansıtan Tablonun Devamı

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	Adaylara izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılmalı		Öğretim yılı içindeki tatil günlerinde yapılmalı		Okulun açık olmadığı Eylül ve Haziran aylarındaki günlerde yapılmalı	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
28.Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının uygulanması sizce;	2	8	12	48	11	44

Daha önceki sayfada görüldüğü gibi uygulanan anket-3 sonucuna göre, temel ve hazırlayıcı eğitim programını uygulayan görevlilerin % 8'i programların adaylara izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılmasını istedikleri, % 48'i öğretim yılı içindeki tatil günlerinde,% 44 ise okulun açık olmadığı eylül ve haziran aylarındaki günlerde yapılmasını istedikleri ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4.5.5. Uygulanan Temel Eğitim Anketi-3 Sonucuna Göre Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programını Aday Öğretmenlere Uygulayan Görevlilerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkındaki Görüşlerini Gösteren Tablonun Devamı

TEMEL ve HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN SORULAR	PROGRAMI UYGULAYANLARIN GÖRÜŞLERİ						Ortalama
	Az		Yeterli		Çok		
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	
22.Adayların yetişmesi için uygulanan Temel Eğitim Programındaki mevcut konular sizce;	5	20	17	68	3	12	1.9
23.Temel Eğitim Programı için öngörülen 60 ders saatlik süre sizce;	4	16	19	76	2	8	1.9
24.Adayların yetişmesi için uygulanan hazırlayıcı eğitim programındaki konular sizce:	7	28	17	68	1	4	1.7
25.Hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik süre sizce;	2	8	17	68	6	24	2.1

Yukarıda görüldüğü gibi araştırma kapsamında bulunan temel eğitim programını uygulayan görevlilere programın uygulanmasına ilişkin sorulan “Temel eğitim programındaki mevcut konular sizce; az mı? yeterli mi? çok mu?”şeklinde sorulan soruya % 68'i yeterli, % 20'si az,% 12'si ise çok diye cevap vermiştir. Alınan bu sonuca göre temel eğitim programındaki konuların yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Programı uygulayan görevlilerin % 76'sı temel eğitim programı için öngörülen 60 ders saatlik sürenin yeterli olduğunu, % 16'sı az olduğunu, % 8 ise çok olduğunu ifade etmiştir. Bu da genelde temel eğitim programı için öngörülen sürenin yeterli olduğunu

ortaya koymaktadır. Yukarıda görüldüğü gibi araştırma kapsamında bulunan hazırlayıcı eğitim programını uygulayan görevlilere programın uygulanmasına ilişkin sorulan “Hazırlayıcı eğitim programındaki mevcut konular sizce; az mı? yeterli mi? çok mu?” şeklinde sorulan soruya % 68’i yeterli, % 28’si az, % 4’i ise çok diye cevap vermiştir. Alınan bu sonuca göre hazırlayıcı eğitim programındaki konuların yeterli olduğu anlaşılmaktadır. Görevlilerin % 68’i hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin yeterli olduğunu, % 8’i az olduğunu, % 24’ü ise çok olduğunu ifade etmiştir. Bu da genelde hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen sürenin yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Adaylar ve görevliler tarafından temel eğitim programının yeterli olduğu belirtilmesine rağmen, aday öğretmenler hazırlayıcı eğitim programı için ayrılan sürenin çok olduğunu, programı uygulayan görevliler ise yeterli olduğunu ifade etmektedirler. Yapılan hizmet açısından programı alanların yani adayların görüşleri dikkate alındığında hazırlayıcı eğitim programının süre olarak çok olduğunu söylemek mümkündür. Yapılan araştırma sonucu, temel eğitim programı için öngörülen 60 ders saatlik sürenin ve hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin de kazandırılması istenen hedef ve davranışların gerçekleşmesinde yeterli olduğunun anlaşıldığı, ancak aday öğretmenler tarafından hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin çok olduğu ifade edilmektedir. Sakarya İli sınırları içinde yer alan resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programındaki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamada yeterli olduğu dersi veren öğretmen, yönetici ve müfettişler tarafından ifade edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, Sakarya İlinde yer alan resmi ve özel ilköğretim kurumlarında görev yapan aday öğretmenler ile aday öğretmenlere uygulanan temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının uygulanmasında görev alan ilköğretim müfettişi, yönetici ve öğretmenlerin katıldığı Anket 1, Anket 2 ve Anket 3'den elde edilen bulgular yer alacak ve tespit edilen bulgular ışığında, sonuçlar ortaya konularak, ilgililere katkı sağlayacağı düşünülen önerilere yer verilecektir.

Sonuç

1. Aday Öğretmenlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programında Yer Alan Konulara İlişkin Beklentileri

Aday memurların yetiştirilmesine ilişkin yönetmelikte temel eğitimin hedefi, aday öğretmenlere Devlet memurunun ortak özellikleriyle ilgili temel bilgileri vermektir. Aynı yönetmeliğe göre temel eğitim her sınıf ve kadrodaki memura ortak bir program içinde ve aday memurların öğrenim durumları dikkate alınarak uygulanır.

Ankete-1'e katılan aday öğretmenlerin temel eğitim programı uygulaması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait beklentilerinin yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Ankete katılan aday öğretmenlerin % 79.3'nün orta ve üzerinde bir beklentiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

İlgili yönetmelikte hazırlayıcı eğitimin hedefi, aday memurların işgal ettikleri kadro ve görevleri dikkate alınarak bu görevlerin yürütülmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak ve görevlerine uyumlarını sağlamaktır. Yönetmeliğe göre hazırlayıcı eğitim temel eğitimin bitiminden sonra başlar. Anket 1'e katılan aday öğretmenlere hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait aday öğretmenlerin beklentilerinin üst düzeyde olduğu, görülmüştür. Ankete 1'e katılan aday öğretmenlerin % 76'sının orta ve üzerinde bir beklentiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

Programın davranış maddeleriyle ilgili ortalamalara bakıldığında temel eğitim programı ile aday öğretmenlere kazandırılması istenen otuz yedi maddesine ilişkin genellikle ve tam düzeyinde beklentilerinin olduğu, tüm maddelerle ilgili olarak orta ve üzeri bir beklentiye sahip oldukları görülmektedir.

Elde edilen verilere göre uygulanan temel eğitim programına ilişkin davranışlara ait aday öğretmenlerin beklentilerinin yüksek düzeyde çıkmış olması, adayların mensubu olduğu öğretmenlik mesleğinin önem ve değerini takdir ettiğini, görev ve sorumluluklarını bilinçli bir şekilde yerine getirmek istediğini, tarihi anlamda bugüne nasıl geldiği konusunda ilgi ve alakasını üst düzeyde olduğunu, Devletimizin ve Cumhuriyetin kurucusu büyük önder Atatürk'ün ilkelerine sahip çıktığını göstermektedir. Buna göre temel eğitim programının ilke ve hedefleriyle Türk Milli Eğitiminin amaçları örtüşmektedir. Ayrıca temel eğitim programının yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Uygulanan hazırlayıcı eğitim programına ilişkin davranışlara ait aday öğretmenlerin beklentilerinin öğretmenlik mesleğinin önem ve değeri ile görev ve sorumluluklarını bilinçli bir şekilde yerine getirmek istediğine ve mesleki bilgilere ait davranışlarda yoğunlaştığını göstermektedir. Sonuçta temel eğitim programına ait beklentilerle ilgili uygulanan anketle elde edilen sonuçlar örtüşmektedir.

Aday öğretmenlerin gerek temel eğitim gerekse hazırlayıcı eğitim programındaki davranışlara ait beklentilerinin yüksek düzeyde olması adayların programı onayladığını ve benimsediğini ortaya koymaktadır. Bu sonuçta adayların programdaki hedef ve ilkeleri gerçekleştirmede istekli olduğunu göstermektedir. Ayrıca beklenti düzeyi düşük olan halkla ilişkiler, kurumdaki dosyalama ve arşivleme teknikleri, yasal metinlere ait davranışlarının kazandırılması için programda ayrılan sürenin gözden geçirilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

2. Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programındaki Konuların Programda Belirlenen Hedef ve Davranışları Karşılamadaki Yeterliliği Konusunda Aday Öğretmenlerin Görüşleri

Temel eğitim programının aday öğretmenlere uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların orta, genellikle ve tam düzeyde gerçekleşmesinin % 86.7 gibi üst seviyede olduğu, gerçekleşme düzeyi yüksek olan davranışların Atatürk ilkeleri, T.B.M.M. açılışı, Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim süreci ve öğretmenlik mesleğinin önem ve değeri, görev ve sorumlulukları gibi davranışların olduğu görülmektedir.

Temel eğitim programının uygulanması sonucu aday öğretmenlerin kazandırılması istenen davranışlardan on sekiz tanesinin aday öğretmenlerde gerçekleştiği, tüm davranışların ise ortalama olarak orta ve üzerinde gerçekleştiği görülmüştür.

Temel eğitim programında kazandırılması istenen davranışların üst düzeyde gerçekleşmiş olması programı uygulayan görevlilerin de üzerlerine düşen görevleri layıkıyla yaptıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca temel eğitim programının aday öğretmenlerce benimsendiği; ihtiyaçları karşıladığı onların mesleğe daha iyi hazırlanmasına yardımcı olduğu, eksiklerini tamamladığı teorik düzeyde de olsa onlarda bilgi birikimi sağladığı, adayların mesleki bilgilerinin daha üst düzeye çıkarıldığı, mevcut birikiminde öğretmenlerin mesleki başarılarına yansıtacağı anlaşılmaktadır.

Hazırlayıcı eğitim programı aday öğretmenlere uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların orta, genellikle ve tam düzeyde gerçekleşmesinin % 83.9 seviyesinde olduğu, gerçekleşme düzeyi yüksek olan davranışların öğretmenlik mesleğinin önemi ve değeri ile örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıma, mesleğinde sorumlu ve bilinçli olma, verimli çalışma gibi davranışların gerçekleşmiş olduğu görülmektedir. Aday öğretmenlerde hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışların gerçekleşme düzeyleri genelde orta ve daha üst derecelerin üzerinde bulunmuştur. Bu da hazırlayıcı eğitim programının aday öğretmenlerce benimsendiği, ihtiyaçlarını karşıladığı, onların mesleğe daha iyi

hazırlanmasına yardımcı olduğu, adayların eksiklerini tamamladığı, mesleki bilgilerini daha üst düzeye çıkardığı, bununda mesleki başarılarına yansıtacağı, ayrıca programı uygulayan görevlilerinde üzerlerine düşen görevleri layıkıyla yaptıkları anlaşılmaktadır. Ancak, temel ve hazırlayıcı eğitimde gerçekleşme düzeyi düşük olan davranışların kazandırılması için daha çok çaba gösterilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

3. Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programındaki Konuların Programda Belirlenen Hedef ve Davranışları Karşılamadaki Yeterliliği Konusunda Ders Veren Öğretmen, Yönetici ve Müfettişlerin Görüşleri

Temel ve hazırlayıcı eğitim programları 2003-2004 öğretim yılında aday öğretmenlerin sayıları dikkate alınarak Sakarya İli Adapazarı, Hendek, Akyazı, Geyve ve Karasu merkez olmak üzere beş ayrı yerde uygulanmıştır. Temel ve hazırlayıcı eğitim programlarında yer alan konulardaki eğitimi vermek ve verilen eğitim sonucunda yapılacak sınavlarla ilgili işlemleri yerine getirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünün 26.07.1995 gün ve 1727-01179 (1995/55) sayılı genelge hükümleri çerçevesinde en az yüksek öğrenim görmüş, branşı ile görevlendirilecek konu arasında uyum bulunan, öncelikle bu özelliklere sahip ve halen Bakanlıkta öğretmen veya yönetici olarak görevli, diğer kurumlardaki görevlilerden konu hakkında ihtisası ve bilgisi ile tanınmış , görevlendirileceği konuda akademik kariyere sahip, öncelikle aynı yerleşim merkezinde görevli personel arasından gereğinde kurum amirleri ile eğitim ve sınav yürütme komisyonu üyelerinden İl Milli Eğitim Müdürlüğünce tespit edilerek Valiliğin 19.11.2003 tarih 311/33193 sayı ve 14.01.2004 tarih 311/1007 sayılı onayları ile görevlendirilmiştir.

Anket-3'e katılan programı uygulayan görevlilerin temel eğitim programında yer alan konuların programda belirlenen ilke hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının % 84 olduğu az katkıda bulunuyor diyenlerin ise % 16 olduğu program katkıda bulunmuyor diye söyleyenin olmadığı görülmüştür.

Temel eğitim programını uygulayan görevlilerin tespitine göre katkı düzeyi yüksek olan konuların Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi, devlet memurlarıyla ilgili mevzuat, Türkçe dilbilgisi ve resmi yazışma kuralları, devlet teşkilatı, anayasa ve kamu hizmeti ve halkla ilişkiler konuları olmuştur.

Program katkıda bulunmuyor diyen görevli yoktur. Bu durumda görevlilerin üzerine düşen görevleri yerine getirdiğini göstermektedir. Programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına katkı düzeyi yüksek olan konuların genelde programın temel konuları olduğu, her eğitimcinin bilmesi gereken konuları kapsadığı görülmektedir. Temel eğitimdeki konuların programda belirlenen hedef ve davranışları karşılamada yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca aday öğretmenlerin temel eğitim programından yüksek düzeydeki beklentileriyle program uygulayan görevlilerin programdaki konuların programın hedef ve davranışlarının karşılanmasına yüksek düzeyde katkıda bulunuyor dediği konular arasında benzerlik bulunmaktadır. Bu durum adayların beklentilerinin isabetli olduğunu göstermektedir. Yine aynı şekilde düşük düzeydeki beklenti ile programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasına en düşük düzeyde katkıda bulunan konu arasında da benzerlik bulunmaktadır. Programdaki ünite süresine bakıldığında düşük düzeyde katkıda bulunduğu söylenen konuya daha az süre ayrıldığı görülmektedir.

Temel eğitim programında yer alan konular programda belirtilen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet edebiliyor mu? Sorusuna anket-3'e katılan görevlilerin % 68'i genellikle, % 24'ü orta derecede, % 8 ise az derecede hizmet ettiğini söylemiştir. Hiç hizmet etmediği ya da tam hizmet ettiği konusunda hiçbir görevli görüş beyan etmemiştir.

Uygulanan hazırlayıcı eğitim programı ve konuların ilke hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının %80 olduğu, az diyenlerin ise %20 olduğu, tüm görevlilerin programın ilke hedef ve davranışların karşılanmasına katkıda bulunduğunu söyledikleri, program katkıda bulunmuyor diye söyleyenin olmadığı görülmektedir.

Hazırlayıcı eğitim programında yer alan konular programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ediyor mu? Sorusuna görevlilerin %4'ü hiç katkıda bulunmadığını, %8'i az derecede, %16'sı orta derecede, %68'i genellikle, %4'ü çok hizmet ettiği şeklinde cevap vermiştir.

Ayrıca hazırlayıcı eğitim programında yer alan konuların programın amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesini sağlıyor mu? Sorusuna görevlilerin %12'si az derecede, %28'i orta derecede, %48'i genellikle, %12'si çok derecede gerçekleşmesini sağladığını söylemiştir.

Anket-3'ün sonuçlarına göre; hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasında en yüksek düzeyde katkıda bulunan konuların personelin özlük hakları, yıllık ve günlük plan, 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanunu, 4357 sayılı ilkokul öğretmenleri terfi, taltif ve cezalandırılmaları hakkındaki kanun olduğu görülmüştür.

Programı uygulayan görevlilerin anket-3'de verdikleri cevaplara göre hazırlayıcı eğitim programı uygulamasının aday öğretmenlere üst düzeyde katkıda buldukları diğer hususların ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna, adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi, beceri kazandırmaya mesleğe uyuma, verimli olmaya, Türk milli eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunduğu tespit edilmiştir.

Hazırlayıcı eğitim programının uygulanması sonucu programda belirlenen ilke, hedef ve davranışların kazandırılmasına en düşük düzeyde katkıda bulunan konu ise programda yer alan ders araç ve gereçleri konusu olmuştur.

Adaylara uygulanan programın ve konuların ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına orta, genellikle ve çok düzeyde katkıda bulunuyor diyenlerin toplamının % 88'in üzerinde olması, az diyenlerin ise % 12'nin altında bulunması, tüm görevlilerin programın ilke, hedef ve davranışların karşılanmasına katkıda bulunduğunu söylemeleri mevcut programın yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Anket-3 sonucuna göre temel ve hazırlayıcı eğitim programını uygulayan görevlilerin % 8'i programların adaylara izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılmasını istedikleri, % 48'i öğretim yılı içindeki tatil günlerinde, % 44'ü ise okulun açık olmadığı eylül ve haziran aylarındaki günlerde yapılmasını istedikleri anlaşılmıştır.

Ankete-2'ye katılan aday öğretmenlerin % 62'nin programın adaylar izinli sayılarak öğretim yılı içerisinde yapılmasını istedikleri, % 19.3'de okulun açık olmadığı eylül ve haziran aylarındaki günlerde yapılmasını, % 18.7'de öğretim yılı içindeki tatil günlerinde yapılmasını istedikleri görülmüştür.

4. Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı Hakkında Aday Öğretmenlerin ve Programı Uygulayan Görevlilerin Ön Bilgilerinin Olup Olmadığı, Öğrenim Sonrası Bu Eğitimin Uygulanmasının Gerekliliği, Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Konularının Yeterliliği, Programların Uygulama Zamanı, Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programı İçin Öngörülen Sürenin, Kazandırılması İstenen Hedef ve Davranışların Gerçekleşmesinde Yeterli Olup Olmadığı Konusunda Aday Öğretmenlerin ve Programı Uygulayan Görevlilerin Görüşleri

Aday öğretmenlerin çoğunluğu yani yaklaşık 3/4 'ü (%74'ü) temel ve hazırlayıcı eğitim programı hakkında ön bilgilerinin olduğunu, öğrenim sonrası temel ve hazırlayıcı eğitim uygulamasını adayların çoğunluğunun (% 68'nin) uygun gördüğü, adayların % 68'nin yasal zorunluluk olduğundan temel ve hazırlayıcı eğitime katıldıklarını ifade etmişlerdir. Adayların % 62'si temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının adaylar izinli sayılarak uygulanmasını istedikleri,görevle beraber programın uygulanmasını uygun görmediklerini dile getirmişlerdir.

Anket 3'e katılan programı uygulayan görevlilerin az ya da daha üst düzeylerde hazırlayıcı eğitim programı hakkında bilgilerinin olduğunu söylemiştir. Anket -3 sonucuna göre görevlilerin %92'si orta, genellikle, çok düzeyde hazırlayıcı eğitim programı hakkında bilgisinin olduğu ,%8'i ise az düzeyde bilgisinin olduğunu belirtmiştir.

Programı uygulamakla görevli bulunanlardan % 96'nın aday öğretmenlerin okulda aldığı mesleki formasyonla görevlerini az ya da daha üst düzeyde yürütebileceğini, % 4'nün ise aldığı mesleki formasyonla bulunduğu görevi yürütemeyeceğini ifade ettikleri, bu durum adayların çoğunun bitirdikleri okullarda yeterli düzeyde eğitim aldıklarını göstermektedir. Görevlilerin tamamının program hakkında orta ve daha üst düzeyde bilgisinin olduğu uygulanan anket-3 sonucu ortaya çıkmıştır.

Programı uygulayan görevlilerin adayların yetişmesi için uygulanan temel eğitim programındaki konuları % 68 düzeyinde yeterli gördüğü, az diyenlerin % 20, çok diyenlerin % 12 düzeyinde olduğu görülmüştür. Bu itibarla temel eğitim programındaki konuların, oran yüksekliği dikkate alındığında yeterli olduğu anlaşılmaktadır. Anket-3'e katılanlardan bir müfettiş toplam kalite yönetimi konusunun programa ilave edilmesi gerektiğini söylemiştir.

Programı uygulayan görevlilerin % 56'nın temel eğitim programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini, % 44'ü ise konulara ilave yapılmaması gerektiğini görüş olarak ifade etmişlerdir.

Hazırlayıcı eğitim programını uygulayan görevlilere programın uygulanmasına ilişkin sorulan "Hazırlayıcı eğitim programındaki konular sizce az mı? Yeterli mi? Çok mu? Şeklinde sorulan soruya % 68'i yeterli, % 28'i az, % 4'ü ise çok" diye cevap vermiştir. Alınan bu sonuca göre hazırlayıcı eğitim programını uygulayan görevlilerden % 80'i temel ve hazırlayıcı eğitim programlarının adaylara uygulanmasını uygun gördüklerini, % 20'si ise her iki programında uygulanmasını uygun görmediklerini dile getirmiştir.

Hazırlayıcı eğitim programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz? Sorusuna % 48'i konulara ilave yapılması gerektiğini, % 52'si ise mevcut konulara ilave yapılmasını uygun görmediklerini görüş olarak ifade etmişlerdir. Bu sonuca göre mevcut konulara ilave yapılması gerekmemektedir.

Uygulanan anket-3 sonucu verilerine göre aday öğretmenlerin % 48'i temel eğitim programı için öngörülen 60 ders saatlik sürenin yeterli olduğunu, aynı oranda aday öğretmeninde bu sürenin çok olduğunu, % 4'lük kısmı da yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu da genelde temel eğitim programı için öngörülen sürenin yeterli olduğunu ortaya koymaktadır. Hazırlayıcı eğitim programı için ise % 66'sı öngörülen 120 ders saatlik sürenin çok olduğunu, % 31'de yeterli olduğunu, % 2.7'de yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Sonuçta hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin aday öğretmenlerce çok olduğunun ifade edildiği anlaşılmaktadır.

Programı uygulayan görevlilerin % 76'sı temel eğitim için öngörülen 60 ders saatlik sürenin yeterli olduğunu, % 16'sı az olduğunu, % 8'i ise çok olduğunu ifade etmiştir. Bu da genelde temel eğitim programı için öngörülen sürenin yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Görevlilerin % 68'i hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen 120 ders saatlik sürenin yeterli olduğunu, % 8'i az olduğunu, % 24'ü ise çok olduğunu ifade etmiştir. Bu da genelde hazırlayıcı eğitim programı için öngörülen sürenin yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Adaylar ve görevliler tarafından temel eğitim programının yeterli olduğu belirtilmesine rağmen, aday öğretmenler hazırlayıcı eğitim programı için ayrılan sürenin çok olduğunu, programı uygulayan görevliler ise yeterli olduğunu ifade etmektedirler. Verilen hizmet açısından programı alanların yani adayların görüşleri dikkate alındığında hazırlayıcı eğitim programının süre olarak çok olduğunu söylemek mümkündür.

Öneriler

Araştırma verilerine dayalı olarak geliştirilen öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- 1.Aday öğretmenlere temel ve hazırlayıcı eğitim programı uygulanmadan önce bu iki programın hedef ve ilkeleri, amaç ve davranışlarıyla, verilecek konular hakkında aday öğretmenler bilgilendirilmelidir. Bilgilendirme sürecinde bu konuda bir broşür hazırlanarak adaylara kurs başlamadan önce verilebilir.
- 2.Aday öğretmenlerin adaylık döneminde katıldığı temel ve hazırlayıcı eğitim asil öğretmenliğe geçişte zorunlu bir süreçtir. Bu bakımdan adayların yetiştirilmeleriyle ilgili yönetmelikte gerekli düzenlemeler yapılarak aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitime katılmalarına ilişkin olumsuz tutumları giderilmelidir, bu konuda programı tanıtıcı seminerler düzenlenmelidir.
- 3.Hazırlayıcı eğitimin hedefi aday memurların buldukları kadro ve görev dikkate alınarak bu görevlerin yürütülmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazandırıp görevlerine uyumlarını sağlamak olduğuna göre hazırlayıcı eğitim programı teorik bilgiler ve mevzuat ağırlıklı olarak düzenlenmemeli, öğretmenlik mesleği ile ilgili konularda öğretim uygulamaları ağırlıklı olmalı, programda iletişim teknikleri, moral ve toplam kalite yönetimi v.b.konulara da yer verilmelidir.
- 4.Temel ve hazırlayıcı eğitim programlarında yer alan teorik bilgileri ve mesleğe yönelik mevzuat konularını içeren kılavuz bir kaynak kitap hazırlanmalı; bilgilerin uygulanmasına daha fazla zaman ayrılmalıdır.
- 5.Aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim programının uygulanmasında üniversiteden öğretim elemanı sağlanması için Milli Eğitim Bakanlığı ile üniversiteler arasında işbirliği yapılmalıdır.
- 6.Adayların beklenti düzeyi düşük olan temel eğitim programındaki halkla ilişkiler, kurumdaki dosyalama ve arşivleme teknikleri, yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişki, tasarruf konusu hazırlayıcı eğitim programındaki bakanlık teşkilatını ve bağlı kuruluşları tanıma birimlerin görevlerini açıklama gibi konuların işlenişine ayrılan süreler gözden geçirilerek daha az süre ayrılmalıdır.
- 7.Hazırlayıcı eğitim programında aday öğretmenlerin branşları itibarı ile sorumlu oldukları öğretim kademesinde kullanabileceği konular işlenmeli, aday öğretmenlerin mezun oldukları

branşlar ve öğretim kademeleri dikkate alınarak gruplandırılmalı, bu da ildeki hizmet içi eğitim birimleri tarafından yapılmalıdır.

8.Temel ve hazırlayıcı eğitim, aday öğretmenler izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılmalıdır. Bu sağlanamıyorsa söz konusu eğitim okulun açık olmadığı eylül ve haziran aylarındaki günlerde yerine getirilmelidir.

9.Hazırlayıcı eğitim programı için ön görülen 120 ders saatlik süre gözden geçirilerek bu süre azaltılmalıdır.

10.Temel ve Hazırlayıcı eğitim programının uygulanmasında programın belirlenen hedeflere ulaşabilmesi için öğretim ortamı aday öğretmenlerin öğrenme isteğini ve ilgisini artıracak şekilde düzenlenmelidir.

11.Konuların işlenmesine yetişkin eğitiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerine ağırlık verilmeli; daha çok uygulamalı yöntemler kullanılmalıdır. Adayların bireysel farklılıkları dikkate alınmalıdır.

12.Adayların eğitimleri için hizmet içi eğitim merkezleri kurulup,gerekli eğitim buralarda verilmelidir.

13.Aday öğretmenlerin adaylık sürelerince, kendine yardımcı olacak deneyimli ve aynı branştan öğretmenlerin olduğu ve deneyimli yöneticinin bulunduğu bir okulda görev yapması sağlanmalıdır.

14.Aday öğretmenlerin kendilerini yetiştirebilmeleri için ders yükünü azaltıcı yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

15.Aday öğretmenlere mesleki bilgilerini artırıcı kaynak kitaplar sağlanmalıdır.

16.Aday öğretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanma konusunda hizmet içi eğitim kurslarına alınmalıdır.

17.Aday öğretmenlerin temel ve hazırlayıcı eğitim başarı değerlendirilmesinde iş performans testleri kullanılmalı, başarı değerlendirilmesinde tek bir ölçme aracı kullanılmamalı, aday öğretmenlerin başarı ve izleme ile programın değerlendirmesi yapılarak adaylık eğitim programında gerekli düzenlemeler yapılmalı;ayrıca öğretim programının sonunda öğreticilerin değerlendirilmesi yapılarak bu konuda aday öğretmenlerin görüşleri de alınmalıdır.

18.Adaylık eğitimi ile ilgili olarak sürekli araştırmalar yapılmalı, elde edilen veriler doğrultusunda programlar sürekli geliştirilmeli ve düzenlenmelidir.

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

AÇIKALIN, Aytaç. Çağdaş Örgütlerde İnsan Kaynağının Yönetimi. Pegem Yayın No: 7 Ankara : 1996

ALTUNIŞIK, R. COŞKUN, R. YILDIRIM, E. BAYRAKTAROĞLU, S.

Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı. Geliştirilmiş 2. Basım, Sakarya: 2002

BAŞARAN, İ. Ethem. Eğitime Giriş. Geliştirilmiş İkinci Baskı. Ankara : 1977

BAŞARAN, İ. Ethem. Örgütlerde İş Gören Hizmetlerinin Yönetimi, Ankara Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayın No: 139, Ankara : 1985

BİLEN, Mürüvvet . Plandan Uygulamaya Öğretim, Ankara: 1996

ERTÜRK, Selahattin . Eğitimde Program Geliştirme. Meteksan Matbaacılık A.Ş. Ankara: 1998

FİDAN, N. ERDEN, Münire. Eğitime Giriş, Alkım Yayınevi. Ankara: 1996

İŞMAN,A. ESKİCUMALI, A. Eğitimde Planlama ve Değerlendirme. Değişim Yay. Adapazarı:2001

KEPÇEOĞLU, Muharrem. Bir Rehberlik Uygulaması Olarak Okullarda Yetenek Başarı Karşılaştırması. Ankara: Pakd. 1973

ÖZGÜVEN, İ. Ethem. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Zihinsel Olmayan Faktörler. Ankara: 1974

ÖZYÜREK, Leyla. Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programları Etkinliği. Ankara Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları No: 102, Ankara: 1981

ÖZDEN, Yüksel. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Pegem Yayınları. Ankara: 2002

SAVAŞ, Büyükkaragöz ve Arkadaşları. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Mikro Bas Konya: 1998 .

SÖNMEZ, Veysel. Öğretmen El Kitabı. Anı Yayıncılık, Ankara: 1994.

TUTUM, Cahit. Personel Yönetimi Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayın No:179, Ankara : 1979

VARIŞ, Fatma. Eğitimde Program Geliştirme Alkım Yay. İstanbul: 1973.

MAKALELER

ATAKLI, Aylanur . “Verimlilik İçin İe Alıştırma Eğitimi Ve nem” . Verimlilik Dergisi Sayı:3, 7, 21, Ankara: 1992.

AZAR, Ali. “Okul Deneyimi ve ğretmenlik Uygulaması derslerine İlişkin Görüşlerin Yansımaları”, Milli Eğitim Bakanlığı Dergisi, Sayı; 159,Ankara: 2003

TEKİŐİK, H.Hsn. “ğretmen Adaylarına İlkders ”.ađdaő Eğitim Dergisi, Sayı, 291,Ankara: Ekim-2002

TEZLER

AĞAOĞLU, E. “Ortaöğretim Kurumlarında Görevli Aday Öğretmenlerin Yetiştirilmesinde Klinik Denetim Yaklaşımı” Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara H.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995

HAMARAT, Fatma. “İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Aday Öğretmenleri İş Başında Yetiştirmedeki Rolü Ve Yetiştirme Uygulamaları ” Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Ankara: Ankara Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü , 2002

KORKMAZ, Salman. “Göreve Yeni Başlayan Öğretmenlerin Mesleğe Uyum Sorunları”Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , 1999

KOCADAĞ, Yıldız. “Aday Öğretmenleri Hizmet İçinde Yetiştirme Sorunları”Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2001

MEHMETOĞLU, Nilgün “Aday Öğretmenlerin İlköğretim Kurumlarında Yaptıkları Stajlarda Görülen Eksiklikler ” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Sakarya Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002

ÜRKMEZ, Gülşah. “ Toplam Kalite Yönetiminin Okullardaki Eğitim Programlarına Uygulanabilirliği. ” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, SA. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 2002

SOLAK, İsmet. “Aday Öğretmenlerin Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelikte Öngörülen Uygulamalı Eğitimin Değerlendirilmesi” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999

DİĞER KAYNAKLAR

RESMİ GAZETE “İlk öğretim ve Eğitim Kanunu”(222 sayılı Kanun), Sayı:18192,
Ekim 1993

RESMİ GAZETE “Milli Eğitim Temel Kanunu” (1739 Sayılı Kanun) Sayı: 14574,
24.06.1973

RESMİ GAZETE “Aday Memurların Yetişmelerine İlişkin Yönetmelik” 18090;
27.06.1983

RESMİ GAZETE. “Milli Eğitim Temel Kanununda ve Devlet Memurları Kanununda
Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” Sayı: 25516, 08.07.2004

RESMİ GAZETE. “Milli Eğitim Temel Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda
Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun”, Sayı; 25516; 08.07.2004

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. “ Devlet Memurları Kanunu” M.E.B. Basımevi .
Ankara,1995

_____ “İlköğretim Kurumları Yönetmeliği”,M.E.Basımevi, Ankara: 2003

_____ “2000 Yılında Milli Eğitim” Sanat Okulu Matbaası, Ankara: 1999

_____ “Adaylık Eğitimi” Tebliğler Dergisi, 2436; 14.08.1995

_____ “Milli Eğitim Bakanlığı Aday Memurlarının Yetiştirilmesine İlişkin
Yönetmelik,” M.E.B. Tebliğler Dergisi, Sayı: 2423; 30.Ocak 1995

_____ “Milli Eğitim Bakanlığı Aday Memurların Yetiştirilmesine Yönelik
Temel Eğitim Programı”, “Hazırlayıcı Eğitim Programı” , “Uygulamalı
Eğitim Programı”, Ankara: Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, 1995

EKLER

Ek 1.

Anket 1

Değerli Öğretmenim,

Bu ankette sizlere, aday öğretmenlere uygulanan “Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programları” hakkında sorular yöneltilmiştir. Bu soruların amacı sizleri değerlendirmek olmayıp, sizlerin “Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının Yeterliliği” hakkındaki görüşlerinizi almaktır. Bu nedenle sorulara kendi görüşlerinizi doğru yansıtacak bir şekilde cevap vermeniz, bir araştırma sonucu olarak ortaya konacağından, çalışmamız açısından büyük öneme sahiptir.

Araştırma anketi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise, Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının yeterliliğine konu olabilecek ifadeler bulunmaktadır.

Her bölümün başında, o bölümü nasıl cevaplayacağınız kısaca açıklanmaktadır. Araştırma bulgularının sağlıklı olması ve amacına ulaşması açısından anket sorularını açıklamalar doğrultusunda dikkatle ve samimiyetle cevaplandıracağınıza inanılmaktadır.

Ankette toplanan bilgiler, yalnızca araştırmada kullanılacağından adınızı yazmanıza gerek yoktur.

İlgi ve katkılarınızdan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarım.

Ebru YÜKSEL

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I
Kişisel Bilgiler

Bu bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. Size yöneltilen soruların altındaki seçeneklerden durumunuza en uygun olanın karşısına (X) işaretini koyunuz.

1- Görevli olduğunuz okul ya da kurum;

() a. Resmi () b. Özel

2- Cinsiyetiniz?

() a. Erkek () b. Kadın

3- Yaşınız?

() a. 21 () b.22 () c.23

() d. 24 () e. 25 ve üzeri

4- Branşınız?

() a. Sınıf Öğretmeni () b. Türkçe
() c. Matematik () d. Sosyal Bilgiler
() e. Fen Bilgisi () f. Beden Eğitimi
() g. Resim () h. İş Eğitimi
() i. Müzik () j. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
() k. Yabancı Dil (İng. Alm.) () l. Bilgisayar
() m. Okul öncesi eğitim Branşınız yazılanların dışında ise adı :.....

5- En son mezun olduğunuz okul türü?

() Eğitim Fakültesi () Diğer Fakülte ve Yüksek Okullar
() Yüksek Lisans

6- Atama biçiminiz?

() İlk atama () Kurumlar arası nakil

BÖLÜM-2**Temel Eğitim Anketi – 1**

Bu bölümde resmi ve özel ilköğretim okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait beklentilere ilişkin ifadeler yer almaktadır. İfadelerin karşısında bu beklentilere katılma ve beklenti derecesine ait beş seçenek vardır.

Sizden beklenen her bir ifadeyi okuduktan sonra o konunun gerekliliğine dair ifadeye katılma derecenizden size uygun olan seçenekteki sayıyı yuvarlak içine alarak belirtmenizdir.

Seçenekler ve ağırlık puanları şöyledir:

1. Hiç katılmıyorum. 2. Az derecede katılıyorum. 3. Orta derecede katılıyorum.
4. Genellikle katılıyorum. 5. Tamamen katılıyorum.

Lütfen, bir sütunda birden çok seçeneği işaretlemeyiniz.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	Katılma Derecesi (Beklenti)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
1.Devlet Teşkilatı,kamu hizmetine ait kavramları tanımlayabilme	1	2	3	4	5
2.Devletin temel organlarını tanıma	1	2	3	4	5
3.Devletin idari yapısını açıklayabilme	1	2	3	4	5
4.Kamu hizmetinin niteliklerini bilme	1	2	3	4	5
5.Devlet Memuru ile ilgili temel kavramları tanımlayabilme	1	2	3	4	5
6.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme	1	2	3	4	5
7.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını bilme	1	2	3	4	5
8.Devlet Memurunun genel haklarını bilme	1	2	3	4	5
9.Devlet memurunun hizmet içi eğitimle ilgili hükümlerini bilme	1	2	3	4	5
10.Atama ve yer değiştirme ile ilgili hükümleri bilme	1	2	3	4	5
11.İlerleme ve yükselme,sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri bilme	1	2	3	4	5
12.Noktalama işaretlerini bilme	1	2	3	4	5
13.Cümle çeşitlerini bilme	1	2	3	4	5
14.Cümlelerin öğelerini bilme	1	2	3	4	5
15.Kip, zaman ve şahısları bilme	1	2	3	4	5
16-Kelime çeşitlerini bilme	1	2	3	4	5
17.Resmi yazışma ve iletişim kurallarını bilme	1	2	3	4	5
18.Resmi yazışma ve iletişim çeşitlerini bilme	1	2	3	4	5
19.Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme	1	2	3	4	5
20.Gizliliğin önemini bilme	1	2	3	4	5
21.Gizlilik derecelerini ayırdedebilme	1	2	3	4	5
22.Halkla ilişkiler kavramını açıklayabilme	1	2	3	4	5
23.Halkla ilişkilerin tekniklerini bilme	1	2	3	4	5
24.Halkla ilişkilerde memurun rolünü bilme	1	2	3	4	5
25.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları bilme	1	2	3	4	5
26.Tasarruf konusunda kişinin kendine düşen görevlerini açıklayabilme	1	2	3	4	5

	Katılma Derecesi (Beklenti)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
27- Tasarrufun ülke ekonomisine verdiği faydaları bilme	1	2	3	4	5
28- Savurganlığın ülke ekonomisine verdiği zararları bilme	1	2	3	4	5
29-Tasarrufla kalkınma arasındaki ilişkiyi açıklayabilme	1	2	3	4	5
30- İnançlarımız ve geleneklerimizdeki tasarrufun toplum kalkınmasındaki rolünü bilme	1	2	3	4	5
31- İşe başlamadan önce çalışma planı yapabilme	1	2	3	4	5
32..Elektrik,su,yakıt.zaman vb. kaynakları yerinde kullanabilme	1	2	3	4	5
33- Kırtasiye, araç ve gereçlerini amaca uygun olarak kullanabilme	1	2	3	4	5
34- Haberleşme araçlarını yerinde usulüne uygun olarak kullanabilme	1	2	3	4	5
35. Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme	1	2	3	4	5
36. Atatürk ilkelerini açıklayabilme	1	2	3	4	5
37. Atatürk ilkelerinin önemini bilme	1	2	3	4	5
38. I.Dünya savaşı sonuçlarının Osmanlı üzerine etkilerini bilme	1	2	3	4	5
39. Atatürk'ün Samsun' a çıkışının önemini bilme	1	2	3	4	5
40.Erzurum ve Sivas Kongrelerinin önemini bilme	1	2	3	4	5
41. T.B.M.M. açılışının önemini bilme	1	2	3	4	5
42.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını bilme	1	2	3	4	5
43. Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini bilme	1	2	3	4	5
44. Sosyal alanda yapılan inkılapları bilme	1	2	3	4	5
45. Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları bilme	1	2	3	4	5
46. Siyasi ve hukuki alanda yapılan inkılapları bilme	1	2	3	4	5
47. Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramları bilme	1	2	3	4	5
48. İnsan haklarının dayandığı temel ilkeleri açıklayabilme	1	2	3	4	5
49. İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme	1	2	3	4	5
50. İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeleri bilme	1	2	3	4	5
51.İnsan hakları ihlalleri karşısında haklarını arayabilme	1	2	3	4	5
52.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan haklarındaki önemini bilme	1	2	3	4	5
53.Demokrasi,insan hakları ve eğitim ilişkisini açıklayabilme	1	2	3	4	5
54.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olabilme	1	2	3	4	5
55.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	1	2	3	4	5
56-Genel kültüre katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
57.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMSI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	Katılma Derecesi (Beklenti)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
58. Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
59. Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive edebilme	1	2	3	4	5
60. Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5

Belirtmek istediğiniz başka görüş ve düşünceleriniz varsa aşağıdaki boş alana yazabilirsiniz

Hazırlayıcı Eğitim Anketi-1

Bu bölümde resmi ve özel ilköğretim okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan "Hazırlayıcı Eğitim Programının" uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait beklentilere ilişkin ifadeler yer almaktadır. İfadelerin karşısındaki bu beklentilere katılma ve beklenti derecesine ait beş seçenek vardır.

Sizden beklenen her bir ifadeyi okuduktan sonra o konunun gerekliliğine dair ifadeye katılma derecenizden size uygun olan seçenekteki sayıyı yuvarlak içine alarak belirtmenizdir.

Seçenekler ve ağırlık puanları şöyledir:

- 1.Hiç katılmıyorum. 2.Az derecede katılıyorum. 3.Orta derecede katılıyorum.
4.Genellikle katılıyorum. 5.Tamamen katılıyorum.

Lütfen, bir sütunda birden çok seçeneği işaretlemeyiniz.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	Katılma Derecesi (Beklenti)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
1. Milli Eğitimin Genel Amaçlarını bilme	1	2	3	4	5
2. Milli Eğitimin temel ilkelerini bilme	1	2	3	4	5
3.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıyabilme	1	2	3	4	5
4.Örgün ve yaygın kurumların amaçlarını bilme	1	2	3	4	5
5. Milli Eğitim Bakanlığının görevlerini bilme	1	2	3	4	5
6. Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıyabilme	1	2	3	4	5
7. Bakanlık teşkilatı birimlerinin görevlerini açıklayabilme	1	2	3	4	5
8. Bakanlığın taşra teşkilatını tanıyabilme	1	2	3	4	5
9. Bakanlığın yurtdışı teşkilatını tanıyabilme	1	2	3	4	5
10. Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme	1	2	3	4	5
11. Devlet Memurlarının özlük hakları ile ilgili mevzuatı bilme	1	2	3	4	5
12. Devlet Memurunun görev ve sorumluluklarını bilme	1	2	3	4	5
13. Devlet Memurunun genel haklarını bilme	1	2	3	4	5
14. Atama yer değiştirme ile ilgili genel hükümleri bilme	1	2	3	4	5
15. Mevzuattaki Yükselme,Sicil ve disipline ait hükümleri bilme	1	2	3	4	5
16.Öğretime ait yöntem-tekniklerin özelliklerini bilme	1	2	3	4	5
17. Ders araç ve gereçlerinin özelliklerini bilme	1	2	3	4	5
18. Eğitimde rehberlerin önemini bilme	1	2	3	4	5
19. Öğretim programlarını hazırlama yöntemlerini bilme	1	2	3	4	5
20. Eğitim-öğretimle ilgili mevzuatların adlarını bilme	1	2	3	4	5
21. Mevzuatlarda personelin görevine ait hükümleri bilme	1	2	3	4	5
22. Mevzuatın uygulanmasında dikkat edilecekleri bilme	1	2	3	4	5
23.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
24. Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	1	2	3	4	5
25. Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi,beceri kazandırmaya,mesleğe uyuma, verimli olmaya katkıda bulunma	1	2	3	4	5

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENENEN DAVRANIŞLARA AİT BEKLENTİLERE İLİŞKİN İFADELER	Katılma Derecesi (Beklenti)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
26. Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe olmaya katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
27. Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
28. Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive edebilme	1	2	3	4	5
29. Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5

Belirtmek istediğiniz başka görüş ve düşünceleriniz varsa aşağıdaki boş alana yazabilirsiniz.

Ek 2.

Anket 2

Değerli Öğretmenim,

Bu ankette sizlere, aday öğretmenlere uygulanan “Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programları” hakkında sorular yöneltilmiştir. Bu soruların amacı sizleri değerlendirmek olmayıp, sizlerin “Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının Yeterliliği” hakkındaki görüşlerinizi almaktır. Bu nedenle sorulara kendi görüşlerinizi doğru yansıtacak bir şekilde cevap vermeniz, bir araştırma sonucu olarak ortaya konacağından, çalışmamız açısından büyük öneme sahiptir.

Araştırma anketi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise, Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının yeterliliğine konu olabilecek ifadeler bulunmaktadır.

Her bölümün başında, o bölümü nasıl cevaplayacağınız kısaca açıklanmaktadır. Araştırma bulgularının sağlıklı olması ve amacına ulaşması açısından anket sorularını açıklamalar doğrultusunda dikkatle ve samimiyetle cevaplandıracağınıza inanılmaktadır.

Ankette toplanan bilgiler, yalnızca araştırmada kullanılacağından adınızı yazmanıza gerek yoktur.

İlgi ve katkılarınızdan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarım.

Ebru YÜKSEL

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I
Kişisel Bilgiler

Bu bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. Size yöneltilen soruların altındaki seçeneklerden durumunuza en uygun olanın karşısına (X) işaretini koyunuz.

1- Görevli olduğunuz okul ya da kurum;

() a. Resmi () b. Özel

2- Cinsiyetiniz?

() a. Erkek () b. Kadın

3- Yaşınız?

() a. 21 () b. 22 () c. 23

() d. 24 () e. 25 ve üzeri

4- Branşınız?

() a. Sınıf Öğretmeni

() b. Türkçe

() c. Matematik

() d. Sosyal Bilgiler

() e. Fen Bilgisi

() f. Beden Eğitimi

() g. Resim

() h. İş Eğitimi

() ı. Müzik

() j. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

() k. Yabancı Dil (İng. Alm.) () l. Bilgisayar

() m. Okul öncesi eğitim Branşınız yazılanların dışında ise adı :.....

5- En son mezun olduğunuz okul türü?

() Eğitim Fakültesi

() Diğer Fakülte ve Yüksek Okullar

() Yüksek Lisans

6- Atama biçiminiz?

() İlk atama

() Kurumlar arası nakil

BÖLÜM II
Temel Eğitim Anketi – 2

Bu bölümde resmi ve özel ilköğretim okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel Eğitim Programının uygulanması sonucu kazandırılması istenen davranışlara ait gerçekleştirmelere ilişkin ifadeler yer almaktadır. İfadelerin karşısında bu gerçekleştirme derecesine ait beş seçenek vardır.

Sizden beklenen her bir ifadeyi okuduktan sonra o konunun uygulama sonucu gerçekleşmesine dair ifadeye katılma derecenizden size uygun olan seçenekteki sayıyı yuvarlak içine alarak belirtmenizdir.

Seçenekler ve ağırlık puanları şöyledir:

- 1- Hiç gerçekleşmiyor. 2- Az derecede gerçekleşiyor 3- Orta derecede gerçekleşiyor.
4.Genellikle gerçekleşiyor 5-Tamamen gerçekleşiyor. Lütfen,bir sütunda birden çok seçeneği işaretlemeyiniz.

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	Gerçekleşme Derecesi (Algılama)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
1.Devlet Teşkilatı,kamu hizmetine ait kavramları tanımlayabilme	1	2	3	4	5
2.Devletin temel organlarını tanıma	1	2	3	4	5
3.Devletin idari yapısını açıklayabilme	1	2	3	4	5
4.Kamu hizmetinin niteliklerini bilme	1	2	3	4	5
5.Devlet Memuru ile ilgili temel kavramları tanımlayabilme	1	2	3	4	5
6.Yasal metinler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi bilme	1	2	3	4	5
7.Devlet memurunun görev ve sorumluluklarını bilme	1	2	3	4	5
8.Devlet Memurunun genel haklarını bilme	1	2	3	4	5
9.Devlet memurunun hizmet içi eğitimle ilgili hükümlerini bilme	1	2	3	4	5
10.Atama ve yer değiştirme ile ilgili hükümleri bilme	1	2	3	4	5
11.İlerleme ve yükselme,sicil ve disiplin ile ilgili hükümleri bilme	1	2	3	4	5
12.Noktalama işaretlerini bilme	1	2	3	4	5
13.Cümle çeşitlerini bilme	1	2	3	4	5
14.Cümlelerin öğelerini bilme	1	2	3	4	5
15.Kip, zaman ve şahısları bilme	1	2	3	4	5
16-Kelime çeşitlerini bilme	1	2	3	4	5
17.Resmi yazışma ve iletişim kurallarını bilme	1	2	3	4	5
18.Resmi yazışma ve iletişim çeşitlerini bilme	1	2	3	4	5
19.Kurumdaki dosyalama ve arşivleme tekniklerini bilme	1	2	3	4	5
20.Gizliliğin önemini bilme	1	2	3	4	5
21.Gizlilik derecelerini ayırtedebilme	1	2	3	4	5
22.Halkla ilişkiler kavramını açıklayabilme	1	2	3	4	5
23.Halkla ilişkilerin tekniklerini bilme	1	2	3	4	5
24.Halkla ilişkilerde memurun rolünü bilme	1	2	3	4	5
25.Ülkemizde halkla ilişkilerle ilgili teşkilatları bilme	1	2	3	4	5
26.Tasaruf konusunda kişinin kendine düşen görevlerini açıklayabilme	1	2	3	4	5

	Gerçekleşme Derecesi (Algılama)				
	HİÇ	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
27- Tasarrufun ülke ekonomisine verdiği faydaları bilme	1	2	3	4	5
28- Savurganlığın ülke ekonomisine verdiği zararları bilme	1	2	3	4	5
29-Tasarrufla kalkınma arasındaki ilişkiyi açıklayabilme	1	2	3	4	5
30- İnançlarımız ve geleneklerimizdeki tasarrufun toplum kalkınmasındaki rolünü bilme	1	2	3	4	5
31- İşe başlamadan önce çalışma planı yapabilme	1	2	3	4	5
32..Elektrik,su,yakıt.zaman vb. kaynakları yerinde kullanabilme	1	2	3	4	5
33- Kırtasiye, araç ve gereçlerini amaca uygun olarak kullanabilme	1	2	3	4	5
34- Haberleşme araçlarını yerinde usulüne uygun olarak kullanabilme	1	2	3	4	5
35. Atatürk ilkelerinin adlarını sayabilme	1	2	3	4	5
36. Atatürk ilkelerini açıklayabilme	1	2	3	4	5
37. Atatürk ilkelerinin önemini bilme	1	2	3	4	5
38. I.Dünya savaşı sonuçlarının Osmanlı üzerine etkilerini bilme	1	2	3	4	5
39. Atatürk'ün Samsun'a çıkışının önemini bilme	1	2	3	4	5
40.Erzurum ve Sivas Kongrelerinin önemini bilme	1	2	3	4	5
41. T.B.M.M. açılışının önemini bilme	1	2	3	4	5
42.Kurtuluş savaşını ve sonuçlarını bilme	1	2	3	4	5
43. Cumhuriyetin ilanı ile ilgili gelişim sürecini bilme	1	2	3	4	5
44. Sosyal alanda yapılan inkılapları bilme	1	2	3	4	5
45. Eğitim ve kültürel alanda yapılan inkılapları bilme	1	2	3	4	5
46. Siyasi ve hukuki alanda yapılan inkılapları bilme	1	2	3	4	5
47. Demokrasi ve insan hakları ile ilgili temel kavramları bilme	1	2	3	4	5
48. İnsan haklarının dayandığı temel ilkeleri açıklayabilme	1	2	3	4	5
49. İnsan haklarının tarihi gelişim sürecini açıklayabilme	1	2	3	4	5
50. İnsan hakları ile ilgili kuruluş ve belgeleri bilme	1	2	3	4	5
51.İnsan hakları ihlalleri karşısında haklarını arayabilme	1	2	3	4	5
52.Atatürk ilke ve inkılaplarının demokrasi ve insan haklarındaki önemini bilme	1	2	3	4	5
53.Demokrasi,insan hakları ve eğitim ilişkisini açıklayabilme	1	2	3	4	5
54.Farklı görüş ve inanışlara karşı hoşgörülü olabilme	1	2	3	4	5
55.Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	1	2	3	4	5
56-Genel kültüre katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
57.Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5

TEMEL EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	Gerçekleşme Derecesi (Algılama)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
58. Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
59. Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive edebilme	1	2	3	4	5
60. Türk Milli Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5

Belirtmek istediğiniz başka görüş ve düşünceleriniz varsa aşağıdaki boş alana yazabilirsiniz

Hazırlayıcı Eğitim Anketi-2

Bu bölümde resmi ve özel ilköğretim okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan "Hazırlayıcı Eğitim Programının" uygulanması sonucu "kazandırılması istenen davranışlara ait gerçekleştirmelere ilişkin ifadeler yer almaktadır. İfadelerin karşısında bu gerçekleştirme derecesine ait beş seçenek vardır.

Sizden beklenen her bir ifadeyi okuduktan sonra o konunun uygulama sonucu gerçekleştirilmesine dair ifadeye katılma derecenizden size uygun olan seçenekteki sayıyı yuvarlak içine alarak belirtmenizdir.

Seçenekler ve ağırlık puanları şöyledir:

- 1.Hiç gerçekleştiriyor 2.Az derecede gerçekleştiriyor 3.Orta derecede gerçekleştiriyor
4.Genellikle gerçekleştiriyor 5.Tamamen gerçekleştiriyor

Lütfen, bir sütunda birden çok seçeneği işaretlemeyiniz.

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	Gerçekleşme Derecesi (Algılama)				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
1. Milli Eğitimin Genel Amaçlarını bilme	1	2	3	4	5
2. Milli Eğitimin temel ilkelerini bilme	1	2	3	4	5
3.Örgün ve yaygın eğitim kurumlarını tanıyabilme	1	2	3	4	5
4.Örgün ve yaygın kurumların amaçlarını bilme	1	2	3	4	5
5. Milli Eğitim Bakanlığının görevlerini bilme	1	2	3	4	5
6. Bakanlık merkez teşkilatını oluşturan birimleri tanıyabilme	1	2	3	4	5
7. Bakanlık teşkilatı birimlerinin görevlerini açıklayabilme	1	2	3	4	5
8. Bakanlığın taşra teşkilatını tanıyabilme	1	2	3	4	5
9. Bakanlığın yurtdışı teşkilatını tanıyabilme	1	2	3	4	5
10. Bakanlığa bağlı kuruluşları tanıyabilme	1	2	3	4	5
11. Devlet Memurlarının özlük hakları ile ilgili mevzuatı bilme	1	2	3	4	5
12. Devlet Memurunun görev ve sorumluluklarını bilme	1	2	3	4	5
13. Devlet Memurunun genel haklarını bilme	1	2	3	4	5
14. Atama yer değiştirme ile ilgili genel hükümleri bilme	1	2	3	4	5
15. Mevzuattaki Yükselme,Sicil ve disipline ait hükümleri bilme	1	2	3	4	5
16.Öğretime ait yöntem-tekniklerin özelliklerini bilme	1	2	3	4	5
17. Ders araç ve gereçlerinin özelliklerini bilme	1	2	3	4	5
18. Eğitimde rehberlerin önemini bilme	1	2	3	4	5
19. Öğretim programlarını hazırlama yöntemlerini bilme	1	2	3	4	5
20. Eğitim-öğretimle ilgili mevzuatların adlarını bilme	1	2	3	4	5
21. Mevzuatlarda personelin görevine ait hükümleri bilme	1	2	3	4	5
22. Mevzuatın uygulanmasında dikkat edilecekleri bilme	1	2	3	4	5
23.Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun şekilde uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
24. Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebilme	1	2	3	4	5
25. Adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi,beceri kazandırmaya,mesleğe uyuma, verimli olmaya katkıda bulunma	1	2	3	4	5

HAZIRLAYICI EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASI SONUCU KAZANDIRILMASI İSTENEN DAVRANIŞLARA AİT GERÇEKLEŞMELERE İLİŞKİN İFADELER	Gerçekleşme Derecesi				
	Hiç	Az	Orta	Genellikle	Tam
	1	2	3	4	5
26. Kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
27. Ülkeyi eğitimin ve öğretmenin kalkındıracağına inandırma duygusuna katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5
28. Öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, çalışmaya motive edebilme	1	2	3	4	5
29. Türk Millî Eğitiminin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabilme	1	2	3	4	5

Belirtmek istediğiniz başka görüş ve düşünceleriniz varsa aşağıdaki boş alana yazabilirsiniz.

Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Anket – 2

Diğer Sorular

Size yöneltilen aşağıdaki soruların altındaki seçeneklerden durumunuza en uygun olanın karşısına (X) işareti koyunuz. Bir sütunda birden çok seçeneği işaretlemeyiniz.

1. Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı hakkında bir ön bilginiz var mı?

() Evet () Hayır

2. Öğrenim sonrası Temel ve Hazırlayıcı Eğitimin uygulanmasını uygun görüyor musunuz?

() Evet () Hayır

3. Temel ve Hazırlayıcı Eğitime katılma nedeniniz?

() Yasal zorunluluk olduğundan () Faydalı olacağına inandığımdan

4. Temel Eğitim Programı için öngörülen 60 ders saatlik süre sizce;

() Yetersiz () Yeterli () Çok

5. Hazırlayıcı Eğitim Programı için öngörülen 120 ders saatlik süre sizce;

() Yetersiz () Yeterli () Çok

6. Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının uygulanması sizce;

() Adaylar izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılmalı,

() Öğretim yılı içindeki tatil günlerinde (hafta sonu, sömestri) yapılmalı,

() Okulun açık olmadığı Eylül ve Haziran aylarındaki günlerde yapılmalı,

Ek 3.

Anket 3

Değerli Öğretmenim,

Bu ankette sizlere, aday öğretmenlere uygulanan “Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programları” hakkında sorular yöneltilmiştir. Bu soruların amacı sizleri değerlendirmek olmayıp, sizlerin “Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının Yeterliliği” hakkındaki görüşlerinizi almaktır. Bu nedenle sorulara kendi görüşlerinizi doğru yansıtacak bir şekilde cevap vermeniz, bir araştırma sonucu olarak ortaya konacağından, çalışmamız açısından büyük öneme sahiptir.

Araştırma anketi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise, Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının yeterliliğine konu olabilecek ifadeler bulunmaktadır.

Her bölümün başında, o bölümü nasıl cevaplayacağınız kısaca açıklanmaktadır. Araştırma bulgularının sağlıklı olması ve amacına ulaşması açısından anket sorularını açıklamalar doğrultusunda dikkatle ve samimiyetle cevaplandıracağınıza inanılmaktadır.

Ankette toplanan bilgiler, yalnızca araştırmada kullanılacağından adınızı yazmanıza gerek yoktur.

İlgi ve katkılarınızdan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarım.

Ebru YÜKSEL

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Kişisel Bilgiler

Bu bölümde kişisel bilgilere ilişkin sorular yer almaktadır. Size yöneltilen soruların altındaki seçeneklerden durumunuza en uygun olanın karşısına (x) işareti koyunuz.

1. Görevli olduğunuz Okul yada Kurum:.....

2. Cinsiyetiniz?

() a. Erkek () b. Kadın

3. Yaşınız?

() a. 22-29 () b. 30-34 () c. 35-39 () d. 40-44 () e. 45 ve üzeri

4. Branşınız?

() a. Sınıf öğretmeni () b. Türkçe ()

c. Matematik

() d. Sosyal Bilgiler () e. Fen Bilgisi () f. Beden Eğitimi

() g. Resim () h. İş Eğitimi () i. Müzik

() j. Din Kültürü ve Ahlak B. () k. Yabancı Dil (İng. Alm.) () l. Bilgisayar

() m. Okulöncesi Eğitim () n. Biyoloji () o. Kimya

() p. Fizik () r. Edebiyat () s. Tarih

Branşınız yazılanların dışında ise, adı:.....

5. En son mezun olduğunuz okul türü?

() Eğitim Fakültesi () Diğer Fakülteler () Eğitim Enstitüsü

() 2+2 veya 3+1 Lisans tamamlama Programı () Yüksek Lisans

6. Görev ünvanınız?

() Öğretmen () Yönetici () Müfettiş

7. Meslekteki kıdeminiz?

() 0-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 20 yıl üzeri

BÖLÜM II:

Temel Eğitim Anketi-3

Bu bölümde resmi ve özel ilköğretim okullarında görevli aday öğretmenlere uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programına ilişkin 52 adet soru yöneltilmiştir. Bu soruların amacı sizleri değerlendirmek olmayıp, sizlerin Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı hakkındaki görüşlerinizi almaktır. Sizden istenen sorulara ait seçeneklerden birini işaretlemenizdir. Bu nedenle sorulara kendi görüşlerinizi doğru yansıtacak bir şekilde cevap vermeniz, bir araştırma sonucu olarak ortaya konacağından, çalışmamız açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu sorulara zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür eder çalışmamızda başarılar dilerim.

Lütfen, bir satırda birden çok seçeneği işaretlemeyiniz.

1. Adayların mezun olduğu Okulda aldığı mesleki formasyonla bulunduğu görevi yürütebileceğini düşünüyor musunuz?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

2. Adaylara uygulanan Temel Eğitim Programı hakkında bilginiz var mı?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

3. Temel Eğitim Programında yer alan Devlet Teşkilatı, Anayasa ve Kamu Hizmeti konuları aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

4. Temel Eğitim Programında yer alan Devlet memurları ile ilgili mevzuat konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

5. Temel Eğitim Programında yer alan Türkçe, Dilbilgisi ve Resmi Yazışma kuralları konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

6. Temel Eğitim Programında yer alan Halkla ilişkiler konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

7. Temel Eğitim Programında yer alan İnsan Hakları konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

8. Temel Eğitim Programında yer alan Tasarruf tedbirleri ve Hizmette verimlilik konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

9. Temel Eğitim Programında yer alan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi konuları aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

10. Temel Eğitim Programında yer alan Milli Güvenlik Bilgisi konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

11. Temel Eğitim Programında yer alan konular aday öğretmenlere Devlet Memurlarının ortak özellikleriyle ilgili temel bilgileri verebiliyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

12. Temel Eğitim Programında yer alan konular Programın amaç ve ilkelerinin gerçekleşmesini sağlıyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
13. Temel Eğitim Programı adayların öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve sevgisini artırıyor, onları çalışmaya motive edebiliyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
14. Temel Eğitim Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebiliyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
15. Temel Eğitim adayların genel kültürüne katkıda bulunabiliyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
16. Temel Eğitim adayların kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunuyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
17. Temel Eğitim Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna katkıda bulunuyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
18. Temel Eğitim Türk Milli Eğitimin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabiliyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
19. Temel Eğitim adayların Atatürk İlke ve İnkılaplarına ve Atatürk Milliyetçiliğine bağlı kalarak Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun olarak uygulayan, vatan sevgisiyle dolu, güler yüzlü, vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabiliyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
20. Temel Eğitim adaylara hizmetin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanarak zaman ve kaynak israfına meydan vermeden hizmetlerin en verimli şekilde yerine getirilmesini sağlayacak yönde yetişmelerine hizmet edebiliyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
21. Temel Eğitim Programında yer alan konular Programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ediyor mu?
()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok
22. Adayların yetişmesi için uygulanan Temel Eğitim Programındaki mevcut konular sizce;
()Az ()Yeterli ()Çok
23. Temel Eğitim Programı için öngörülen 60 ders saatlik süre sizce ;
()Yetersiz ()Yeterli ()Çok

24. Temel Eğitim Programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

() Evet () Hayır

Hazırlayıcı Eğitim Anketi-3

1. Adaylara uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Programı hakkında bilginiz var mı?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

2. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Türk Milli Eğitim Sistemi konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

3. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat yapısına ait konu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

4. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Personelin Özlük Hakları konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

5. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Öğretim İlke ve Yöntemleri konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

6. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Ders araç ve gereçleri konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

7. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Eğitimde Rehberlik konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

8. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Yıllık ve Günlük Plan konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

9. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

10. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

() Hiç () Az () Orta () Genellikle () Çok

11. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Öğretmen ve Yöneticilerin Haftalık ders saatleri ve ek ders ücretleri hakkındaki mevzuat konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

12. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan 1702 sayılı İlk ve Orta Tedrisat Muallimler Terfi ve Tecziyeleri Hakkındaki Kanun konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

13. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan 4357 Sayılı İlkokul Öğretmenleri Terfi, Taltif ve Cezalandırılmaları... Hakkındaki Kanun konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

14. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan Eğitim-öğretim Hizmetleri sınıfı personelini ilgilendiren Yasa,Yönetmelik ve diğer mevzuat konusu aynı programda belirlenen hedef ve davranışların karşılanmasına istenilen düzeyde katkıda bulunuyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

15.Hazırlayıcı Eğitim Programı adayların öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve sevgisini artırıyor,onları çalışmaya motive edebiliyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

16..Hazırlayıcı Eğitim Ülkemizin idealist öğretmene ihtiyacı olduğu duygusunu verebiliyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

17.Hazırlayıcı Eğitim adayların Atatürk İlke ve İnkılaplarına ve Atatürk Milliyetçiliğine bağlı kalarak Yasaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine uygun olarak uygulayan,vatan sevgisiyle dolu,güler yüzlü,vatandaşa yardımcı olan disiplinli ve bilgili öğretmen olmaya katkıda bulunabiliyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

18.Hazırlayıcı Eğitim adayların kendisi ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmaya katkıda bulunuyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

19.Hazırlayıcı Eğitim Ülkeyi eğitim ve öğretmenin kalkındıracağı duygusuna katkıda bulunuyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

20.Hazırlayıcı Eğitim Türk Milli Eğitimin amaçlarına uygun insan yetiştirmeye katkıda bulunabiliyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

21.Hazırlayıcı Eğitim adayın bulunduğu hizmet sınıfına ilişkin alanda bilgi,beceri, kazandırmaya mesleğe uyuma verimli olmaya katkıda bulunabiliyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

22. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan konular Programın amaç ve İlkelerinin gerçekleşmesini sağlıyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

23. Hazırlayıcı Eğitim Programında yer alan konular Programda belirlenen hedef ve davranışların kazandırılmasına hizmet ediyor mu?

()Hiç ()Az ()Orta ()Genellikle ()Çok

24.Adayların yetişmesi için uygulanan Hazırlayıcı Eğitim Programındaki konular sizce;

() Az () Yeterli () Çok

25.Hazırlayıcı Eğitim Programı için öngörülen 120 ders saatlik süre sizce ;

() Yetersiz () Yeterli () Çok

26.Öğrenim sonrası Temel ve Hazırlayıcı Eğitimin adaylara uygulanmasını uygun görüyor musunuz?

() Evet () Hayır ()Fikrim yok

27.Hazırlayıcı Eğitim Programındaki hedef ve davranışların gerçekleşmesi bakımından mevcut konulara ilave yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

() Evet () Hayır ()Fikrim yok

28.Temel Eğitim ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının uygulanması sizce;

() Adaylara izinli sayılarak öğretim yılı içinde yapılmalı,

() Öğretim yılı içindeki tatil günlerinde (hafta sonu,sömestri) yapılmalı,

() Okulun açık olmadığı Eylül ve Haziran aylarındaki günlerde yapılmalı,

Belirtmek istediğiniz başka görüş ve düşünceleriniz varsa aşağıdaki boş alana yazabilirsiniz.

Ek 4.

**KIZ MESLEK LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE
ADAPAZARI-SAKARYA**

Sa.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrencisiyim.”Sakarya İlindeki Resmi İlköğretim Kurumlarında Görevli Aday Öğretmenlere Uygulanan Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programlarının Yeterliliği”konusunda Yüksek Lisans Tez çalışmasını yürütmekteyim.Bu konuyla ilgili olarak Aday öğretmenlere,Öğretmenlere,Yöneticilere ve İlköğretim Müfettişlerine yönelik anket uygulanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Söz konusu anketin Sakarya İline bağlı Eğitim kurumlarında çalışan Aday öğretmenlere, Öğretmenlere, Yöneticilere ve İlköğretim Müfettişlerine yönelik uygulanabilmesi için gerekli Valilik onayının alınması hususunda gereğini arz ederim. 11.11.2003

EK:Anket 1-2-3

Ebru YÜKSEL
İngilizce Öğretmeni

ADRES: Ebru YÜKSEL
Adapazarı Kız Meslek Lisesi
İngilizce Öğretmeni ve

Sa.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretim
Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
SAKARYA

EK 5.

**T.C.
SAKARYA VALİLİĞİ**

Milli Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.54.00.05.01. 070 /
KONU : Anket Uygulaması.

329

**VALİLİK MAKAMINA
SAKARYA**

İlimiz, Kız Meslek Lisesi İngilizce Öğretmeni Ebru YÜKSEL Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi olup, Yöneticilere, Öğretmenlere ve İlköğretim Müfettişlerine yönelik anket çalışması yapmak istediği, Okul Müdürlüğü'nün 12.11.2003 tarih ve 231/537 sayılı yazıları ile bildirilmiştir.

Söz konusu anketin İlköğretim Müfettişlerine, okullarımızdaki Yöneticilere ve Öğretmenlere düzenlenmesi, Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde, tensiplerinize arz ederim.

Aziz ERSOY
Milli Eğitim Müdürü

OLUR.

18/11/2003
Nedim ÖZIRMAK
Vali a.
Vali Yardımcısı

ÖZGEÇMİŞ

19.09.1979 Tarihinde Giresun İli'nin Görele İlçesi'nde doğmuştur. Adapazarı Ahmet Akkoç İlköğretim Okulunu bitirdikten sonra kazandığı sınav sonucu Sakarya Anadolu Lisesine gitmiş, bir yılı İngilizce hazırlık olmak üzere 7 yıl okuduktan sonra mezun olmuştur.

1998 Yılında girdiği üniversite sınavlarını kazanarak Konya Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümüne girmiştir. Aynı bölüm programını başarılı bir şekilde tamamlayarak 2002 yılında mezun olmuştur. Üniversite yılları içerisinde Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesinde İngilizce öğretmenliği programına devam ederek İngilizce öğretmenliği sertifikası almıştır. Ayrıca 1999 yılı yaz döneminde İngiltere'ye gitmiş Londra'da özel İngilizce kursuna devam ederek bu kursuda başarı ile bitirmiştir.

2003 Yılında girdiği Kamu Personeli Seçme Sınavı sonuçlarına göre Adapazarı Kız Meslek Lisesi İngilizce öğretmenliğine atanmış, 08.09.2003 tarihinden bu yana aynı görevi yürütmektedir.